

Diagnoza delimitacyjna służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stąporków do roku 2032



Spis treści

Wstęp 1
Wprowadzenie do delimitacji 2
Wyznaczenie jednostek analitycznych 3
Określenie metodologii wyznaczania obszaru zdegradowanego 1
Analiza kluczowych obszarów w sferze społecznej 2
Bezrobocie [B] 2
Bezpieczeństwo [S] 20
Ubóstwo [U] 32
Mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami [M] 46
Trudności rodzinne i wychowawcze [R] 62
Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców [E] 71
Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych 79
Problemy pozaspołeczne – analiza zjawisk 82
Sfera gospodarcza [G] 82
Sfera środowiskowa [Ś] 89
Sfera techniczna [T] 95
Sfera przestrzenna [P] 100
Wyznaczenie obszaru zdegradowanego 105
Wyznaczenie obszaru rewitalizacji 108
Spis tabel i rysunków 110
Spis Załączników 111

Wstęp

Ważnym aspektem promowania zrównoważonego rozwoju każdej gminy w Polsce jest redukcja istniejących dysproporcji w warunkach życia, jakości infrastruktury, dostępie do usług publicznych i relacjach społecznych. Aby osiągnąć ten cel, konieczne jest dokładne zidentyfikowanie przestrzenne problemów występujących na obszarze gminy oraz odpowiednie dobranie działań rewitalizacyjnych.

Rewitalizacja jest kompleksowym procesem skierowanym głównie do obszarów miejskich, którego celem jest odnowienie, ożywienie i poprawa jakości życia w określonych obszarach. Choć początkowo skupiała się głównie na regeneracji fizycznej infrastruktury miejskiej, obecnie rewitalizacja jest rozumiana jako o wiele szerszy proces, uwzględniający aspekty społeczne, gospodarcze i kulturowe.

Pierwotnie rewitalizacja koncentrowała się na poprawie stanu budynków, ulic i parków oraz przywracaniu funkcji użytkowych opuszczonym lub zaniedbanym obszarom miejskim. Jednakże, w miarę rozwoju tego procesu, zrozumiano, że skuteczna rewitalizacja musi uwzględniać również aspekty społeczne, takie jak integracja społeczna, aktywizacja mieszkańców oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi społeczności lokalnych.

Współczesna koncepcja rewitalizacji zakłada holistyczne podejście, które obejmuje nie tylko naprawę infrastruktury fizycznej, ale także promowanie przedsiębiorczości, edukację, kulturę i aktywne uczestnictwo społeczności lokalnych w procesie podejmowania decyzji dotyczących ich środowiska. Jest to kluczowy element zrównoważonego rozwoju, który dąży do stworzenia miejsc, w których ludzie chcą mieszkać, pracować i spędzać czas.

Rewitalizacja odgrywa zatem istotną rolę nie tylko w poprawie jakości życia mieszkańców, ale także w przyciąganiu inwestycji, tworzeniu miejsc pracy oraz budowaniu silnych i odpornych społeczności. Dlatego też, coraz więcej miast i samorządów na całym świecie angażuje się w proces rewitalizacji, aby przekształcić zaniedbane obszary w dynamiczne i atrakcyjne miejsca do życia i pracy.

Uchwałą nr XLVIII/311/2018 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 22 marca 2018 roku przyjęto Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Stąporków na lata 2017-2023. Zgodnie z zapisami art. 52 ustawy o rewitalizacji oraz wytycznymi dotyczącymi instrumentów terytorialnych w perspektywie finansowej UE na lata 2021–2027, tylko gminny program rewitalizacji – spełniający kryteria ustawowe – może stanowić podstawę do ubiegania się o środki na działania rewitalizacyjne w nowym okresie programowania. Oznacza to, że na potrzeby działań rewitalizacyjnych Gmina Stąporków musi przyjąć nowy Gminny Program Rewitalizacji.

Wprowadzenie do delimitacji

Pierwszym etapem w procesie przygotowania gminnego programu rewitalizacji jest określenie obszaru zdegradowanego i obszaru przeznaczonego do rewitalizacji. Jest to dokonywane na podstawie odrębnej uchwały rady gminy (sprawa ta jest uregulowana w rozdziale 3 ustawy o rewitalizacji). W związku z powyższym, niezbędne jest przeprowadzenie diagnozy (zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji), na bazie której następuje - przy wykorzystaniu obiektywnych i weryfikowalnych wskaźników oraz metod badawczych dostosowanych do lokalnych warunków - wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru przeznaczonego do rewitalizacji. Niniejsze opracowanie diagnostyczne ma za zadanie osiągnięcie tego celu.

Określenie obszaru zdegradowanego wymaga przeprowadzenia analizy obejmującej pięć obszarów zjawisk. Zgodnie z hierarchią narzuconą przez przepisy ustawy o rewitalizacji (art. 9, który jest w całości przytoczony poniżej), w pierwszej kolejności i w najszerszym zakresie badane są negatywne zjawiska społeczne, które stanowią główny wskaźnik obszaru zdegradowanego, a następnie analizowane są pozostałe negatywne zjawiska w sferach: gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

W kolejnym kroku określa się obszar przeznaczony do rewitalizacji - obszar, na którym zasadniczo będzie prowadzony proces rewitalizacji. Zgodnie z treścią art. 10 ustawy o rewitalizacji (patrz niżej), decyzja w tej kwestii uwzględnia zarówno aspekty strategiczne, jak i obiektywne kryteria.

Art. 9. 1. Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub

2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub

3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 roku. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub

4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

2. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych, o których mowa w ust. 1.

Art. 10. 1. Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

2. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Wyznaczenie jednostek analitycznych

Doświadczenia z dotychczasowych procesów rewitalizacji sugerują, że określając jednostki analityczne, należy opierać się w możliwie największym stopniu na ustalonych granicach wewnątrz gmin (np. sołectwach, obwodach ewidencyjnych). Granice takich jednostek są zazwyczaj czytelne dla mieszkańców, ale ułatwiają również gromadzenie i prezentację danych. W związku z tym, zdecydowano się uznać sołectwa za jednostki analityczne na etapie wyznaczania obszaru zdegradowanego. Tym samym otrzymano 36 jednostek analitycznych.

Poniższa tabela przedstawia wykaz wszystkich sołectw oraz miasta Stąporków wraz z nadaną im cyfrą porządkową, liczbą ludności (stan na 31 grudnia 2024 roku), udział populacji sołectwa w ludności całkowitej gminy, powierzchnią sołectwa oraz udziałem procentowym powierzchni sołectwa w ogólnej powierzchni gminy.

Tabela 1. Liczba ludności oraz powierzchnia jednostek analitycznych

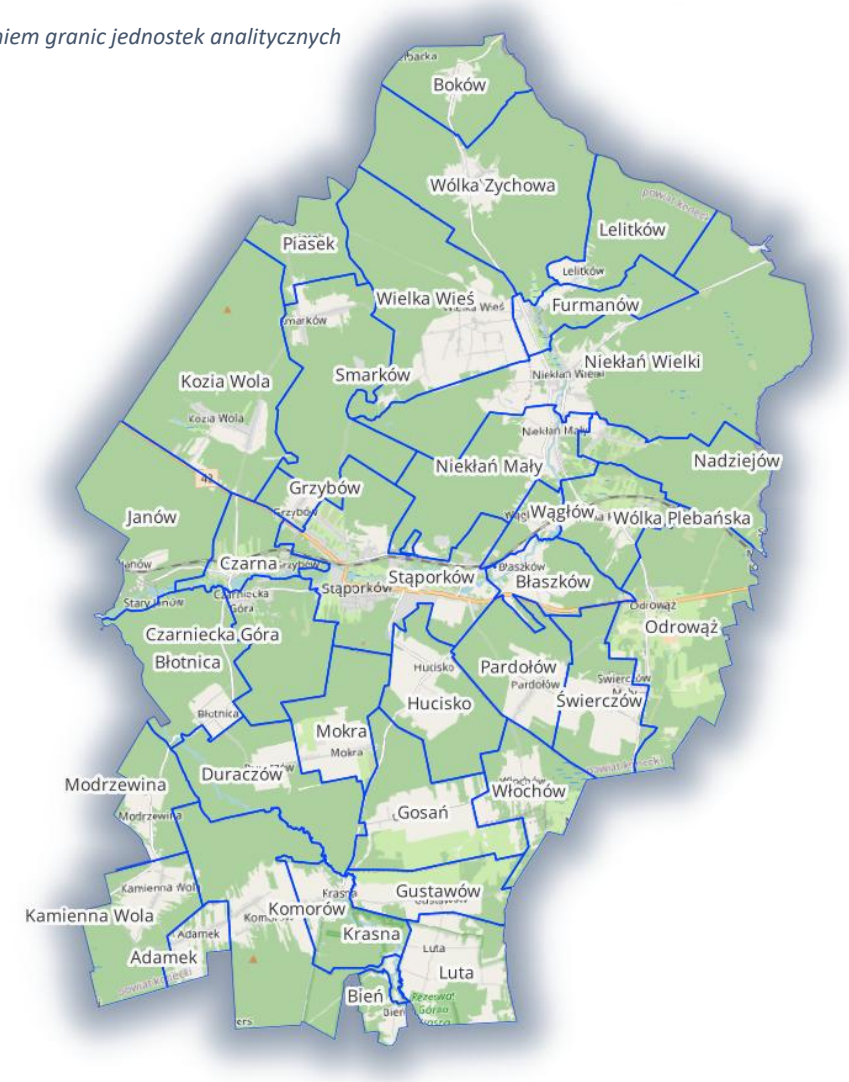
L.p.	Jednostka	Ludność	% ludność	Powierzchnia (km²)	% powierzchni
1	Adamek	173	1,13%	1,795	0,78%
2	Bień	58	0,38%	1,290	0,56%
3	Błaszków	396	2,58%	3,518	1,52%

4	Błotnica	178	1,16%	6,776	2,93%
5	Boków	95	0,62%	4,634	2,00%
6	Czarna	280	1,82%	3,108	1,34%
7	Czarniecka Góra	389	2,53%	5,595	2,42%
8	Duraczów	146	0,95%	7,157	3,09%
9	Furmanów	210	1,37%	3,415	1,47%
10	Gosań	480	3,13%	7,224	3,12%
11	Grzybów	285	1,86%	1,061	0,46%
12	Gustawów	380	2,48%	3,952	1,71%
13	Hucisko	596	3,88%	5,863	2,53%
14	Janów	106	0,69%	8,095	3,49%
15	Kamienna Wola	177	1,15%	5,653	2,44%
16	Komorów	486	3,17%	10,949	4,73%
17	Kozia Wola	525	3,42%	12,369	5,34%
18	Krasna	199	1,30%	3,734	1,61%
19	Lelitków	98	0,64%	5,632	2,43%
20	Luta	243	1,58%	5,320	2,30%
21	Modrzewina	37	0,24%	3,234	1,40%
22	Mokra	361	2,35%	4,502	1,94%
23	Nadziejów	299	1,95%	5,910	2,55%
24	Niekłań Mały	697	4,54%	7,814	3,37%
25	Niekłań Wielki	701	4,57%	21,637	9,34%
26	Odrowąż	409	2,66%	11,338	4,89%
27	Pardołów	242	1,58%	5,137	2,22%
28	Piasek	50	0,33%	3,291	1,42%
29	Smarków	239	1,56%	9,336	4,03%
30	Świerczów	342	2,23%	5,509	2,38%
31	Wąglów	146	0,95%	1,508	0,65%
32	Wielka Wieś	522	3,40%	12,000	5,18%
33	Włochów	157	1,02%	4,347	1,88%
34	Wólka Plebańska	332	2,16%	4,177	1,80%

35	Wólka Zychowa	295	1,92%	13,837	5,97%
36	Stąporków	5022	32,71%	10,945	4,72%

Źródło. Urząd Miasta i Gminy Stąporków oraz GUGIK (wg stanu na 31.12.2024r.)

Rysunek 1. Mapa gminy Stąporków z wyodrębnieniem granic jednostek analitycznych



Źródło. Opracowanie własne. Dane kartograficzne: OpenStreetMap.org

Określenie metodologii wyznaczania obszaru zdegradowanego

Zgodnie z wcześniej przytoczoną Ustawą o rewitalizacji, obszar zdegradowany to taki obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, charakteryzujący się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz występowaniem negatywnych aspektów przynajmniej w jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. W praktyce, ta definicja przekłada się na konkretne działania mające na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego:

1. Przeprowadzenie diagnozy koncentracji negatywnych zjawisk społecznych;
2. Przeprowadzenie diagnozy występowania negatywnych zjawisk w pozostałych sferach: gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej.

W oparciu o powyższe, zaproponowano metodę postępowania, która zapewnia obiektywne wyniki i uwzględnia ograniczenia związane z dostępnością danych oraz hierarchią istotności poszczególnych wskaźników.

Ustawa wskazuje, że koncentracja negatywnych zjawisk społecznych powinna dotyczyć w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. W przypadku gminy Stąporków, do wyznaczenia koncentracji negatywnych zjawisk społecznych posłużono się szeregiem wskaźników, pogrupowanych wg powyżej wskazanych aspektów, wzbogacanych o kolejny obszar, ujęty jako „trudności rodzinne i wychowawcze”:

- Bezrobocie,
- Bezpieczeństwo,
- Ubóstwo,
- Mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami,
- Rodzina (Trudności rodzinne i wychowawcze),
- Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców.

W przypadku wszystkich powyższych obszarów, do wyznaczenia obszaru koncentracji negatywnych zjawisk społecznych posłużono się przynajmniej sześcioma zmiennymi. Na ich podstawie konstruowano syntetyczny wskaźnik natężenia danego zjawiska. **W całym procesie delimitacyjnym kluczowe było uzyskanie odpowiedniej standaryzacji, przy uwzględnieniu agregacji wyników cząstkowych oraz odchylenia standardowego**. Następnie, w większości przypadków zjawisk społecznych, nie odnoszono się tylko do ostatniego roku, ale do nawet sześciu ostatnich lat. **Wagowanie istotności poszczególnych lat umożliwiło**

ukazanie przebiegu zjawiska w czasookresie, przy jednoczesnym położeniu nacisku na sytuację najbardziej bieżącą. Syntetyczna wartość wskaźnika była zatem sumą jego standaryzacji na przestrzeni analizowanych lat, z uwzględnieniem istotności. Dało to możliwość sumowania (agregowania) różnych wskaźników przemnożonych przez określone wagi. Badane zjawiska mogą mieć charakter stymulantów (wzrost wartości wskaźnika sygnalizuje wzrost poziomu zjawiska) lub destymulantów (wzrost wartości wskaźnika sygnalizuje spadek poziomu zjawiska). Istotnym zatem było również uwzględnienie, które wskaźniki miały charakter stymulanty, a które destymulanty.

Dla każdego zjawiska ustalono kwartyl (czyli 1/4 liczby, co w praktyce stanowi 9 jednostek), które uznać można za miarę nasilenia problematycznego zjawiska w danej jednostce. Następnie dla każdej jednostki analitycznej zsumowano liczbę zjawisk, w których obserwowany jest stan kryzysowy, czyli gdy dany wskaźnik mieści się w górnym (bądź dolnym w zależności od charakteru wskaźnika) kwartylu wyników. Obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych określono dla tych jednostek, w których wskaźniki analizowanych zjawisk społecznych znajdują się w przynajmniej pięciu spośród sześciu wyróżnionych kwartylach wyników.

Diagnoza występowania negatywnych zjawisk w pozostałych sferach:

Kolejnym krokiem było zbadanie negatywnych zjawisk w różnych obszarach pozaspołecznych – gospodarczo-ekonomicznym, środowiskowym, funkcjonalno-przestrzennym i technicznym. Wyniki poszczególnych aspektów w każdym z tych obszarów zostały standaryzowane, aby umożliwić agregację ich do syntetycznego wskaźnika dla danego obszaru. Metodologia obliczeń wskaźników syntetycznych została szczegółowo opisana w odpowiednich fragmentach tekstu dotyczących poszczególnych sfer.

Dla każdej ze sfer określono kwartyl wyników o najwyższym nasileniu zjawiska problemowego (wskazano w ten sposób 9 jednostek dla danej sfery).

Analiza kluczowych obszarów w sferze społecznej

Bezrobocie [B]

Zjawisko bezrobocia w gminie Stąporków przeanalizowano za pomocą syntetycznego wskaźnika „bezrobocie", obliczonego na podstawie dziesięciu wskaźników cząstkowych. Dane zostały pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie (stan na koniec grudnia każdego analizowanego roku).

- **Liczby osób bezrobotnych w poszczególnych sołectwach w latach 2019-2023 [B_1].** Ten wskaźnik określa bezwzględną liczbę osób pozostających bez pracy w danej jednostce. Jest to szczególnie istotne, ponieważ liczba bezrobotnych pozwala określić ogólną skalę problemu bezrobocia w danym obszarze

i ułatwia porównania między różnymi sołectwami pod kątem rzeczywistej liczby osób potrzebujących wsparcia na rynku pracy. Wskaźnik ten jest jednak mniej efektywny w ocenie bezrobocia tam, gdzie populacja sołectw znacznie się różni.

- **Odsetek osób bezrobotnych w jednostce w odniesieniu do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym [B_2].** Użycie odsetka osób bezrobotnych, czyli udziału osób bez pracy w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, pozwala na normalizację wskaźnika bezrobocia względem wielkości populacji. Dzięki temu można lepiej ocenić, jak poważny jest problem bezrobocia w kontekście struktury demograficznej sołectwa.
- **Liczba osób długotrwale bezrobotnych w sołectwie [B_3].** Wskaźnik pozwala określić skalę bezrobocia strukturalnego, które wymaga szczególnej uwagi, gdyż osoby długotrwale bezrobotne często napotykają trudności w powrocie na rynek pracy.
- **Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w ogóle osób bezrobotnych w sołectwie [B_4].** Wskaźnik ten pokazuje, jaki odsetek wszystkich bezrobotnych w sołectwie stanowią osoby długotrwale bezrobotne i pozwala to na lepsze zrozumienie struktury bezrobocia.
- **Odsetek osób długotrwale bezrobotnych wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym [B_5].** Wskaźnik ten pokazuje, jak liczba osób długotrwale pozostających bez pracy odnosi się do liczby mieszkańców w wieku aktywności zawodowej.
- **Liczba bezrobotnych kobiet [B_6].** Wskaźnik prezentujący nominalną liczbę bezrobotnych kobiet. Pozwala na zobrazowanie zjawiska bezrobocia w ujęciu na płeć.
- **Bezrobocie wśród kobiet w wieku produkcyjnym [B_7].** Użycie wskaźnika pozwala na normalizację zjawiska bezrobocia wśród kobiet bez względu na wielkość populacji jednostki.
- **Procent kobiet wśród osób bezrobotnych w sołectwie [B_8].** Kobiety często są w trudniejszej sytuacji na rynku pracy, stąd konieczność uwzględnienia struktury bezrobocia w sołectwach ze względu na płeć.
- **Korzystający z pomocy społecznej z powodu bezrobocia za lata 2019-2024 [B_9].** Wskaźnik ten analizuje, ilu mieszkańców korzystało z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, co dodatkowo wskazuje na powiązania między bezrobociem a ubóstwem w danym obszarze.
- **Korzystający z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ogóle mieszkańców sołectwa za lata 2019-2024 [B_{10}].** Wskaźnik ten jako procent wszystkich mieszkańców sołectwa pokazuje wpływ bezrobocia na sytuację społeczno-ekonomiczną całego obszaru. Pomaga to wskazać sołectwa, w których bezrobocie jest szczególnie palącym problemem, wpływającym m.in. na poziom ubóstwa.

Wartość bazową poszczególnych wskaźników cząstkowych prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "bezrobocie"

L.p.	Sołectwo	2019	2020	2021	2022	2023
Wskaźnik cząstkowy [B_1]						
1	Adamek	13	12	8	4	5
2	Bień	2	3	0	1	1

3	Błaszków	22	20	17	11	11
4	Błotnica	11	15	11	9	9
5	Boków	1	9	8	6	10
6	Czarna	12	14	15	15	11
7	Czarniecka Góra	27	24	16	15	11
8	Duraczów	9	16	13	10	9
9	Furmanów	17	22	14	14	11
10	Gosań	22	27	13	14	13
11	Grzybów	14	14	14	10	9
12	Gustawów	24	26	20	19	18
13	Hucisko	37	39	28	30	25
14	Janów	12	14	8	6	4
15	Kamienna Wola	8	12	8	10	10
16	Komorów	23	20	16	16	10
17	Kozia Wola	27	30	21	21	19
18	Krasna	10	14	4	6	4
19	Lelitków	7	14	8	11	6
20	Luta	13	18	12	10	5
21	Modrzewina	1	0	2	1	1
22	Mokra	26	34	19	14	11
23	Nadziejów	21	23	18	13	15
24	Niekłań Mały	37	38	29	35	29
25	Niekłań Wielki	30	39	25	27	26
26	Odrowąż	23	28	23	24	19
27	Pardołów	10	8	9	9	6
28	Piasek	5	7	5	2	3
29	Smarków	20	24	18	13	16
30	Świerczów	21	19	26	16	19
31	Wąglów	1	5	5	1	1
32	Wielka Wieś	20	23	22	25	19
33	Włochów	8	14	13	15	7

34	Wólka Plebańska	28	25	25	18	15
35	Wólka Zychowa	15	30	22	11	24
36	Stąporków	233	287	197	181	169
Wskaźnik cząstkowy [B_2]						
L.p.	**Sołectwo**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
1	Adamek	0,114	0,103	0,070	0,038	0,047
2	Bień	0,063	0,100	0,000	0,032	0,033
3	Błaszków	0,084	0,080	0,073	0,046	0,047
4	Błotnica	0,115	0,160	0,117	0,094	0,088
5	Boków	0,015	0,136	0,125	0,100	0,167
6	Czarna	0,066	0,077	0,087	0,085	0,064
7	Czarniecka Góra	0,096	0,090	0,061	0,059	0,046
8	Duraczów	0,093	0,167	0,143	0,106	0,095
9	Furmanów	0,112	0,147	0,100	0,104	0,085
10	Gosań	0,067	0,083	0,042	0,046	0,044
11	Grzybów	0,074	0,077	0,077	0,058	0,054
12	Gustawów	0,098	0,111	0,084	0,082	0,076
13	Hucisko	0,088	0,097	0,071	0,079	0,066
14	Janów	0,179	0,215	0,127	0,098	0,070
15	Kamienna Wola	0,070	0,100	0,070	0,087	0,088
16	Komorów	0,078	0,070	0,057	0,058	0,036
17	Kozia Wola	0,076	0,087	0,061	0,065	0,060
18	Krasna	0,076	0,107	0,031	0,049	0,033
19	Lelitków	0,088	0,184	0,116	0,162	0,090
20	Luta	0,086	0,122	0,085	0,074	0,039
21	Modrzewina	0,034	0,000	0,074	0,038	0,038
22	Mokra	0,099	0,133	0,078	0,060	0,048
23	Nadziejów	0,097	0,108	0,089	0,066	0,077
24	Niekłań Mały	0,079	0,083	0,064	0,080	0,068
25	Niekłań Wielki	0,061	0,084	0,055	0,061	0,060
26	Odrowąż	0,081	0,102	0,086	0,093	0,075

27	Pardołów	0,063	0,053	0,061	0,062	0,040
28	Piasek	0,122	0,175	0,125	0,053	0,081
29	Smarków	0,108	0,136	0,107	0,082	0,109
30	Świerczów	0,082	0,079	0,110	0,071	0,088
31	Wąglów	0,010	0,054	0,056	0,011	0,011
32	Wielka Wieś	0,058	0,068	0,066	0,076	0,059
33	Włochów	0,082	0,147	0,138	0,163	0,080
34	Wólka Plebańska	0,127	0,117	0,118	0,084	0,072
35	Wólka Zychowa	0,075	0,147	0,112	0,058	0,128
36	Stąporków	0,070	0,089	0,064	0,060	0,058
Wskaźnik cząstkowy [B_3]						
L.p.	**Sołectwo**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
1	Adamek	8	7	5	1	3
2	Bień	0	0	0	1	0
3	Błaszków	11	12	5	4	7
4	Błotnica	7	7	7	4	2
5	Boków	0	3	3	4	5
6	Czarna	6	7	7	6	5
7	Czarniecka Góra	8	12	11	5	3
8	Duraczów	5	7	8	4	7
9	Furmanów	11	14	11	1	9
10	Gosań	12	15	11	6	6
11	Grzybów	4	5	4	2	3
12	Gustawów	15	15	16	7	7
13	Hucisko	19	27	17	7	12
14	Janów	8	9	4	3	3
15	Kamienna Wola	1	7	7	5	6
16	Komorów	7	8	6	2	3
17	Kozia Wola	12	16	11	3	5
18	Krasna	4	7	4	0	3
19	Lelitków	3	6	5	3	2

20	Luta	10	8	6	5	3
21	Modrzewina	1	0	0	0	0
22	Mokra	15	17	11	5	5
23	Nadziejów	6	11	9	6	6
24	Niekłań Mały	14	22	17	15	15
25	Niekłań Wielki	16	18	15	5	9
26	Odrowąż	14	17	15	7	11
27	Pardołów	2	4	4	5	4
28	Piasek	1	4	3	1	1
29	Smarków	12	16	12	1	7
30	Świerczów	10	14	10	8	14
31	Wąglów	1	0	2	0	0
32	Wielka Wieś	10	10	10	10	7
33	Włochów	4	6	9	7	6
34	Wólka Plebańska	12	17	16	9	6
35	Wólka Zychowa	12	13	17	3	10
36	Stąporków	117	131	112	90	71
Wskaźnik cząstkowy [B_4]						
L.p.	**Sołectwo**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
1	Adamek	0,615	0,583	0,625	0,250	0,600
2	Bień	0,000	0,000	0,000	1,000	0,000
3	Błaszków	0,500	0,600	0,294	0,364	0,636
4	Błotnica	0,636	0,467	0,636	0,444	0,222
5	Boków	0,000	0,333	0,375	0,667	0,500
6	Czarna	0,500	0,500	0,467	0,400	0,455
7	Czarniecka Góra	0,296	0,500	0,688	0,333	0,273
8	Duraczów	0,556	0,438	0,615	0,400	0,778
9	Furmanów	0,647	0,636	0,786	0,071	0,818
10	Gosań	0,545	0,556	0,846	0,429	0,462
11	Grzybów	0,286	0,357	0,286	0,200	0,333
12	Gustawów	0,625	0,577	0,800	0,368	0,389

13	Hucisko	0,514	0,692	0,607	0,233	0,480
14	Janów	0,667	0,643	0,500	0,500	0,750
15	Kamienna Wola	0,125	0,583	0,875	0,500	0,600
16	Komorów	0,304	0,400	0,375	0,125	0,300
17	Kozia Wola	0,444	0,533	0,524	0,143	0,263
18	Krasna	0,400	0,500	1,000	0,000	0,750
19	Lelitków	0,429	0,429	0,625	0,273	0,333
20	Luta	0,769	0,444	0,500	0,500	0,600
21	Modrzewina	1,000	0,000	0,000	0,000	0,000
22	Mokra	0,577	0,500	0,579	0,357	0,455
23	Nadziejów	0,286	0,478	0,500	0,462	0,400
24	Niekłań Mały	0,378	0,579	0,586	0,429	0,517
25	Niekłań Wielki	0,533	0,462	0,600	0,185	0,346
26	Odrowąż	0,609	0,607	0,652	0,292	0,579
27	Pardołów	0,200	0,500	0,444	0,556	0,667
28	Piasek	0,200	0,571	0,600	0,500	0,333
29	Smarków	0,600	0,667	0,667	0,077	0,438
30	Świerczów	0,476	0,737	0,385	0,500	0,737
31	Wąglów	1,000	0,000	0,400	0,000	0,000
32	Wielka Wieś	0,500	0,435	0,455	0,400	0,368
33	Włochów	0,500	0,429	0,692	0,467	0,857
34	Wólka Plebańska	0,429	0,680	0,640	0,500	0,400
35	Wólka Zychowa	0,800	0,433	0,773	0,273	0,417
36	Stąporków	0,502	0,456	0,569	0,497	0,420
Wskaźnik cząstkowy [B_5]						
L.p.	**Sołectwo**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
1	Adamek	0,070	0,060	0,044	0,009	0,028
2	Bień	0,000	0,000	0,000	0,032	0,000
3	Błaszków	0,042	0,048	0,021	0,017	0,030
4	Błotnica	0,073	0,074	0,074	0,042	0,020
5	Boków	0,000	0,045	0,047	0,067	0,083

6	Czarna	0,033	0,039	0,040	0,034	0,029
7	Czarniecka Góra	0,028	0,045	0,042	0,020	0,012
8	Duraczów	0,052	0,073	0,088	0,043	0,074
9	Furmanów	0,072	0,093	0,079	0,007	0,069
10	Gosań	0,037	0,046	0,035	0,020	0,020
11	Grzybów	0,021	0,027	0,022	0,012	0,018
12	Gustawów	0,061	0,064	0,068	0,030	0,030
13	Hucisko	0,045	0,067	0,043	0,018	0,032
14	Janów	0,119	0,138	0,063	0,049	0,053
15	Kamienna Wola	0,009	0,058	0,061	0,043	0,053
16	Komorów	0,024	0,028	0,022	0,007	0,011
17	Kozia Wola	0,034	0,046	0,032	0,009	0,016
18	Krasna	0,031	0,053	0,031	0,000	0,024
19	Lelitków	0,038	0,079	0,072	0,044	0,030
20	Luta	0,066	0,054	0,043	0,037	0,023
21	Modrzewina	0,034	0,000	0,000	0,000	0,000
22	Mokra	0,057	0,067	0,045	0,021	0,022
23	Nadziejów	0,028	0,052	0,044	0,030	0,031
24	Niekłań Mały	0,030	0,048	0,038	0,034	0,035
25	Niekłań Wielki	0,033	0,039	0,033	0,011	0,021
26	Odrowąż	0,049	0,062	0,056	0,027	0,043
27	Pardołów	0,013	0,026	0,027	0,034	0,027
28	Piasek	0,024	0,100	0,075	0,026	0,027
29	Smarków	0,065	0,091	0,071	0,006	0,048
30	Świerczów	0,039	0,058	0,042	0,036	0,065
31	Wąglów	0,010	0,000	0,022	0,000	0,000
32	Wielka Wieś	0,029	0,030	0,030	0,031	0,022
33	Włochów	0,041	0,063	0,096	0,076	0,068
34	Wólka Plebańska	0,055	0,080	0,076	0,042	0,029
35	Wólka Zychowa	0,060	0,064	0,087	0,016	0,053
36	Stąporków	0,035	0,041	0,036	0,030	0,024

Wskaźnik cząstkowy [B_6]						
L.p.	**Sołectwo**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
1	Adamek	8	3	5	2	3
2	Bień	1	1	0	1	0
3	Błaszków	19	11	12	6	10
4	Błotnica	5	5	4	4	5
5	Boków	1	6	3	4	8
6	Czarna	7	11	11	8	7
7	Czarniecka Góra	12	12	7	8	3
8	Duraczów	3	7	10	6	7
9	Furmanów	9	13	9	10	8
10	Gosań	15	10	7	6	9
11	Grzybów	7	7	10	6	8
12	Gustawów	14	15	16	13	10
13	Hucisko	29	27	20	20	18
14	Janów	3	4	3	1	1
15	Kamienna Wola	4	4	3	3	4
16	Komorów	13	11	8	9	6
17	Kozia Wola	15	16	12	12	13
18	Krasna	7	6	2	4	3
19	Lelitków	4	7	5	4	3
20	Luta	8	9	5	8	3
21	Modrzewina	1	0	0	0	1
22	Mokra	12	13	5	3	4
23	Nadziejów	12	14	11	8	6
24	Niekłań Mały	19	18	16	16	19
25	Niekłań Wielki	20	25	21	17	17
26	Odrowąż	13	14	12	9	7
27	Pardołów	8	5	5	4	3
28	Piasek	4	6	3	1	2
29	Smarków	11	14	15	10	9

30	Świerczów	15	15	16	11	12
31	Wąglów	1	2	2	1	1
32	Wielka Wieś	15	15	16	15	12
33	Włochów	5	7	9	8	4
34	Wólka Plebańska	17	17	15	7	8
35	Wólka Zychowa	9	16	13	6	14
36	Stąporków	137	148	117	94	97
Wskaźnik cząstkowy [B_7]						
L.p.	**Sołectwo**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
1	Adamek	0,157	0,058	0,096	0,043	0,064
2	Bień	0,059	0,067	0,000	0,067	0,000
3	Błaszków	0,157	0,092	0,109	0,052	0,088
4	Błotnica	0,116	0,116	0,095	0,091	0,106
5	Boków	0,037	0,222	0,103	0,148	0,276
6	Czarna	0,082	0,129	0,134	0,093	0,086
7	Czarniecka Góra	0,108	0,112	0,067	0,082	0,033
8	Duraczów	0,075	0,179	0,278	0,162	0,189
9	Furmanów	0,136	0,197	0,143	0,164	0,133
10	Gosań	0,106	0,070	0,052	0,044	0,068
11	Grzybów	0,075	0,079	0,111	0,071	0,101
12	Gustawów	0,135	0,150	0,157	0,133	0,101
13	Hucisko	0,152	0,150	0,114	0,118	0,107
14	Janów	0,091	0,125	0,100	0,034	0,036
15	Kamienna Wola	0,077	0,073	0,059	0,059	0,080
16	Komorów	0,107	0,091	0,068	0,078	0,050
17	Kozia Wola	0,104	0,114	0,084	0,088	0,097
18	Krasna	0,115	0,094	0,032	0,068	0,052
19	Lelitków	0,125	0,233	0,185	0,154	0,111
20	Luta	0,131	0,150	0,089	0,143	0,058
21	Modrzewina	0,100	0,000	0,000	0,000	0,125
22	Mokra	0,106	0,119	0,048	0,032	0,043

23	Nadziejów	0,117	0,137	0,115	0,082	0,061
24	Niekłań Mały	0,089	0,089	0,081	0,081	0,100
25	Niekłań Wielki	0,089	0,120	0,106	0,088	0,092
26	Odrowąż	0,102	0,115	0,097	0,074	0,058
27	Pardołów	0,113	0,075	0,081	0,065	0,047
28	Piasek	0,211	0,333	0,167	0,056	0,118
29	Smarków	0,133	0,179	0,197	0,141	0,141
30	Świerczów	0,130	0,136	0,148	0,110	0,122
31	Wąglów	0,021	0,047	0,050	0,026	0,026
32	Wielka Wieś	0,101	0,106	0,114	0,109	0,087
33	Włochów	0,128	0,179	0,243	0,222	0,103
34	Wólka Plebańska	0,191	0,200	0,179	0,080	0,098
35	Wólka Zychowa	0,120	0,208	0,173	0,081	0,192
36	Stąporków	0,089	0,099	0,082	0,067	0,071
Wskaźnik cząstkowy [B_8]						
L.p.	**Sołectwo**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
1	Adamek	0,615	0,250	0,625	0,500	0,600
2	Bień	0,500	0,333	0,000	1,000	0,000
3	Błaszków	0,864	0,550	0,706	0,545	0,909
4	Błotnica	0,455	0,333	0,364	0,444	0,556
5	Boków	1,000	0,667	0,375	0,667	0,800
6	Czarna	0,583	0,786	0,733	0,533	0,636
7	Czarniecka Góra	0,444	0,500	0,438	0,533	0,273
8	Duraczów	0,333	0,438	0,769	0,600	0,778
9	Furmanów	0,529	0,591	0,643	0,714	0,727
10	Gosań	0,682	0,370	0,538	0,429	0,692
11	Grzybów	0,500	0,500	0,714	0,600	0,889
12	Gustawów	0,583	0,577	0,800	0,684	0,556
13	Hucisko	0,784	0,692	0,714	0,667	0,720
14	Janów	0,250	0,286	0,375	0,167	0,250
15	Kamienna Wola	0,500	0,333	0,375	0,300	0,400

16	Komorów	0,565	0,550	0,500	0,563	0,600
17	Kozia Wola	0,556	0,533	0,571	0,571	0,684
18	Krasna	0,700	0,429	0,500	0,667	0,750
19	Lelitków	0,571	0,500	0,625	0,364	0,500
20	Luta	0,615	0,500	0,417	0,800	0,600
21	Modrzewina	1,000	0,000	0,000	0,000	1,000
22	Mokra	0,462	0,382	0,263	0,214	0,364
23	Nadziejów	0,571	0,609	0,611	0,615	0,400
24	Niekłań Mały	0,514	0,474	0,552	0,457	0,655
25	Niekłań Wielki	0,667	0,641	0,840	0,630	0,654
26	Odrowąż	0,565	0,500	0,522	0,375	0,368
27	Pardołów	0,800	0,625	0,556	0,444	0,500
28	Piasek	0,800	0,857	0,600	0,500	0,667
29	Smarków	0,550	0,583	0,833	0,769	0,563
30	Świerczów	0,714	0,789	0,615	0,688	0,632
31	Wąglów	1,000	0,400	0,400	1,000	1,000
32	Wielka Wieś	0,750	0,652	0,727	0,600	0,632
33	Włochów	0,625	0,500	0,692	0,533	0,571
34	Wólka Plebańska	0,607	0,680	0,600	0,389	0,533
35	Wólka Zychowa	0,600	0,533	0,591	0,545	0,583
36	Stąporków	0,588	0,516	0,594	0,519	0,574

Wskaźnik cząstkowy [B_9]

L.p.	**Sołectwo**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1	Adamek	19	17	15	5	7	7
2	Bień	0	0	0	0	0	0
3	Błaszków	12	9	10	6	6	4
4	Błotnica	10	9	12	11	1	1
5	Boków	6	1	1	6	3	3
6	Czarna	6	8	2	4	7	5
7	Czarniecka Góra	5	6	2	0	3	0
8	Duraczów	9	9	18	11	8	5

9	Furmanów	6	2	2	2	1	1
10	Gosań	7	7	3	7	6	5
11	Grzybów	9	12	10	3	13	10
12	Gustawów	17	6	11	10	7	6
13	Hucisko	15	15	16	10	20	21
14	Janów	4	5	6	5	3	3
15	Kamienna Wola	14	7	6	11	7	9
16	Komorów	20	21	16	14	5	3
17	Kozia Wola	10	10	15	7	11	7
18	Krasna	10	5	5	5	1	0
19	Lelitków	8	3	4	3	1	2
20	Luta	18	17	10	0	1	8
21	Modrzewina	1	0	0	0	0	0
22	Mokra	15	12	16	1	13	6
23	Nadziejów	20	6	5	4	14	4
24	Niekłań Mały	19	21	17	6	14	13
25	Niekłań Wielki	29	18	13	9	16	6
26	Odrowąż	19	23	20	3	4	4
27	Pardołów	3	1	0	7	1	0
28	Piasek	0	0	0	0	2	2
29	Smarków	7	10	6	2	5	4
30	Świerczów	17	21	19	23	22	11
31	Wąglów	1	2	6	4	1	0
32	Wielka Wieś	9	6	5	6	10	2
33	Włochów	2	2	1	1	1	1
34	Wólka Plebańska	31	30	18	10	9	13
35	Wólka Zychowa	10	6	9	6	4	8
36	Stąporków	124	113	87	75	54	39

Wskaźnik cząstkowy [B_{10}]

L.p.	**Sołectwo**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1	Adamek	0,101	0,091	0,083	0,029	0,040	0,040

2	Bień	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
3	Błaszków	0,030	0,023	0,026	0,015	0,015	0,010
4	Błotnica	0,058	0,053	0,073	0,064	0,006	0,006
5	Boków	0,059	0,010	0,010	0,067	0,032	0,032
6	Czarna	0,020	0,027	0,007	0,014	0,024	0,018
7	Czarniecka Góra	0,012	0,014	0,005	0,000	0,007	0,000
8	Duraczów	0,059	0,057	0,119	0,073	0,053	0,034
9	Furmanów	0,027	0,009	0,009	0,009	0,005	0,005
10	Gosań	0,013	0,013	0,006	0,014	0,012	0,010
11	Grzybów	0,028	0,039	0,032	0,010	0,045	0,035
12	Gustawów	0,043	0,016	0,029	0,027	0,018	0,016
13	Hucisko	0,023	0,023	0,025	0,016	0,033	0,035
14	Janów	0,034	0,044	0,054	0,046	0,028	0,028
15	Kamienna Wola	0,074	0,037	0,033	0,061	0,039	0,051
16	Komorów	0,039	0,042	0,032	0,028	0,010	0,006
17	Kozia Wola	0,018	0,019	0,028	0,013	0,021	0,013
18	Krasna	0,049	0,024	0,024	0,025	0,005	0,000
19	Lelitków	0,066	0,026	0,037	0,028	0,010	0,020
20	Luta	0,067	0,063	0,037	0,000	0,004	0,033
21	Modrzewina	0,024	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
22	Mokra	0,037	0,030	0,042	0,003	0,036	0,017
23	Nadziejów	0,060	0,018	0,015	0,013	0,046	0,013
24	Niekłań Mały	0,025	0,028	0,023	0,008	0,020	0,019
25	Niekłań Wielki	0,039	0,025	0,018	0,013	0,023	0,009
26	Odrowąż	0,043	0,053	0,047	0,007	0,010	0,010
27	Pardołów	0,011	0,004	0,000	0,029	0,004	0,000
28	Piasek	0,000	0,000	0,000	0,000	0,038	0,040
29	Smarków	0,025	0,036	0,023	0,008	0,020	0,017
30	Świerczów	0,042	0,053	0,049	0,061	0,062	0,032
31	Wąglów	0,006	0,012	0,039	0,026	0,007	0,000
32	Wielka Wieś	0,016	0,011	0,009	0,012	0,019	0,004

33	Włochów	0,011	0,012	0,006	0,006	0,006	0,006
34	Wólka Plebańska	0,086	0,085	0,052	0,029	0,027	0,039
35	Wólka Zychowa	0,030	0,018	0,028	0,019	0,013	0,027
36	Stąporków	0,022	0,021	0,016	0,014	0,011	0,008

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu pracy w Końskich oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie..

Wartości powyższych wskaźników cząstkowych poddano standaryzacji zgodnie z poniższym wzorem:

$$wartość\ standaryzowana\ [Z]^1 = \frac{średnia\ wartości\ cząstkowych}{odchylenie\ standardowe}$$

Następnie, wartościom standaryzowanym wskaźników od 1 do 8 w poszczególnych latach w jednostkach analitycznych nadano wagowanie istotności:

- I_1 dla roku 2019 = 0,05
- I_2 dla roku 2020 = 0,10
- I_3 dla roku 2021 = 0,15
- I_4 dla roku 2022 = 0,20
- I_5 dla roku 2023 = 0,50.

Wartościom standaryzowanym wskaźników 9 i 10 w poszczególnych latach w jednostkach analitycznych nadano wagowanie istotności:

- I_1 dla roku 2019 = 0,05
- I_2 dla roku 2020 = 0,05
- I_3 dla roku 2021 = 0,10
- I_4 dla roku 2022 = 0,15
- I_5 dla roku 2023 = 0,20
- I_6 dla roku 2023 = 0,45.

[1] Wartość standaryzowana liczona dla wszystkich jednostek analitycznych w każdym analizowanym roku

Wagowanie pozwoliło na ujęcie problematyki zjawiska w czasie, przy jednoczesnym uwzględnieniu największej istotności problemu w latach najbliższych przeprowadzonej analizy: od 0,45 do 0,50 dla ostatniego roku oraz 0,2 dla roku poprzedniego.

Ostatnim etapem obliczenia wskaźników zestandaryzowanych (cząstkowych) było sumowanie wagowanych wartości standaryzowanych dla wszystkich jednostek analitycznych w poszczególnych latach, zgodnie ze wzorem:

$$\sum_{n}^{I} \mathrm{Zn} * \mathrm{In}$$

Syntetyczny wskaźnik stanowi sumę ważoną zestandaryzowanych wskaźników cząstkowych. Wskaźnikom cząstkowym przypisano następujące wagi:

- 0,25 dla wskaźnika standaryzowanego liczby osób bezrobotnych w poszczególnych sołectwach w latach 2019-2023 [B_1].
- 0,05 dla wskaźnika standaryzowanego odsetku osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym w poszczególnych jednostkach w latach 2019-2023 [B_2],
- 0,20 dla wskaźnika standaryzowanego liczby osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych sołectwach w latach 2019-2023 [B_3],
- 0,05 dla wskaźnika standaryzowanego odsetka osób długotrwale bezrobotnych w ogóle osób bezrobotnych w poszczególnych sołectwach w latach 2019-2023 [B_4],
- 0,05 dla wskaźnika standaryzowanego odsetka osób długotrwale bezrobotnych w ogóle mieszkańców w wieku produkcyjnym w poszczególnych sołectwach w latach 2019-2023 [B_5],
- 0,10 dla wskaźnika liczby bezrobotnych kobiet w latach 2019-2023 [B_6],
- 0,05 dla wskaźnika przedstawiającego udział bezrobotnych kobiet wśród kobiet w wieku produkcyjnym w latach 2019-2023 [B_7],
- 0,05 dla wskaźnika standaryzowanego odsetka kobiet wśród osób bezrobotnych w poszczególnych sołectwach w latach 2019-2023 [B_8],
- 0,15 dla wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w latach 2019-2024 [B_9],
- 0,05 dla wskaźnika prezentującego odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w latach 2019-2024 w odniesieniu do liczby ludności jednostki [B_{10}].

Syntetyczny wskaźnik bezrobocia obliczono zatem według wzoru:

$$wartość\ syntetyczna\ wskaźnika\ \text{"bezrobocie"} = 0{,}25 * B1 + 0{,}05 * B2 + 0{,}20 * B3 + 0{,}05 * B4 + 0{,}05 * B5 + 0{,}10 * B6 + 0{,}05 * B7 + 0{,}05 * B8 + 0{,}15 * B9 + 0{,}05 * B10$$

Zestandaryzowaną wartością wskaźników cząstkowych oraz wartością syntetyczną wskaźnika „bezrobocie” przedstawia poniższa tabela. Dodatkowo w tabeli ujęto wartość kwartylu trzeciego oraz wyróżniono kolorem czerwonym jednostki analityczne, w których problem bezrobocia ma największe znaczenie, zgodnie z przyjęto metodyką.

Tabela 3. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika "Bezrobocie"

L.p.	Jednostka	Wskaźniki: cząstkowe										syntetyczny [B]
		B_1	B_2	B_3	B_4	B_5	B_6	B_7	B_8	B_9	B_{10}	
1	Adamek	-0,402	-0,598	-0,363	0,364	-0,235	-0,423	-0,562	-0,148	0,072	1,492	-0,189
2	Bień	-0,569	-1,294	-0,590	-1,196	-1,296	-0,595	-1,430	-1,578	-0,759	-1,218	-0,834
3	Błaszków	-0,171	-0,636	-0,117	0,307	-0,356	-0,034	-0,201	0,967	-0,195	-0,388	-0,114
4	Błotnica	-0,276	0,825	-0,352	-0,368	0,168	-0,339	0,096	-0,509	-0,413	0,017	-0,224
5	Boków	-0,319	2,021	-0,292	0,084	1,552	-0,257	2,064	0,679	-0,416	0,836	0,136
6	Czarna	-0,179	-0,059	-0,197	-0,009	-0,113	-0,138	-0,016	0,368	-0,209	-0,128	-0,127
7	Czarniecka Góra	-0,132	-0,587	-0,235	-0,379	-0,654	-0,281	-0,744	-0,959	-0,655	-1,053	-0,425
8	Duraczów	-0,260	1,122	-0,131	0,815	1,513	-0,198	1,703	0,526	0,016	1,760	0,263
9	Furmanów	-0,167	0,717	-0,011	0,843	1,069	-0,083	0,946	0,569	-0,619	-0,831	0,021
10	Gosań	-0,117	-0,864	-0,066	0,346	-0,491	-0,119	-0,671	0,032	-0,187	-0,566	-0,193
11	Grzybów	-0,252	-0,442	-0,378	-0,739	-0,814	-0,157	-0,117	0,842	0,284	0,770	-0,137
12	Gustawów	0,043	0,248	0,041	0,118	0,175	0,095	0,456	0,247	0,009	-0,067	0,089
13	Hucisko	0,332	-0,061	0,334	0,100	-0,085	0,557	0,371	0,694	1,255	0,609	0,475
14	Janów	-0,403	0,833	-0,335	0,908	1,305	-0,522	-0,841	-1,614	-0,388	0,731	-0,212
15	Kamienna Wola	-0,275	0,331	-0,180	0,678	0,705	-0,399	-0,511	-1,012	0,167	1,665	-0,027
16	Komorów	-0,158	-0,852	-0,339	-0,797	-1,032	-0,167	-0,623	-0,016	-0,088	-0,394	-0,323
17	Kozia Wola	0,093	-0,340	-0,146	-0,651	-0,736	0,152	-0,054	0,240	0,137	-0,257	-0,060
18	Krasna	-0,425	-1,012	-0,396	0,638	-0,621	-0,410	-0,728	0,421	-0,606	-0,726	-0,419
19	Lelitków	-0,339	1,299	-0,397	-0,355	0,371	-0,389	0,835	-0,392	-0,524	0,083	-0,190
20	Luta	-0,328	-0,429	-0,290	0,473	-0,079	-0,319	-0,091	0,142	-0,086	0,281	-0,170
21	Modrzewina	-0,567	-1,096	-0,601	-1,950	-1,587	-0,580	-0,561	-0,183	-0,756	-1,169	-0,761
22	Mokra	-0,104	-0,352	-0,105	0,046	-0,251	-0,327	-0,896	-1,254	0,068	0,077	-0,201
23	Nadziejów	-0,073	0,172	-0,117	-0,110	-0,052	-0,146	-0,296	-0,331	-0,078	0,090	-0,094
24	Niekłań Mały	0,442	-0,101	0,537	0,266	0,043	0,444	-0,123	-0,008	0,622	-0,123	0,353

25	Niekłań Wielki	0,306	-0,433	0,109	-0,387	-0,620	0,465	-0,062	0,526	0,256	-0,371	0,116
26	Odrowąż	0,113	0,252	0,213	0,388	0,365	-0,091	-0,458	-0,783	-0,149	-0,349	0,010
27	Pardołów	-0,357	-0,807	-0,304	0,547	-0,339	-0,388	-0,701	-0,222	-0,644	-0,926	-0,408
28	Piasek	-0,488	0,522	-0,500	-0,120	0,166	-0,480	0,700	0,414	-0,594	0,495	-0,250
29	Smarków	-0,054	0,982	-0,078	-0,103	0,464	0,005	1,019	0,368	-0,300	-0,163	0,055
30	Świerczów	0,050	0,403	0,291	0,808	0,864	0,134	0,516	0,461	0,875	1,405	0,438
31	Wąglów	-0,542	-1,734	-0,584	-1,665	-1,499	-0,543	-1,309	1,360	-0,641	-0,756	-0,683
32	Wielka Wieś	0,101	-0,330	-0,005	-0,253	-0,433	0,187	-0,003	0,388	-0,286	-0,680	-0,066
33	Włochów	-0,268	1,148	-0,133	1,100	1,751	-0,270	1,112	0,019	-0,647	-0,823	-0,002
34	Wólka Plebańska	0,008	0,416	0,027	0,173	0,384	-0,040	0,405	-0,186	0,628	1,116	0,213
35	Wólka Zychowa	0,105	1,143	0,108	0,026	0,695	0,099	1,222	-0,004	-0,008	0,142	0,218
36	Stąporków	5,631	-0,411	5,582	0,054	-0,296	5,556	-0,448	-0,065	4,859	-0,582	3,721
											kwartyl	0,095

Źródło. Opracowanie własne.

Syntetyczny wskaźnik „Bezrobocie" największe wartości osiągnął w jednostkach:

- Stąporków (3,721),
- Hucisko (0,475),
- Świerczów (0,438),
- Niekłań Mały (0,353),
- Duraczów (0,263),
- Wólka Zychowa (0,218).
- Wólka Plebańska (0,213),
- Boków (0,136),
- Niekłań Wielki (0,116).

Bezpieczeństwo [S]

Subiektywne odczuwanie bezpieczeństwa, czyli indywidualne wrażenie jednostek dotyczące ich poczucia zagrożenia lub spokoju w określonym miejscu, jest istotnym, ale trudnym do zmierzenia aspektem życia społecznego. Często nie jest ono bezpośrednio powiązane z rzeczywistymi danymi na temat przestępczości, a wynika raczej z osobistych doświadczeń, opinii społeczności, a nawet przekazu medialnego. Dlatego też, w procesie diagnozy na potrzeby gminnego programu rewitalizacji, same subiektywne odczucia nie byłyby wystarczające – konieczne jest wsparcie ich rzetelnymi danymi liczbowymi, które pomogą obiektywnie ocenić stan bezpieczeństwa. W celu przeprowadzenia procesu delimitacji posłużono się zatem danymi przekazanymi przez Komendę Powiatową Policji w Końskich oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Końskich.

Wskaźnik „bezpieczeństwo" w gminie Stąporków przeanalizowano za pomocą syntetycznego wskaźnika obliczonego na podstawie sześciu wskaźników cząstkowych:

- **Liczby zgłoszonych przestępstw na terenie analizowanej jednostki w latach 2019-2024 [S_2].** Wskaźnik ten obrazuje poziom bezpieczeństwa publicznego na obszarze objętym analizą, uwzględniając liczbę przestępstw zgłoszonych organom ścigania w danym okresie. Dane te pozwalają zidentyfikować obszary o podwyższonym poziomie zagrożenia przestępczością, co może świadczyć o występowaniu problemów społecznych i deficytach w zakresie ładu publicznego. Wysoka liczba zgłoszonych przestępstw może być jednym z kryteriów wskazujących na konieczność objęcia danego obszaru działaniami rewitalizacyjnymi.
- **Liczby zgłoszonych przestępstw w odniesieniu do liczby mieszkańców sołectwa w latach 2019-2024 [S_2].** Wskaźnik ten uwzględnia poważniejsze naruszenia prawa i pozwala na ocenę poziomu zagrożenia na danym terenie. Wysoka liczba przestępstw w stosunku do liczby mieszkańców może być powiązana z brakiem stabilności ekonomicznej, problemami strukturalnymi i trudnościami w dostępie do rynku pracy. Przestępczość i brak zatrudnienia są często zjawiskami współwystępującymi w zdegradowanych obszarach, a analiza tego wskaźnika może wskazać obszary o największym zagrożeniu społecznym, gdzie interwencje rewitalizacyjne są najbardziej potrzebne.
- **Liczby zatrzymanych nietrzeźwych kierujących w latach 2019-2024 [S_3].** Wskaźnik ten odzwierciedla skalę zjawiska prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie analizowanej jednostki. Nietrzeźwi kierowcy stanowią realne zagrożenie dla bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, a ich liczba może wskazywać na problematyczne zachowania społeczne, niski poziom świadomości prawnej oraz deficyty w zakresie profilaktyki i kontroli.
- **Liczby zatrzymanych nietrzeźwych kierujących w latach 2019-2024 w odniesieniu do populacji sołectwa [S_4].** Wskaźnik ten umożliwia relatywizację danych dotyczących nietrzeźwych kierowców względem liczby mieszkańców danego sołectwa, co pozwala na bardziej precyzyjną ocenę skali problemu. Dzięki odniesieniu do wielkości populacji możliwa jest identyfikacja obszarów, w których zjawisko to ma szczególnie nasilony charakter w stosunku do liczby mieszkańców, nawet jeśli bezwzględna liczba zdarzeń nie jest wysoka. Taka analiza wspiera trafniejszą delimitację obszarów kryzysowych wymagających działań rewitalizacyjnych

- **Sumy interwencji straży pożarnej w jednostkach w latach 2019-2024 [S_5].** Wskaźnik ten obrazuje częstość występowania zagrożeń wymagających interwencji straży pożarnej, takich jak pożary, wypadki drogowe, miejscowe zagrożenia (np. podtopienia, wichury, wycieki substancji niebezpiecznych) czy zdarzenia techniczne. Wysoka liczba interwencji może świadczyć o zwiększonym poziomie zagrożeń środowiskowych, infrastrukturalnych lub społecznych w analizowanym obszarze.
- **Sumy interwencji straży pożarnej w latach 2019-2024 w odniesieniu do populacji jednostki [S_6].** Relatywizacja liczby interwencji względem populacji pozwala na lepszą ocenę natężenia zagrożeń i zdarzeń wymagających reakcji służb ratowniczych w stosunku do liczby mieszkańców danego obszaru. Nawet przy względnie niewielkiej liczbie interwencji, ich duże zagęszczenie w przeliczeniu na liczbę ludności może wskazywać na szczególnie wysokie ryzyko występowania zdarzeń niebezpiecznych, a tym samym na konieczność objęcia danego obszaru działaniami rewitalizacyjnymi.

Wartość bazową poszczególnych wskaźników cząstkowych prezentuje poniższa tabela.

Tabela 4. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "bezpieczeństwo"

L.p.	Sołectwo	2019	2020	2021	2022	2023	2024
				Wskaźnik cząstkowy [S_1]			
1	Adamek	4	2	2	1	2	0
2	Bień	0	0	0	0	0	1
3	Błaszków	2	6	7	3	0	5
4	Błotnica	3	0	0	3	0	1
5	Boków	3	0	1	3	2	0
6	Czarna	1	2	1	2	1	1
7	Czarniecka Góra	2	5	2	2	1	1
8	Duraczów	0	2	0	0	2	1
9	Furmanów	1	2	3	0	3	0
10	Gosań	3	3	0	0	3	1
11	Grzybów	4	1	2	5	6	3
12	Gustawów	5	3	2	5	3	1
13	Hucisko	2	3	5	4	0	5
14	Janów	1	0	1	0	0	0
15	Kamienna Wola	3	2	2	5	2	2
16	Komorów	1	4	2	1	3	0
17	Kozia Wola	12	4	10	9	8	5

18	Krasna	4	2	3	3	6	5
19	Lelitków	0	0	0	3	2	0
20	Luta	1	2	2	4	2	2
21	Modrzewina	0	1	0	0	0	1
22	Mokra	3	2	3	2	2	1
23	Nadziejów	1	1	4	4	0	3
24	Niekłań Mały	6	2	7	5	5	5
25	Niekłań Wielki	1	9	13	6	5	4
26	Odrowąż	2	3	7	9	2	3
27	Pardołów	1	1	0	0	1	2
28	Piasek	0	0	0	0	0	0
29	Smarków	5	0	2	3	2	1
30	Świerczów	0	1	3	2	2	1
31	Wąglów	1	0	1	1	0	2
32	Wielka Wieś	4	0	2	6	8	3
33	Włochów	1	2	2	0	2	1
34	Wólka Plebańska	3	5	4	4	2	4
35	Wólka Zychowa	2	4	3	3	2	4
36	Stąporków	67	75	93	88	60	46
		Wskaźnik cząstkowy [S_2]					
1	Adamek	0,021	0,011	0,011	0,006	0,012	0,000
2	Bień	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,017
3	Błaszków	0,005	0,015	0,018	0,008	0,000	0,013
4	Błotnica	0,017	0,000	0,000	0,017	0,000	0,006
5	Boków	0,030	0,000	0,010	0,033	0,022	0,000
6	Czarna	0,003	0,007	0,003	0,007	0,003	0,004
7	Czarniecka Góra	0,005	0,012	0,005	0,005	0,002	0,003
8	Duraczów	0,000	0,013	0,000	0,000	0,013	0,007
9	Furmanów	0,004	0,009	0,014	0,000	0,014	0,000
10	Gosań	0,006	0,006	0,000	0,000	0,006	0,002
11	Grzybów	0,012	0,003	0,006	0,017	0,021	0,011

12	Gustawów	0,013	0,008	0,005	0,013	0,008	0,003
13	Hucisko	0,003	0,005	0,008	0,007	0,000	0,008
14	Janów	0,008	0,000	0,009	0,000	0,000	0,000
15	Kamienna Wola	0,016	0,011	0,011	0,028	0,011	0,011
16	Komorów	0,002	0,008	0,004	0,002	0,006	0,000
17	Kozia Wola	0,022	0,007	0,019	0,017	0,015	0,010
18	Krasna	0,020	0,010	0,014	0,015	0,029	0,025
19	Lelitków	0,000	0,000	0,000	0,028	0,019	0,000
20	Luta	0,004	0,007	0,007	0,016	0,008	0,008
21	Modrzewina	0,000	0,025	0,000	0,000	0,000	0,027
22	Mokra	0,007	0,005	0,008	0,005	0,006	0,003
23	Nadziejów	0,003	0,003	0,012	0,013	0,000	0,010
24	Niekłań Mały	0,008	0,003	0,010	0,007	0,007	0,007
25	Niekłań Wielki	0,001	0,012	0,018	0,008	0,007	0,006
26	Odrowąż	0,005	0,007	0,016	0,021	0,005	0,007
27	Pardołów	0,004	0,004	0,000	0,000	0,004	0,008
28	Piasek	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
29	Smarków	0,018	0,000	0,008	0,012	0,008	0,004
30	Świerczów	0,000	0,003	0,008	0,005	0,006	0,003
31	Wąglów	0,006	0,000	0,006	0,006	0,000	0,014
32	Wielka Wieś	0,007	0,000	0,004	0,012	0,015	0,006
33	Włochów	0,006	0,012	0,012	0,000	0,012	0,006
34	Wólka Plebańska	0,008	0,014	0,012	0,011	0,006	0,012
35	Wólka Zychowa	0,006	0,012	0,009	0,010	0,007	0,014
36	Stąporków	0,012	0,014	0,018	0,017	0,012	0,009
		Wskaźnik cząstkowy [S_3]					
1	Adamek	0	1	0	0	0	0
2	Bień	0	0	0	0	0	0
3	Błaszków	2	1	3	1	0	0
4	Błotnica	0	0	0	1	0	0
5	Boków	0	0	0	0	1	0

6	Czarna	1	0	1	0	0	1
7	Czarniecka Góra	1	0	1	0	0	0
8	Duraczów	0	0	0	0	1	0
9	Furmanów	0	1	0	0	2	0
10	Gosań	0	0	0	0	1	0
11	Grzybów	0	0	0	1	2	1
12	Gustawów	0	0	0	1	2	0
13	Hucisko	0	0	0	1	0	1
14	Janów	0	0	0	0	0	0
15	Kamienna Wola	1	0	1	0	1	0
16	Komorów	0	0	1	0	0	0
17	Kozia Wola	1	0	1	0	1	1
18	Krasna	0	0	0	1	1	0
19	Lelitków	0	0	0	0	0	0
20	Luta	0	1	0	0	0	0
21	Modrzewina	0	1	0	0	0	0
22	Mokra	0	1	0	0	0	0
23	Nadziejów	0	0	0	1	0	0
24	Niekłań Mały	2	1	0	2	1	0
25	Niekłań Wielki	1	2	2	1	0	1
26	Odrowąż	1	1	2	3	0	0
27	Pardołów	1	0	0	0	0	0
28	Piasek	0	0	0	0	0	0
29	Smarków	1	0	0	0	1	1
30	Świerczów	0	0	0	0	0	0
31	Wąglów	0	0	0	0	0	0
32	Wielka Wieś	1	0	0	2	0	1
33	Włochów	0	0	0	0	0	0
34	Wólka Plebańska	0	1	0	2	0	0
35	Wólka Zychowa	0	0	0	0	1	1
36	Stąporków	14	12	13	18	16	8

		Wskaźnik cząstkowy [S_4]					
1	Adamek	0,000	0,005	0,000	0,000	0,000	0,000
2	Bień	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
3	Błaszków	0,005	0,003	0,008	0,003	0,000	0,000
4	Błotnica	0,000	0,000	0,000	0,006	0,000	0,000
5	Boków	0,000	0,000	0,000	0,000	0,011	0,000
6	Czarna	0,003	0,000	0,003	0,000	0,000	0,004
7	Czarniecka Góra	0,002	0,000	0,002	0,000	0,000	0,000
8	Duraczów	0,000	0,000	0,000	0,000	0,007	0,000
9	Furmanów	0,000	0,004	0,000	0,000	0,009	0,000
10	Gosań	0,000	0,000	0,000	0,000	0,002	0,000
11	Grzybów	0,000	0,000	0,000	0,003	0,007	0,004
12	Gustawów	0,000	0,000	0,000	0,003	0,005	0,000
13	Hucisko	0,000	0,000	0,000	0,002	0,000	0,002
14	Janów	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
15	Kamienna Wola	0,005	0,000	0,005	0,000	0,006	0,000
16	Komorów	0,000	0,000	0,002	0,000	0,000	0,000
17	Kozia Wola	0,002	0,000	0,002	0,000	0,002	0,002
18	Krasna	0,000	0,000	0,000	0,005	0,005	0,000
19	Lelitków	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20	Luta	0,000	0,004	0,000	0,000	0,000	0,000
21	Modrzewina	0,000	0,025	0,000	0,000	0,000	0,000
22	Mokra	0,000	0,003	0,000	0,000	0,000	0,000
23	Nadziejów	0,000	0,000	0,000	0,003	0,000	0,000
24	Niekłań Mały	0,003	0,001	0,000	0,003	0,001	0,000
25	Niekłań Wielki	0,001	0,003	0,003	0,001	0,000	0,001
26	Odrowąż	0,002	0,002	0,005	0,007	0,000	0,000
27	Pardołów	0,004	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
28	Piasek	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
29	Smarków	0,004	0,000	0,000	0,000	0,004	0,004
30	Świerczów	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

31	Wąglów	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
32	Wielka Wieś	0,002	0,000	0,000	0,004	0,000	0,002
33	Włochów	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
34	Wólka Plebańska	0,000	0,003	0,000	0,006	0,000	0,000
35	Wólka Zychowa	0,000	0,000	0,000	0,000	0,003	0,003
36	Stąporków	0,003	0,002	0,002	0,003	0,003	0,002
Wskaźnik cząstkowy [S_5]							
1	Adamek	0	0	3	0	0	1
2	Bień	1	0	0	0	0	1
3	Błaszków	5	2	3	3	6	4
4	Błotnica	1	1	3	2	6	4
5	Boków	0	0	0	0	0	1
6	Czarna	5	2	4	2	3	5
7	Czarniecka Góra	5	4	5	6	6	7
8	Duraczów	0	0	1	2	1	0
9	Furmanów	2	3	2	0	0	0
10	Gosań	6	8	0	5	4	2
11	Grzybów	2	1	3	1	0	2
12	Gustawów	3	0	1	0	0	4
13	Hucisko	5	2	0	3	2	6
14	Janów	2	2	0	1	2	3
15	Kamienna Wola	3	1	1	0	2	1
16	Komorów	1	0	0	2	1	7
17	Kozia Wola	14	25	8	9	6	4
18	Krasna	5	0	2	0	3	9
19	Lelitków	1	1	0	0	0	1
20	Luta	2	0	0	2	0	4
21	Modrzewina	0	1	0	0	0	1
22	Mokra	0	2	1	0	0	1
23	Nadziejów	0	1	1	3	2	2
24	Niekłań Mały	3	2	5	6	5	10

25	Niekłań Wielki	7	6	2	6	5	8
26	Odrowąż	4	3	4	2	3	9
27	Pardołów	4	2	1	2	1	2
28	Piasek	3	0	0	1	1	0
29	Smarków	3	7	3	1	0	1
30	Świerczów	4	3	1	2	3	1
31	Wąglów	0	1	1	1	1	3
32	Wielka Wieś	5	2	2	2	2	5
33	Włochów	0	0	1	0	1	0
34	Wólka Plebańska	4	2	2	4	3	8
35	Wólka Zychowa	1	2	1	1	1	0
36	Stąporków	34	32	24	30	19	42
Wskaźnik cząstkowy [S_6]							
1	Adamek	0,000	0,000	0,017	0,000	0,000	0,006
2	Bień	0,018	0,000	0,000	0,000	0,000	0,017
3	Błaszków	0,013	0,005	0,008	0,008	0,015	0,010
4	Błotnica	0,006	0,006	0,018	0,012	0,033	0,022
5	Boków	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,011
6	Czarna	0,017	0,007	0,014	0,007	0,010	0,018
7	Czarniecka Góra	0,012	0,009	0,012	0,014	0,015	0,018
8	Duraczów	0,000	0,000	0,007	0,013	0,007	0,000
9	Furmanów	0,009	0,013	0,009	0,000	0,000	0,000
10	Gosań	0,011	0,015	0,000	0,010	0,008	0,004
11	Grzybów	0,006	0,003	0,010	0,003	0,000	0,007
12	Gustawów	0,008	0,000	0,003	0,000	0,000	0,011
13	Hucisko	0,008	0,003	0,000	0,005	0,003	0,010
14	Janów	0,017	0,018	0,000	0,009	0,019	0,028
15	Kamienna Wola	0,016	0,005	0,005	0,000	0,011	0,006
16	Komorów	0,002	0,000	0,000	0,004	0,002	0,014
17	Kozia Wola	0,025	0,046	0,015	0,017	0,011	0,008
18	Krasna	0,025	0,000	0,010	0,000	0,015	0,045

19	Lelitków	0,008	0,009	0,000	0,000	0,000	0,010
20	Luta	0,007	0,000	0,000	0,008	0,000	0,016
21	Modrzewina	0,000	0,025	0,000	0,000	0,000	0,027
22	Mokra	0,000	0,005	0,003	0,000	0,000	0,003
23	Nadziejów	0,000	0,003	0,003	0,010	0,007	0,007
24	Niekłań Mały	0,004	0,003	0,007	0,008	0,007	0,014
25	Niekłań Wielki	0,009	0,008	0,003	0,008	0,007	0,011
26	Odrowąż	0,009	0,007	0,009	0,005	0,007	0,022
27	Pardołów	0,015	0,008	0,004	0,008	0,004	0,008
28	Piasek	0,049	0,000	0,000	0,019	0,019	0,000
29	Smarków	0,011	0,025	0,011	0,004	0,000	0,004
30	Świerczów	0,010	0,008	0,003	0,005	0,008	0,003
31	Wąglów	0,000	0,006	0,006	0,006	0,007	0,021
32	Wielka Wieś	0,009	0,004	0,004	0,004	0,004	0,010
33	Włochów	0,000	0,000	0,006	0,000	0,006	0,000
34	Wólka Plebańska	0,011	0,006	0,006	0,011	0,009	0,024
35	Wólka Zychowa	0,003	0,006	0,003	0,003	0,003	0,000
36	Stąporków	0,006	0,006	0,005	0,006	0,004	0,008

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Końskich oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Końskich.

Na podstawie danych bazowych obliczono wartość standaryzowaną dla wszystkich wartości cząstkowych wskaźników korzystając ze wzoru:

$$wartość\ standaryzowana\ [Z]^2 = \frac{średnia\ wartości\ cząstkowych}{odchylenie\ standardowe}$$

[2] Wartość standaryzowana liczona dla wszystkich jednostek analitycznych w każdym analizowanym roku

Kolejnym elementem obliczenia trzech pierwszych wskaźników zestandaryzowanych (cząstkowych) było sumowanie wagowanych wartości standaryzowanych dla wszystkich jednostek analitycznych w latach 2019-2024, zgodnie ze wzorem:

$$\sum_{n}^{6} \mathrm{Zn} * \mathrm{In}$$

Poziom istotności poszczególnych standaryzowanych wartości bazowych ustalono w następujący sposób:

- 0,05 za rok 2019
- 0,05 za rok 2020
- 0,10 za rok 2021
- 0,15 za rok 2022
- 0,20 za rok 2023
- 0,45 za rok 2024

Syntetyczny wskaźnik „bezpieczeństwo” stanowi sumę ważoną zestandaryzowanych wskaźników cząstkowych. W ostatnim etapie wskaźnikom cząstkowym przypisano następujące wagi:

- 0,20 dla liczby przestępstw w latach 2019-2024 [S_1],
- 0,20 dla liczby przestępstw w odniesieniu do populacji sołectwa [S_2],
- 0,20 dla liczby zatrzymanych nietrzeźwych kierowców w latach 2019-2024 [$S3_3$],
- 0,10 dla liczby zatrzymanych nietrzeźwych kierowców w odniesieniu do populacji jednostki [S_4],
- 0,20 dla liczby interwencji straży pożarnych w latach 2019-2024 [S_5],
- 0,10 dla liczby interwencji straży pożarnych w latach 2019-2024 w odniesieniu do populacji jednostki analitycznej [S_6].

Syntetyczny wskaźnik „Bezpieczeństwo” obliczono zatem według wzoru:

$$wartość\ syntetyczna\ wskaźnika\ \text{"Bezpieczeństwo"} = 0{,}20 * S1 + 0{,}20 * S2 + 0{,}20 * S3 + 0{,}10 * S4 + 0{,}20 * S5 + 0{,}10 * S6$$

Zestandaryzowaną wartością wskaźników cząstkowych oraz wartością syntetyczną wskaźnika „bezrobocie” przedstawia poniższa tabela. Dodatkowo w tabeli ujęto wartość kwartylu trzeciego co pozwoliło na wskazanie jednostek analitycznych o największym natężeniu badanego problemu społecznego.

Tabela 5. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika bezpieczeństwo

L.p.	Jednostka analityczna	Wskaźniki: cząstkowe						syntetyczny [S]
		S_1	S_2	S_3	S_4	S_5	S_6	
1	Adamek	-0,261	-0,003	-0,271	-0,428	-0,464	-0,413	-0,284
2	Bień	-0,346	-0,482	-0,321	-0,553	-0,564	-0,509	-0,449
3	Błaszków	-0,045	0,275	0,040	0,540	0,263	0,379	0,198
4	Błotnica	-0,291	-0,413	-0,255	0,005	0,175	1,750	0,019
5	Boków	-0,264	0,824	-0,227	0,356	-0,573	-0,771	-0,090
6	Czarna	-0,263	-0,501	-0,049	0,551	0,080	0,599	-0,032
7	Czarniecka Góra	-0,224	-0,503	-0,232	-0,294	0,589	0,962	-0,007
8	Duraczów	-0,279	-0,204	-0,227	0,007	-0,422	-0,110	-0,237
9	Furmanów	-0,253	-0,125	-0,084	0,343	-0,473	-0,587	-0,211
10	Gosań	-0,232	-0,718	-0,227	-0,384	0,118	-0,064	-0,257
11	Grzybów	-0,012	0,649	0,116	1,052	-0,357	-0,389	0,145
12	Gustawów	-0,134	-0,113	-0,068	0,145	-0,405	-0,656	-0,195
13	Hucisko	-0,076	-0,369	-0,071	-0,057	-0,063	-0,408	-0,162
14	Janów	-0,365	-0,857	-0,321	-0,553	-0,272	0,965	-0,322
15	Kamienna Wola	-0,143	0,882	-0,139	0,530	-0,352	-0,209	0,082
16	Komorów	-0,233	-0,632	-0,254	-0,392	-0,203	-0,438	-0,347
17	Kozia Wola	0,299	0,885	0,045	0,199	1,106	1,264	0,613
18	Krasna	0,044	1,840	-0,161	0,337	0,040	1,029	0,489
19	Lelitków	-0,287	0,168	-0,321	-0,553	-0,549	-0,642	-0,317
20	Luta	-0,166	0,145	-0,271	-0,467	-0,372	-0,282	-0,208
21	Modrzewina	-0,338	0,321	-0,271	0,030	-0,558	-0,081	-0,174
22	Mokra	-0,209	-0,385	-0,271	-0,494	-0,506	-0,840	-0,408
23	Nadziejów	-0,173	-0,076	-0,255	-0,239	-0,226	-0,148	-0,185
24	Niekłań Mały	0,095	-0,120	-0,003	-0,048	0,575	0,139	0,118
25	Niekłań Wielki	0,168	0,190	0,184	0,198	0,491	0,035	0,230
26	Odrowąż	-0,002	0,354	0,083	0,634	0,228	0,343	0,230
27	Pardołów	-0,275	-0,593	-0,300	-0,432	-0,287	-0,095	-0,344

28	Piasek	-0,379	-1,140	-0,321	-0,553	-0,472	0,590	-0,459
29	Smarków	-0,212	-0,117	-0,023	0,746	-0,293	-0,121	-0,066
30	Świerczów	-0,230	-0,471	-0,321	-0,553	-0,163	-0,259	-0,318
31	Wąglów	-0,285	-0,268	-0,321	-0,553	-0,340	0,212	-0,277
32	Wielka Wieś	0,044	0,018	0,016	0,263	-0,065	-0,320	-0,003
33	Włochów	-0,255	0,088	-0,321	-0,553	-0,500	-0,647	-0,318
34	Wólka Plebańska	-0,047	0,380	-0,139	0,069	0,182	0,608	0,143
35	Wólka Zychowa	-0,083	0,309	-0,044	0,406	-0,422	-0,633	-0,071
36	Stąporków	5,714	0,764	5,605	0,695	5,055	-0,251	3,472
							kwartyl	**0,091**

Źródło. Opracowanie własne.

Syntetyczny wskaźnik „Bezpieczeństwo” największe wartości osiągnął w jednostkach:

- Stąporków (3,472),
- Kozia Wola (0,613),
- Krasna (0,489),
- Niekłań Wielki (0,230),
- Odrowąż (0,230)
- Błaszków (0,198),
- Grzybów (0,145),
- Wólka Plebańska (0,143),
- Niekłań Mały (0,118).

Ubóstwo [U]

Ubóstwo jest kluczowym aspektem w analizie delimitacyjnej gminnego programu rewitalizacji, ponieważ wywiera bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców oraz dynamikę problemów społecznych i ekonomicznych na danym obszarze. Wysoki poziom ubóstwa może prowadzić do marginalizacji, pogorszenia dostępu do edukacji, zdrowia i zatrudnienia, a także nasilenia zjawisk patologicznych, takich jak przestępczość czy uzależnienia. Analiza wskaźników ubóstwa pozwala więc na identyfikację obszarów najbardziej dotkniętych deprywacją materialną, co umożliwia skoncentrowanie działań rewitalizacyjnych tam, gdzie są one najbardziej potrzebne.

Zjawisko ubóstwa w gminie Stąporków przeanalizowano za pomocą syntetycznego wskaźnika „ubóstwo", obliczonego na podstawie dziewięciu wskaźników cząstkowych:

- **Korzystających z zasiłków pomocy społecznej w sołectwie w latach 2019-2024 [U_1].** Liczba osób korzystających z zasiłków z pomocy społecznej to podstawowy wskaźnik obrazujący skalę zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego. Wysoka liczba beneficjentów może świadczyć o trwałym lub rozległym problemie społecznym, wymagającym wsparcia systemowego. Wskaźnik ten wskazuje na obszary o nasilonych potrzebach socjalnych i trudnej sytuacji bytowej mieszkańców
- **Korzystający z zasiłków pomocy społecznej w odniesieniu do liczby mieszkańców sołectwa w latach 2019-2024 [U_2].** Wskaźnik ten relatywizuje dane U_1, co pozwala porównywać sytuację pomiędzy jednostkami terytorialnymi o różnej liczbie ludności. Udział beneficjentów pomocy społecznej w ogólnej populacji wskazuje na stopień nasycenia problemem ubóstwa i może stanowić istotne kryterium delimitacyjne dla obszarów wymagających rewitalizacji.
- **Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2019–2024 [U_3].** Ten wskaźnik pozwala wyodrębnić grupę osób, które korzystają z pomocy społecznej wyłącznie z powodu trudnej sytuacji materialnej, niezależnie od innych przyczyn (np. niepełnosprawność, przemoc domowa). Dzięki temu można dokładniej określić zasięg ubóstwa sensu stricto, a nie ogólnego wsparcia socjalnego.
- **Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w odniesieniu do liczby ludności w latach 2019–2024 [U_4].** Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w populacji lokalnej pozwala na precyzyjniejszą analizę przestrzennego rozkładu biedy. Pozwala to wskazać jednostki, w których problem ubóstwa ma szczególnie nasilony charakter i może wpływać na pogłębianie się zjawisk kryzysowych w społecznościach lokalnych.
- **Korzystający ze świadczenia „Posiłek w szkole i w domu" w latach 2019–2024 [U_5].** Program ten adresowany jest do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, zwłaszcza dzieci. Liczba osób objętych programem stanowi miernik ubóstwa żywieniowego oraz problemów w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych. Wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o ryzyku wykluczenia społecznego i niedożywienia wśród dzieci i młodzieży.
- **Korzystający z dodatku osłonowego w roku 2022 i 2024 [U_6].** Dodatek osłonowy był formą rekompensaty dla gospodarstw domowych w związku ze wzrostem kosztów utrzymania, zwłaszcza energii. Jego powszechność może wskazywać na obszary dotknięte kumulacją problemów materialnych, zwłaszcza w kontekście rosnących kosztów życia.

- **Korzystający z dodatku osłonowego w odniesieniu do liczby ludności (w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym) w roku 2022 i 2024" [U_7].** Ten wskaźnik pokazuje intensywność korzystania z dodatku osłonowego wśród grup najbardziej narażonych na ubóstwo energetyczne – osób starszych i w wieku produkcyjnym o niskich dochodach. Jego wartość pozwala identyfikować obszary, w których gospodarstwa domowe szczególnie odczuwają skutki inflacji i wzrostu cen mediów.
- **Korzystający z bonu energetycznego w roku 2024 [U_8].** Bon energetyczny to kolejne narzędzie wsparcia osób zagrożonych ubóstwem energetycznym. Wskaźnik ten mierzy skalę tego zjawiska w gminie i może służyć jako sygnał ostrzegawczy o pogarszającej się sytuacji materialnej mieszkańców, zwłaszcza w kontekście ogrzewania, energii elektrycznej i dostępu do mediów.
- **Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego w latach 2019–2024 [U_9].** Dodatek mieszkaniowy to forma wsparcia osób mających trudności z opłacaniem kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Liczba gospodarstw domowych korzystających z tej formy pomocy wskazuje na skalę problemów mieszkaniowych i materialnych. Wysoka wartość tego wskaźnika może być symptonem niewystarczających dochodów lub niskiej jakości infrastruktury mieszkaniowej.

Wartość bazową poszczególnych wskaźników cząstkowych zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 6. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "Ubóstwo"

L.p.	Sołectwo	2019	2020	2021	2022	2023	2024
				Wskaźnik cząstkowy [U_1]			
1	Adamek	14	19	22	16	10	8
2	Bień	1	1	1	1	1	1
3	Błaszków	11	13	17	17	11	7
4	Błotnica	14	11	13	15	9	12
5	Boków	20	19	7	10	8	8
6	Czarna	10	9	5	6	10	13
7	Czarniecka Góra	5	10	14	12	7	7
8	Duraczów	11	10	20	15	14	11
9	Furmanów	18	4	5	12	9	9
10	Gosań	15	11	7	11	13	16
11	Grzybów	12	12	16	4	16	13
12	Gustawów	19	6	15	11	16	11
13	Hucisko	32	26	27	23	34	39
14	Janów	6	8	7	7	5	11

15	Kamienna Wola	24	13	17	19	12	11
16	Komorów	45	32	29	33	20	18
17	Kozia Wola	17	20	26	22	21	22
18	Krasna	12	6	6	6	1	1
19	Lelitków	16	7	8	7	6	8
20	Luta	29	28	13	9	8	15
21	Modrzewina	2	1	5	3	0	0
22	Mokra	22	19	24	12	20	22
23	Nadziejów	26	24	19	13	11	9
24	Niekłań Mały	32	30	33	20	31	27
25	Niekłań Wielki	66	50	35	39	35	29
26	Odrowąż	39	31	31	16	13	17
27	Pardołów	4	4	3	10	3	4
28	Piasek	0	1	1	1	3	3
29	Smarków	11	12	10	7	7	10
30	Świerczów	16	21	26	29	25	16
31	Wąglów	8	10	9	8	5	4
32	Wielka Wieś	16	12	12	12	18	3
33	Włochów	12	7	11	7	7	4
34	Wólka Plebańska	28	40	22	20	19	26
35	Wólka Zychowa	21	17	20	15	14	22
36	Stąporków	204	189	160	138	159	132
Wskaźnik cząstkowy [U_2]							
1	Adamek	0,074	0,102	0,122	0,092	0,058	0,046
2	Bień	0,018	0,018	0,019	0,017	0,017	0,017
3	Błaszków	0,028	0,033	0,044	0,043	0,028	0,018
4	Błotnica	0,081	0,065	0,079	0,087	0,050	0,067
5	Boków	0,198	0,190	0,072	0,111	0,086	0,084
6	Czarna	0,034	0,031	0,017	0,020	0,035	0,046
7	Czarniecka Góra	0,012	0,023	0,032	0,028	0,017	0,018
8	Duraczów	0,072	0,063	0,132	0,100	0,093	0,075

9	Furmanów	0,081	0,018	0,023	0,057	0,042	0,043
10	Gosań	0,028	0,021	0,014	0,021	0,026	0,033
11	Grzybów	0,037	0,039	0,051	0,013	0,055	0,046
12	Gustawów	0,049	0,016	0,039	0,029	0,042	0,029
13	Hucisko	0,048	0,041	0,043	0,038	0,056	0,065
14	Janów	0,051	0,070	0,063	0,065	0,047	0,104
15	Kamienna Wola	0,127	0,068	0,093	0,106	0,067	0,062
16	Komorów	0,088	0,063	0,058	0,066	0,041	0,037
17	Kozia Wola	0,031	0,037	0,049	0,042	0,040	0,042
18	Krasna	0,059	0,029	0,029	0,030	0,005	0,005
19	Lelitków	0,132	0,061	0,073	0,066	0,058	0,082
20	Luta	0,108	0,103	0,049	0,035	0,032	0,062
21	Modrzewina	0,048	0,025	0,128	0,077	0,000	0,000
22	Mokra	0,054	0,048	0,063	0,032	0,056	0,061
23	Nadziejów	0,078	0,072	0,059	0,042	0,036	0,030
24	Niekłań Mały	0,042	0,040	0,045	0,028	0,044	0,039
25	Niekłań Wielki	0,088	0,068	0,048	0,055	0,050	0,041
26	Odrowąż	0,089	0,072	0,072	0,038	0,031	0,042
27	Pardołów	0,015	0,016	0,012	0,041	0,012	0,017
28	Piasek	0,000	0,018	0,018	0,019	0,057	0,060
29	Smarków	0,039	0,044	0,038	0,027	0,029	0,042
30	Świerczów	0,040	0,053	0,067	0,077	0,071	0,047
31	Wąglów	0,047	0,061	0,058	0,051	0,033	0,027
32	Wielka Wieś	0,029	0,022	0,023	0,023	0,035	0,006
33	Włochów	0,068	0,042	0,068	0,043	0,043	0,025
34	Wólka Plebańska	0,078	0,114	0,064	0,057	0,056	0,078
35	Wólka Zychowa	0,064	0,052	0,062	0,048	0,046	0,075
36	Stąporków	0,037	0,035	0,030	0,026	0,031	0,026
Wskaźnik cząstkowy [U_3]							
1	Adamek	2	1	2	1	5	7
2	Bień	0	0	0	0	0	0

3	Błaszków	7	5	7	7	1	6
4	Błotnica	3	2	1	4	3	2
5	Boków	16	15	6	8	7	2
6	Czarna	3	5	3	3	6	8
7	Czarniecka Góra	3	4	4	1	1	1
8	Duraczów	8	8	9	6	2	1
9	Furmanów	10	7	3	9	8	1
10	Gosań	11	6	4	7	5	4
11	Grzybów	12	15	10	2	0	0
12	Gustawów	8	6	11	8	8	3
13	Hucisko	19	14	17	21	25	19
14	Janów	6	7	7	7	4	4
15	Kamienna Wola	10	3	2	4	4	2
16	Komorów	10	12	5	1	6	6
17	Kozia Wola	14	15	13	8	7	3
18	Krasna	0	0	0	1	1	1
19	Lelitków	5	4	2	1	2	3
20	Luta	12	11	6	2	1	9
21	Modrzewina	0	0	0	0	0	0
22	Mokra	12	9	5	10	5	7
23	Nadziejów	10	10	8	5	5	6
24	Niekłań Mały	15	12	12	9	1	1
25	Niekłań Wielki	38	30	15	5	8	6
26	Odrowąż	14	11	9	11	8	4
27	Pardołów	2	1	1	2	3	3
28	Piasek	0	0	0	0	0	0
29	Smarków	2	4	2	1	2	3
30	Świerczów	9	12	9	9	14	5
31	Wąglów	3	3	0	0	1	0
32	Wielka Wieś	11	11	7	4	13	3
33	Włochów	5	5	10	6	6	3

34	Wólka Plebańska	20	21	16	18	18	16
35	Wólka Zychowa	6	5	8	5	4	2
36	Stąporków	85	78	79	72	57	41
Wskaźnik cząstkowy [U_4]							
1	Adamek	0,011	0,005	0,011	0,006	0,029	0,040
2	Bień	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
3	Błaszków	0,018	0,013	0,018	0,018	0,003	0,015
4	Błotnica	0,017	0,012	0,006	0,023	0,017	0,011
5	Boków	0,158	0,150	0,062	0,089	0,075	0,021
6	Czarna	0,010	0,017	0,010	0,010	0,021	0,029
7	Czarniecka Góra	0,007	0,009	0,009	0,002	0,002	0,003
8	Duraczów	0,052	0,051	0,060	0,040	0,013	0,007
9	Furmanów	0,045	0,031	0,014	0,042	0,038	0,005
10	Gosań	0,021	0,011	0,008	0,014	0,010	0,008
11	Grzybów	0,037	0,048	0,032	0,007	0,000	0,000
12	Gustawów	0,020	0,016	0,029	0,021	0,021	0,008
13	Hucisko	0,029	0,022	0,027	0,034	0,041	0,032
14	Janów	0,051	0,061	0,063	0,065	0,038	0,038
15	Kamienna Wola	0,053	0,016	0,011	0,022	0,022	0,011
16	Komorów	0,019	0,024	0,010	0,002	0,012	0,012
17	Kozia Wola	0,025	0,028	0,024	0,015	0,013	0,006
18	Krasna	0,000	0,000	0,000	0,005	0,005	0,005
19	Lelitków	0,041	0,035	0,018	0,009	0,019	0,031
20	Luta	0,045	0,041	0,022	0,008	0,004	0,037
21	Modrzewina	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
22	Mokra	0,030	0,023	0,013	0,027	0,014	0,019
23	Nadziejów	0,030	0,030	0,025	0,016	0,016	0,020
24	Niekłań Mały	0,020	0,016	0,016	0,013	0,001	0,001
25	Niekłań Wielki	0,051	0,041	0,021	0,007	0,011	0,009
26	Odrowąż	0,032	0,026	0,021	0,026	0,019	0,010
27	Pardołów	0,008	0,004	0,004	0,008	0,012	0,012

28	Piasek	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
29	Smarków	0,007	0,015	0,008	0,004	0,008	0,013
30	Świerczów	0,022	0,031	0,023	0,024	0,040	0,015
31	Wąglów	0,017	0,018	0,000	0,000	0,007	0,000
32	Wielka Wieś	0,020	0,020	0,013	0,008	0,025	0,006
33	Włochów	0,028	0,030	0,062	0,037	0,037	0,019
34	Wólka Plebańska	0,056	0,060	0,046	0,052	0,053	0,048
35	Wólka Zychowa	0,018	0,015	0,025	0,016	0,013	0,007
36	Stąporków	0,015	0,014	0,015	0,014	0,011	0,008
Wskaźnik cząstkowy [U_5]							
1	Adamek	21	19	22	14	9	6
2	Bień	0	0	0	0	0	0
3	Błaszków	18	10	13	18	11	6
4	Błotnica	14	11	13	11	9	6
5	Boków	14	16	2	9	6	7
6	Czarna	12	11	3	5	9	7
7	Czarniecka Góra	7	10	5	4	6	2
8	Duraczów	10	8	17	15	13	10
9	Furmanów	15	7	2	7	7	7
10	Gosań	14	9	6	7	11	8
11	Grzybów	14	10	14	7	15	11
12	Gustawów	17	6	12	14	14	11
13	Hucisko	30	21	25	20	29	28
14	Janów	6	6	6	6	3	10
15	Kamienna Wola	18	10	9	15	11	10
16	Komorów	40	33	29	33	23	15
17	Kozia Wola	13	16	20	13	15	12
18	Krasna	12	6	6	6	1	0
19	Lelitków	12	5	5	4	2	3
20	Luta	30	27	19	9	8	14
21	Modrzewina	6	1	1	3	0	0

22	Mokra	18	16	17	11	20	15
23	Nadziejów	23	18	11	9	8	5
24	Niekłań Mały	27	27	30	16	29	21
25	Niekłań Wielki	54	43	24	24	29	23
26	Odrowąż	35	30	26	14	11	14
27	Pardołów	10	4	3	9	3	3
28	Piasek	0	1	1	1	3	3
29	Smarków	9	10	10	6	7	8
30	Świerczów	25	22	20	23	24	10
31	Wąglów	9	8	8	7	3	3
32	Wielka Wieś	10	11	9	10	12	1
33	Włochów	5	5	5	4	2	2
34	Wólka Plebańska	28	31	22	17	12	21
35	Wólka Zychowa	12	11	14	8	8	12
36	Stąporków	190	159	131	112	105	78
		Wskaźnik cząstkowy [U_6]		**Wskaźnik cząstkowy [U_7]**		**Wskaźnik cząstkowy [U_8]**	
		2022 r.	**2024r.**	**2022 r.**	**2024r.**	**2024**	
1	Adamek	38	28	0,255	0,189	24	
2	Bień	12	10	0,273	0,233	9	
3	Błaszków	65	56	0,202	0,176	35	
4	Błotnica	45	29	0,315	0,197	19	
5	Boków	29	23	0,349	0,264	20	
6	Czarna	58	38	0,233	0,159	32	
7	Czarniecka Góra	72	33	0,188	0,092	28	
8	Duraczów	37	26	0,270	0,194	26	
9	Furmanów	48	30	0,270	0,168	26	
10	Gosań	90	65	0,205	0,157	43	
11	Grzybów	73	31	0,285	0,128	28	
12	Gustawów	74	50	0,236	0,158	44	
13	Hucisko	154	87	0,285	0,163	77	
14	Janów	26	15	0,280	0,163	13	

15	Kamienna Wola	38	21	0,238	0,132	24	
16	Komorów	101	84	0,234	0,199	72	
17	Kozia Wola	121	83	0,260	0,177	58	
18	Krasna	44	18	0,244	0,102	24	
19	Lelitków	31	22	0,320	0,242	14	
20	Luta	57	28	0,251	0,129	23	
21	Modrzewina	10	4	0,294	0,121	3	
22	Mokra	83	55	0,249	0,167	38	
23	Nadziejów	74	43	0,284	0,170	46	
24	Niekłań Mały	152	102	0,248	0,169	84	
25	Niekłań Wielki	137	95	0,222	0,157	81	
26	Odrowąż	76	45	0,205	0,126	42	
27	Pardołów	55	28	0,249	0,126	30	
28	Piasek	18	9	0,353	0,188	7	
29	Smarków	53	36	0,228	0,165	27	
30	Świerczów	80	53	0,254	0,181	45	
31	Wąglów	38	24	0,275	0,183	20	
32	Wielka Wieś	116	75	0,262	0,172	69	
33	Włochów	41	22	0,297	0,162	29	
34	Wólka Plebańska	59	45	0,195	0,152	35	
35	Wólka Zychowa	89	65	0,336	0,257	52	
36	Stąporków	894	509	0,197	0,115	492	
Wskaźnik cząstkowy [U_9]							
1	Adamek	0	0	0	0	0	0
2	Bień	0	0	0	0	0	0
3	Błaszków	0	0	0	0	0	0
4	Błotnica	2	2	2	2	2	2
5	Boków	0	0	0	0	1	0
6	Czarna	0	0	0	0	0	0
7	Czarniecka Góra	0	0	0	0	0	0
8	Duraczów	0	0	0	0	0	0

9	Furmanów	0	0	0	0	0	0
10	Gosań	2	2	1	2	0	0
11	Grzybów	0	0	0	0	0	0
12	Gustawów	1	0	0	0	0	0
13	Hucisko	13	7	8	6	5	11
14	Janów	0	0	0	0	0	0
15	Kamienna Wola	0	0	0	0	0	0
16	Komorów	0	0	0	0	0	0
17	Kozia Wola	2	0	2	2	2	2
18	Krasna	0	0	0	0	0	0
19	Lelitków	0	0	0	0	0	0
20	Luta	0	0	0	0	0	0
21	Modrzewina	0	0	0	0	0	0
22	Mokra	0	1	1	0	0	0
23	Nadziejów	0	0	0	0	0	0
24	Niekłań Mały	0	0	0	0	0	0
25	Niekłań Wielki	6	5	4	6	5	4
26	Odrowąż	0	0	0	0	0	0
27	Pardołów	0	0	2	2	1	1
28	Piasek	0	0	0	0	0	0
29	Smarków	0	0	0	0	0	0
30	Świerczów	0	0	0	0	0	0
31	Wąglów	0	0	0	0	0	0
32	Wielka Wieś	0	0	0	0	0	0
33	Włochów	0	0	0	0	0	0
34	Wólka Plebańska	0	0	0	0	0	0
35	Wólka Zychowa	0	0	0	0	0	0
36	Stąporków	150	121	101	115	115	103

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie.

Na podstawie powyższych danych bazowych obliczono wartość standaryzowaną dla wszystkich wartości wskaźników cząstkowych korzystając ze wzoru:

$$wartość\ standaryzowana\ [Z]^3 = \frac{średnia\ wartości\ cząstkowych}{odchylenie\ standardowe}$$

W ramach kolejnego kroku obliczono wskaźniki zestandaryzowane. Dla wskaźników obejmujących sześć lat, czyli [U_1], [U_2], [U_3], [U_4], [U_5], [U_9], użyto sumowania wagowanych wartości standaryzowanych dla wszystkich jednostek analitycznych w latach 2019-2024, zgodnie ze wzorem:

$$\sum_{n}^{6} \mathrm{Zn} * \mathrm{In}$$

Dla wskaźników obejmujących wartości za rok 2022 i 2024, czyli [U_6], [U_7] użyto sumowania wagowanych wartości standaryzowanych dla wszystkich jednostek analitycznych zgodnie ze wzorem:

$$\sum_{n}^{2} \mathrm{Zn} * \mathrm{In}$$

Sposób obliczenia wskaźnika zestandaryzowanego [U_8] to iloczyn wskaźnika cząstkowego oraz poziomu istotności.

Poziom istotności poszczególnych standaryzowanych wartości bazowych ustalono w następujący sposób:

- dla wskaźników cząstkowych [U_1], [U_2], [U_3], [U_4], [U_5], [U_9]:
  - 0,05 za rok 2019
  - 0,05 za rok 2020
  - 0,10 za rok 2021
  - 0,15 za rok 2022
  - 0,20 za rok 2023
  - 0,45 za rok 2024

[3] Wartość standaryzowana liczona dla wszystkich jednostek analitycznych w każdym analizowanym roku

- dla wskaźników cząstkowych [U_6], [U_7]
  - 0,45 dla roku 2022
  - 0,55 dla roku 2024
- dla wskaźnika [U_8]
  - poziom istotności wynosi 1

Syntetyczny wskaźnik „Ubóstwo” stanowi sumę ważoną zestandaryzowanych wskaźników cząstkowych. W ostatnim etapie wskaźnikom cząstkowym przypisano następujące wagi:

- 0,20 dla korzystających z zasiłków pomocy społecznej w jednostce analitycznej w latach 2019-2024 [U_1]
- 0,10 dla korzystających z zasiłków pomocy społecznej w odniesieniu do liczby mieszkańców sołectwa w latach 2019-2024 [U_2]
- 0,10 dla wskaźnika korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2019-2024 [U_3]
- 0,10 dla liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2019-2024 w sołectwie [U_4]
- 0,10 dla korzystających z rządowego Programu „Posiłek i w szkole i w domu” za lata 2019-2024 [U_5]
- 0,10 dla korzystających z „dodatku osłonowego” [U_6]
- 0,10 dla korzystających z „dodatku osłonowego” w odniesieniu do liczby ludności [U_7]
- 0,10 dla korzystających z „bonu energetycznego” [U_8]
- 0,10 dla liczby rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego za lata 2019-2024 [U_9].

Syntetyczny wskaźnik ubóstwa obliczono zatem według wzoru:

$$wartość\ syntetyczna\ wskaźnika\ "U\text{bóstwo}" = 0{,}20 * U1 + 0{,}10 * U2 + 0{,}10 * U3 + 0{,}10 * U4 + 0{,}10 * U5 + 0{,}10 * U6 + 0{,}10 * U7 + 0{,}10 * U8 + 0{,}10 * U9$$

Zestandaryzowaną wartość wskaźników cząstkowych, wartość syntetyczną wskaźnika „ubóstwo” oraz trzeci kwartyl przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika ubóstwo

L.p.	Sołectwo	Wskaźniki: cząstkowe									syntetyczny [U]
		U_1	U_2	U_3	U_4	U_5	U_6	U_7	U_8	U_9	
1	Adamek	-0,224	0,745	-0,102	0,833	-0,179	-0,342	0,254	-0,308	-0,196	0,026
2	Bień	-0,668	-1,149	-0,664	-1,066	-0,770	-0,545	1,047	-0,499	-0,196	-0,518
3	Błaszków	-0,264	-0,766	-0,097	-0,210	-0,187	-0,069	-0,501	-0,169	-0,196	-0,272
4	Błotnica	-0,204	0,841	-0,408	-0,208	-0,272	-0,313	1,002	-0,372	-0,086	-0,022
5	Boków	-0,329	1,952	-0,149	2,164	-0,330	-0,404	2,306	-0,359	-0,186	0,434
6	Czarna	-0,276	-0,383	0,029	0,373	-0,337	-0,212	-0,402	-0,207	-0,196	-0,189
7	Czarniecka Góra	-0,354	-1,025	-0,515	-0,847	-0,549	-0,201	-1,808	-0,258	-0,196	-0,611
8	Duraczów	-0,165	1,648	-0,363	0,160	-0,053	-0,359	0,482	-0,283	-0,196	0,071
9	Furmanów	-0,322	-0,111	-0,250	0,090	-0,351	-0,297	0,109	-0,283	-0,196	-0,193
10	Gosań	-0,139	-0,739	-0,145	-0,448	-0,251	0,070	-0,721	-0,067	-0,166	-0,274
11	Grzybów	-0,192	-0,113	-0,465	-0,679	-0,066	-0,212	-0,277	-0,258	-0,196	-0,265
12	Gustawów	-0,190	-0,514	-0,091	-0,150	-0,031	-0,081	-0,375	-0,055	-0,194	-0,187
13	Hucisko	0,706	0,393	1,491	1,053	0,871	0,420	0,208	0,364	0,282	0,649
14	Janów	-0,349	1,266	-0,155	1,760	-0,301	-0,467	0,151	-0,448	-0,196	0,091
15	Kamienna Wola	-0,141	1,139	-0,353	-0,044	-0,095	-0,389	-0,728	-0,308	-0,196	-0,126
16	Komorów	0,267	0,014	-0,051	-0,336	0,529	0,233	0,165	0,301	-0,196	0,119
17	Kozia Wola	0,212	-0,187	-0,041	-0,357	0,055	0,289	0,133	0,123	-0,091	0,035
18	Krasna	-0,591	-1,318	-0,571	-0,793	-0,651	-0,390	-1,078	-0,308	-0,196	-0,649
19	Lelitków	-0,386	1,101	-0,382	0,552	-0,562	-0,404	1,674	-0,435	-0,196	0,058
20	Luta	-0,140	0,251	0,055	0,622	0,054	-0,282	-0,626	-0,321	-0,196	-0,072
21	Modrzewina	-0,666	-0,883	-0,664	-1,066	-0,729	-0,591	-0,278	-0,575	-0,196	-0,631
22	Mokra	0,135	0,355	0,097	0,155	0,190	-0,019	-0,114	-0,131	-0,188	0,062
23	Nadziejów	-0,202	-0,294	-0,006	0,206	-0,315	-0,128	0,289	-0,029	-0,196	-0,088
24	Niekłań Mały	0,444	-0,275	-0,284	-0,745	0,631	0,514	-0,104	0,453	-0,196	0,088
25	Niekłań Wielki	0,734	0,092	0,277	-0,293	0,811	0,420	-0,552	0,415	0,056	0,269
26	Odrowąż	0,076	-0,099	0,031	-0,073	0,176	-0,108	-1,159	-0,080	-0,196	-0,136
27	Pardołów	-0,514	-1,103	-0,379	-0,380	-0,523	-0,288	-0,698	-0,232	-0,132	-0,476

28	Piasek	-0,613	0,012	-0,664	-1,066	-0,620	-0,533	1,272	-0,524	-0,196	-0,354
29	Smarków	-0,328	-0,396	-0,393	-0,415	-0,292	-0,241	-0,364	-0,270	-0,196	-0,322
30	Świerczów	0,166	0,508	0,172	0,331	0,203	-0,042	0,127	-0,042	-0,196	0,139
31	Wąglów	-0,473	-0,377	-0,623	-0,920	-0,511	-0,369	0,387	-0,359	-0,196	-0,391
32	Wielka Wieś	-0,340	-1,116	-0,043	-0,360	-0,440	0,220	0,088	0,262	-0,196	-0,226
33	Włochów	-0,455	-0,326	-0,177	0,783	-0,607	-0,373	0,320	-0,245	-0,196	-0,173
34	Wólka Plebańska	0,299	0,951	1,155	2,126	0,420	-0,162	-0,898	-0,169	-0,196	0,382
35	Wólka Zychowa	0,089	0,612	-0,301	-0,349	-0,104	0,067	2,058	0,047	-0,196	0,201
36	Stąporków	5,395	-0,702	5,030	-0,403	5,186	5,586	-1,392	5,628	5,807	3,553
										Kwartyl	**0,089**

Źródło. Opracowanie własne

Syntetyczny wskaźnik „Ubóstwo” największe wartości osiągnął w sołectwach:

- Stąporków (3,553)
- Hucisko (0,649)
- Boków (0,434)
- Wólka Plebańska (0,382)
- Niekłań Wielki (0,269)
- Wólka Zychowa (0,201)
- Świerczów (0,139)
- Komorów (0,119)
- Janów (0,091).

Mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami [M]

Wskaźnik "Mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami" umożliwia dokładne określenie skali wyzwań społecznych i zdrowotnych w sołectwach, które wymagają dodatkowego wsparcia i dostosowania działań rewitalizacyjnych. Zgodnie z przytoczonymi wcześniej przepisami przy wyznaczeniu obszaru zdegradowanego należy posłużyć się liczbą mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Gminy nie dysponują bezpośrednio takimi danymi, ze względu na szeroką definicję użytą w ustawie, dlatego posłużono się głównie danymi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie oraz danymi z ewidencji ludności. Koncentrację osób ze szczególnymi potrzebami oparto na analizie wskaźnika „mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami” [M], obliczonego na podstawie dziewięciu wskaźników cząstkowych:

- **Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w latach 2019-2024 [M_1].** Udział osób w wieku poprodukcyjnym (po 60–65 roku życia w zależności od płci) w populacji sołectwa pozwala ocenić zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, zdrowotne i społeczne w związku ze starzeniem się społeczności. Osoby te często wymagają szczególnej uwagi w planowaniu działań rewitalizacyjnych, ponieważ są bardziej narażone na problemy zdrowotne i ograniczenia fizyczne, które wpływają na ich zdolność do samodzielnego funkcjonowania.
- **Korzystający z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2019-2024 [M_2].** Jest to ważny wskaźnik, który wskazuje na skalę potrzeb wsparcia wynikającego z ograniczeń zdrowotnych. Umożliwia ocenę, ile osób zmagających się z niepełnosprawnością w danym sołectwie wymaga wsparcia w codziennym życiu, co ma wpływ na planowanie infrastruktury dostępnej, usług opiekuńczych i programów wsparcia społecznego.
- **Korzystający z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w liczbie ludności sołectwa w latach 2019-2024 [M_3].** Ujęcie liczby osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogółu mieszkańców umożliwia porównanie poziomu potrzeb w różnych sołectwach. Dzięki temu wskaźnikowi można określić, gdzie wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami jest szczególnie potrzebne, co pozwala lepiej rozplanować zasoby i usługi.
- **Korzystający z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w latach 2019-2024 [M_4].** Ten wskaźnik informuje o liczbie osób, które wymagają pomocy społecznej z powodu przewlekłych problemów zdrowotnych. Przewlekłe choroby mogą znacznie ograniczać aktywność życiową i zawodową, co sprawia, że osoby te wymagają dodatkowych usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych. Ujęcie tego wskaźnika pomaga zrozumieć potrzeby zdrowotne mieszkańców i wskazać obszary, które wymagają specjalistycznego wsparcia.
- **Korzystający z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w liczbie ludności sołectwa [M_5].** Wskaźnik ten przedstawia udział osób potrzebujących wsparcia z powodu długotrwałych chorób w ogólnej populacji sołectwa, co pozwala na lepsze porównanie sytuacji w różnych sołectwach. Wyższy wskaźnik może wskazywać na konieczność zwiększenia dostępności lokalnych usług zdrowotnych, pomocy społecznej oraz infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób o ograniczonej sprawności.

- **Korzystający z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w latach 2019-2024 [M_6].** Uzależnienie od alkoholu to istotny problem zdrowotny i społeczny, który często prowadzi do wykluczenia, bezdomności i przemocy domowej. Osoby korzystające z pomocy społecznej z tego powodu wymagają kompleksowego wsparcia, w tym interwencji terapeutycznych, zdrowotnych i socjalnych. Ich obecność wskazuje na pogłębione problemy społeczne i zdrowotne w społeczności.
- **Korzystający z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w odniesieniu do liczby ludności w latach 2019-2024 [M_7].** Relatywne ujęcie pozwala na ocenę, czy problem alkoholizmu ma charakter jednostkowy czy strukturalny. Wysoki udział tej grupy może wskazywać na obszary dotknięte skrajnymi formami wykluczenia i konieczność skierowania tam działań o charakterze profilaktycznym, zdrowotnym i terapeutycznym.
- **Liczba osób objętych świadczeniem pielęgnacyjnym w latach 2019-2024 [M_8].** Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje osobom, które rezygnują z pracy zarobkowej, aby opiekować się osobą niepełnosprawną. Liczba takich świadczeń wskazuje na obecność osób wymagających stałej opieki oraz rodzin obciążonych dużymi obowiązkami opiekuńczymi. Wysoka liczba może sugerować braki w dostępności instytucjonalnych form wsparcia oraz potrzebę tworzenia lokalnych usług opiekuńczych.
- **Liczba osób objętych zasiłkiem pielęgnacyjnym w latach 2019-2024 [M_9].** Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje osobom niezdolnym do samodzielnej egzystencji – zwykle osobom starszym lub niepełnosprawnym. Wskaźnik ten odzwierciedla skalę potrzeb opiekuńczych i zdrowotnych mieszkańców oraz może wskazywać na konieczność poprawy dostępności usług zdrowia, rehabilitacji i infrastruktury przyjaznej osobom o ograniczonej sprawności.

Wartość bazową poszczególnych wskaźników cząstkowych prezentuje poniższa tabela.

Tabela 8. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami"

L.p.	Sołectwo	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wskaźnik cząstkowy [M_1]							
1	Adamek	0,238	0,235	0,221	0,247	0,225	0,237
2	Bień	0,263	0,255	0,245	0,220	0,237	0,259
3	Błaszków	0,168	0,184	0,209	0,209	0,219	0,235
4	Błotnica	0,308	0,312	0,293	0,272	0,250	0,253
5	Boków	0,257	0,260	0,268	0,256	0,258	0,263
6	Czarna	0,249	0,247	0,251	0,246	0,245	0,254
7	Czarniecka Góra	0,270	0,278	0,282	0,307	0,332	0,329
8	Duraczów	0,288	0,291	0,291	0,287	0,278	0,274
9	Furmanów	0,193	0,203	0,201	0,208	0,235	0,262
10	Gosań	0,254	0,247	0,245	0,257	0,264	0,279
11	Grzybów	0,246	0,257	0,263	0,274	0,277	0,284

12	Gustawów	0,205	0,219	0,215	0,218	0,217	0,229
13	Hucisko	0,247	0,254	0,261	0,265	0,257	0,270
14	Janów	0,297	0,307	0,313	0,296	0,321	0,330
15	Kamienna Wola	0,286	0,268	0,275	0,251	0,258	0,282
16	Komorów	0,290	0,296	0,301	0,313	0,304	0,302
17	Kozia Wola	0,246	0,256	0,252	0,269	0,284	0,288
18	Krasna	0,235	0,254	0,266	0,281	0,284	0,327
19	Lelitków	0,248	0,254	0,284	0,274	0,279	0,286
20	Luta	0,353	0,351	0,362	0,359	0,381	0,387
21	Modrzewina	0,214	0,225	0,205	0,205	0,231	0,216
22	Mokra	0,244	0,249	0,253	0,269	0,269	0,283
23	Nadziejów	0,189	0,197	0,204	0,208	0,207	0,221
24	Niekłań Mały	0,228	0,235	0,242	0,243	0,256	0,261
25	Niekłań Wielki	0,212	0,229	0,233	0,245	0,255	0,261
26	Odrowąż	0,233	0,241	0,255	0,262	0,267	0,274
27	Pardołów	0,284	0,294	0,306	0,313	0,321	0,347
28	Piasek	0,311	0,255	0,250	0,245	0,245	0,260
29	Smarków	0,254	0,262	0,264	0,286	0,314	0,314
30	Świerczów	0,199	0,226	0,220	0,243	0,246	0,257
31	Wąglów	0,273	0,305	0,297	0,308	0,320	0,315
32	Wielka Wieś	0,219	0,228	0,228	0,222	0,234	0,238
33	Włochów	0,322	0,293	0,280	0,284	0,315	0,338
34	Wólka Plebańska	0,240	0,248	0,251	0,253	0,257	0,253
35	Wólka Zychowa	0,241	0,229	0,234	0,237	0,235	0,237
36	Stąporków	0,264	0,273	0,283	0,290	0,300	0,309
Wskaźnik cząstkowy [M_2]							
1	Adamek	11	9	13	8	8	6
2	Bień	1	1	1	1	1	1
3	Błaszków	7	6	5	5	4	5
4	Błotnica	9	6	2	1	4	8
5	Boków	6	6	7	5	4	4

6	Czarna	14	15	6	4	5	3
7	Czarniecka Góra	4	5	4	2	2	3
8	Duraczów	3	4	5	5	10	4
9	Furmanów	6	3	3	4	3	2
10	Gosań	5	4	4	7	3	3
11	Grzybów	13	13	8	4	6	8
12	Gustawów	2	3	4	1	14	10
13	Hucisko	22	18	12	10	20	24
14	Janów	3	2	3	5	2	2
15	Kamienna Wola	12	9	3	10	9	10
16	Komorów	23	10	16	14	12	11
17	Kozia Wola	16	9	8	11	8	10
18	Krasna	4	0	0	0	0	0
19	Lelitków	8	4	1	1	5	5
20	Luta	13	9	3	1	2	1
21	Modrzewina	1	1	1	1	0	0
22	Mokra	7	6	3	4	12	10
23	Nadziejów	13	9	9	8	11	8
24	Niekłań Mały	17	11	13	13	13	12
25	Niekłań Wielki	30	26	17	28	23	22
26	Odrowąż	8	9	15	11	11	15
27	Pardołów	4	3	4	8	2	2
28	Piasek	0	1	1	1	3	3
29	Smarków	3	3	7	6	3	7
30	Świerczów	11	3	4	5	7	7
31	Wąglów	6	4	4	4	4	4
32	Wielka Wieś	9	9	6	7	4	3
33	Włochów	8	6	6	7	7	4
34	Wólka Plebańska	16	11	12	12	17	18
35	Wólka Zychowa	11	9	11	10	12	15
36	Stąporków	80	89	66	71	78	65

Wskaźnik cząstkowy [M_3]							
1	Adamek	0,058	0,048	0,072	0,046	0,046	0,035
2	Bień	0,018	0,018	0,019	0,017	0,017	0,017
3	Błaszków	0,018	0,015	0,013	0,013	0,010	0,013
4	Błotnica	0,052	0,035	0,012	0,006	0,022	0,045
5	Boków	0,059	0,060	0,072	0,056	0,043	0,042
6	Czarna	0,048	0,051	0,021	0,014	0,017	0,011
7	Czarniecka Góra	0,009	0,012	0,009	0,005	0,005	0,008
8	Duraczów	0,020	0,025	0,033	0,033	0,066	0,027
9	Furmanów	0,027	0,013	0,014	0,019	0,014	0,010
10	Gosań	0,009	0,008	0,008	0,014	0,006	0,006
11	Grzybów	0,040	0,042	0,026	0,013	0,021	0,028
12	Gustawów	0,005	0,008	0,010	0,003	0,037	0,026
13	Hucisko	0,033	0,028	0,019	0,016	0,033	0,040
14	Janów	0,025	0,018	0,027	0,046	0,019	0,019
15	Kamienna Wola	0,063	0,047	0,016	0,056	0,051	0,056
16	Komorów	0,045	0,020	0,032	0,028	0,024	0,023
17	Kozia Wola	0,029	0,017	0,015	0,021	0,015	0,019
18	Krasna	0,020	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
19	Lelitków	0,066	0,035	0,009	0,009	0,048	0,051
20	Luta	0,048	0,033	0,011	0,004	0,008	0,004
21	Modrzewina	0,024	0,025	0,026	0,026	0,000	0,000
22	Mokra	0,017	0,015	0,008	0,011	0,033	0,028
23	Nadziejów	0,039	0,027	0,028	0,026	0,036	0,027
24	Niekłań Mały	0,022	0,015	0,018	0,018	0,018	0,017
25	Niekłań Wielki	0,040	0,035	0,024	0,039	0,033	0,031
26	Odrowąż	0,018	0,021	0,035	0,026	0,026	0,037
27	Pardołów	0,015	0,012	0,016	0,033	0,008	0,008
28	Piasek	0,000	0,018	0,018	0,019	0,057	0,060
29	Smarków	0,011	0,011	0,027	0,024	0,012	0,029
30	Świerczów	0,027	0,008	0,010	0,013	0,020	0,020

31	Wąglów	0,035	0,024	0,026	0,026	0,027	0,027
32	Wielka Wieś	0,016	0,016	0,011	0,014	0,008	0,006
33	Włochów	0,045	0,036	0,037	0,043	0,043	0,025
34	Wólka Plebańska	0,045	0,031	0,035	0,034	0,050	0,054
35	Wólka Zychowa	0,034	0,027	0,034	0,032	0,039	0,051
36	Stąporków	0,014	0,016	0,012	0,014	0,015	0,013
Wskaźnik cząstkowy [M_4]							
1	Adamek	4	1	1	0	6	5
2	Bień	0	0	0	0	0	0
3	Błaszków	4	6	7	8	5	5
4	Błotnica	4	8	10	5	7	9
5	Boków	0	0	0	0	0	2
6	Czarna	10	8	4	7	5	6
7	Czarniecka Góra	4	6	7	7	4	6
8	Duraczów	7	3	3	9	9	6
9	Furmanów	2	1	2	2	3	2
10	Gosań	18	9	5	6	3	5
11	Grzybów	9	8	9	5	8	11
12	Gustawów	1	3	3	3	3	2
13	Hucisko	13	11	7	7	15	13
14	Janów	2	3	4	4	3	3
15	Kamienna Wola	14	8	4	7	3	4
16	Komorów	20	17	15	12	6	10
17	Kozia Wola	10	7	8	9	14	10
18	Krasna	11	1	2	5	1	2
19	Lelitków	10	4	2	2	7	7
20	Luta	11	5	2	0	0	7
21	Modrzewina	6	1	1	2	1	1
22	Mokra	7	5	4	6	9	9
23	Nadziejów	8	12	10	10	13	7
24	Niekłań Mały	15	9	11	12	21	20

25	Niekłań Wielki	21	21	17	17	22	20
26	Odrowąż	3	5	9	11	13	16
27	Pardołów	7	4	3	4	4	4
28	Piasek	0	0	0	0	0	0
29	Smarków	4	2	6	3	1	3
30	Świerczów	6	4	4	8	13	7
31	Wąglów	6	3	3	3	3	3
32	Wielka Wieś	10	10	11	7	3	7
33	Włochów	4	3	4	3	2	2
34	Wólka Plebańska	6	7	6	12	10	15
35	Wólka Zychowa	2	1	2	5	10	20
36	Stąporków						
Wskaźnik cząstkowy [M_5]							
1	Adamek	0,021	0,005	0,006	0,000	0,035	0,029
2	Bień	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
3	Błaszków	0,010	0,015	0,018	0,020	0,013	0,013
4	Błotnica	0,023	0,047	0,061	0,029	0,039	0,051
5	Boków	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,021
6	Czarna	0,034	0,027	0,014	0,024	0,017	0,021
7	Czarniecka Góra	0,009	0,014	0,016	0,017	0,010	0,015
8	Duraczów	0,046	0,019	0,020	0,060	0,060	0,041
9	Furmanów	0,009	0,004	0,009	0,009	0,014	0,010
10	Gosań	0,034	0,017	0,010	0,012	0,006	0,010
11	Grzybów	0,028	0,026	0,029	0,017	0,027	0,039
12	Gustawów	0,003	0,008	0,008	0,008	0,008	0,005
13	Hucisko	0,020	0,017	0,011	0,011	0,025	0,022
14	Janów	0,017	0,026	0,036	0,037	0,028	0,028
15	Kamienna Wola	0,074	0,042	0,022	0,039	0,017	0,023
16	Komorów	0,039	0,034	0,030	0,024	0,012	0,021
17	Kozia Wola	0,018	0,013	0,015	0,017	0,027	0,019
18	Krasna	0,054	0,005	0,010	0,025	0,005	0,010

19	Lelitków	0,083	0,035	0,018	0,019	0,067	0,071
20	Luta	0,041	0,018	0,007	0,000	0,000	0,029
21	Modrzewina	0,143	0,025	0,026	0,051	0,026	0,027
22	Mokra	0,017	0,013	0,010	0,016	0,025	0,025
23	Nadziejów	0,024	0,036	0,031	0,032	0,043	0,023
24	Niekłań Mały	0,020	0,012	0,015	0,017	0,030	0,029
25	Niekłań Wielki	0,028	0,029	0,024	0,024	0,031	0,029
26	Odrowąż	0,007	0,012	0,021	0,026	0,031	0,039
27	Pardołów	0,027	0,016	0,012	0,016	0,016	0,017
28	Piasek	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
29	Smarków	0,014	0,007	0,023	0,012	0,004	0,013
30	Świerczów	0,015	0,010	0,010	0,021	0,037	0,020
31	Wąglów	0,035	0,018	0,019	0,019	0,020	0,021
32	Wielka Wieś	0,018	0,018	0,021	0,014	0,006	0,013
33	Włochów	0,023	0,018	0,025	0,019	0,012	0,013
34	Wólka Plebańska	0,017	0,020	0,017	0,034	0,030	0,045
35	Wólka Zychowa	0,006	0,003	0,006	0,016	0,033	0,068
36	Stąporków	0,017	0,016	0,011	0,012	0,015	0,016
Wskaźnik cząstkowy [M_6]							
1	Adamek	0	0	0	0	5	5
2	Bień	0	0	0	0	0	0
3	Błaszków	0	1	1	0	0	0
4	Błotnica	1	1	1	1	1	2
5	Boków	4	0	0	0	0	0
6	Czarna	0	2	0	0	0	0
7	Czarniecka Góra	0	6	2	0	0	0
8	Duraczów	0	1	0	0	1	1
9	Furmanów	1	0	0	0	0	0
10	Gosań	0	0	0	0	0	0
11	Grzybów	0	0	0	2	0	0
12	Gustawów	2	2	2	0	0	0

13	Hucisko	4	2	6	8	4	3
14	Janów	0	1	0	0	1	1
15	Kamienna Wola	0	0	0	0	1	0
16	Komorów	1	1	3	3	0	0
17	Kozia Wola	1	1	1	0	0	0
18	Krasna	0	0	0	0	0	0
19	Lelitków	0	0	1	0	0	0
20	Luta	1	0	0	2	0	0
21	Modrzewina	0	0	0	0	0	0
22	Mokra	14	8	4	4	5	5
23	Nadziejów	2	0	0	0	0	1
24	Niekłań Mały	3	3	2	2	0	0
25	Niekłań Wielki	1	2	0	0	0	2
26	Odrowąż	2	2	2	2	0	1
27	Pardołów	1	0	0	0	0	0
28	Piasek	0	0	0	0	0	0
29	Smarków	1	2	1	1	1	3
30	Świerczów	0	1	1	1	1	1
31	Wąglów	0	0	0	0	0	0
32	Wielka Wieś	2	1	1	1	1	1
33	Włochów	0	0	0	0	0	0
34	Wólka Plebańska	1	1	1	4	3	3
35	Wólka Zychowa	3	0	0	0	0	0
36	Stąporków	25	18	14	16	9	15
Wskaźnik cząstkowy [M_7]							
1	Adamek	0,000	0,000	0,000	0,000	0,029	0,029
2	Bień	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
3	Błaszków	0,000	0,003	0,003	0,000	0,000	0,000
4	Błotnica	0,006	0,006	0,006	0,006	0,006	0,011
5	Boków	0,040	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
6	Czarna	0,000	0,007	0,000	0,000	0,000	0,000

7	Czarniecka Góra	0,000	0,014	0,005	0,000	0,000	0,000
8	Duraczów	0,000	0,006	0,000	0,000	0,007	0,007
9	Furmanów	0,004	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
10	Gosań	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
11	Grzybów	0,000	0,000	0,000	0,007	0,000	0,000
12	Gustawów	0,005	0,005	0,005	0,000	0,000	0,000
13	Hucisko	0,006	0,003	0,010	0,013	0,007	0,005
14	Janów	0,000	0,009	0,000	0,000	0,009	0,009
15	Kamienna Wola	0,000	0,000	0,000	0,000	0,006	0,000
16	Komorów	0,002	0,002	0,006	0,006	0,000	0,000
17	Kozia Wola	0,002	0,002	0,002	0,000	0,000	0,000
18	Krasna	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
19	Lelitków	0,000	0,000	0,009	0,000	0,000	0,000
20	Luta	0,004	0,000	0,000	0,008	0,000	0,000
21	Modrzewina	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
22	Mokra	0,035	0,020	0,010	0,011	0,014	0,014
23	Nadziejów	0,006	0,000	0,000	0,000	0,000	0,003
24	Niekłań Mały	0,004	0,004	0,003	0,003	0,000	0,000
25	Niekłań Wielki	0,001	0,003	0,000	0,000	0,000	0,003
26	Odrowąż	0,005	0,005	0,005	0,005	0,000	0,002
27	Pardołów	0,004	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
28	Piasek	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
29	Smarków	0,004	0,007	0,004	0,004	0,004	0,013
30	Świerczów	0,000	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003
31	Wąglów	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
32	Wielka Wieś	0,004	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002
33	Włochów	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
34	Wólka Plebańska	0,003	0,003	0,003	0,011	0,009	0,009
35	Wólka Zychowa	0,009	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
36	Stąporków	0,005	0,003	0,003	0,003	0,002	0,003
Wskaźnik cząstkowy [M_8]							

1	Adamek	7	6	9	13	13	13
2	Bień	0	2	3	1	1	1
3	Błaszków	10	12	17	13	14	17
4	Błotnica	8	11	14	10	10	8
5	Boków	3	3	4	4	3	6
6	Czarna	5	10	9	4	3	3
7	Czarniecka Góra	4	1	4	5	7	5
8	Duraczów	1	2	6	4	9	5
9	Furmanów	4	3	2	4	6	6
10	Gosań	1	9	10	11	18	15
11	Grzybów	7	6	12	9	15	4
12	Gustawów	4	8	11	15	12	18
13	Hucisko	5	8	11	14	13	15
14	Janów	2	1	1	1	2	4
15	Kamienna Wola	11	7	11	8	8	15
16	Komorów	26	20	26	38	27	22
17	Kozia Wola	12	14	15	22	15	17
18	Krasna	5	4	6	10	16	9
19	Lelitków	1	1	3	6	2	1
20	Luta	5	10	8	14	8	13
21	Modrzewina	0	0	0	0	0	0
22	Mokra	5	5	7	7	9	6
23	Nadziejów	8	8	15	9	16	9
24	Niekłań Mały	11	21	24	20	18	13
25	Niekłań Wielki	5	12	15	12	12	13
26	Odrowąż	7	9	13	13	13	11
27	Pardołów	11	13	11	11	9	7
28	Piasek	0	0	0	0	0	0
29	Smarków	1	7	7	9	14	13
30	Świerczów	5	8	10	10	5	6
31	Wąglów	2	8	3	5	1	1

32	Wielka Wieś	15	26	28	27	23	26
33	Włochów	3	4	7	9	9	7
34	Wólka Plebańska	8	16	11	16	11	13
35	Wólka Zychowa	15	23	19	19	16	19
36	Stąporków	73	85	87	138	132	126
Wskaźnik cząstkowy [M_9]							
1	Adamek	10	1	2	7	3	4
2	Bień	1	1	0	0	1	2
3	Błaszków	10	8	8	17	22	10
4	Błotnica	7	8	6	7	8	2
5	Boków	2	0	6	5	2	1
6	Czarna	7	8	13	8	7	8
7	Czarniecka Góra	9	8	8	13	10	11
8	Duraczów	7	3	4	7	8	5
9	Furmanów	2	2	6	1	3	4
10	Gosań	12	14	7	11	12	12
11	Grzybów	10	5	11	12	16	5
12	Gustawów	7	11	8	10	9	6
13	Hucisko	9	17	19	30	21	28
14	Janów	1	5	5	2	1	4
15	Kamienna Wola	10	9	11	9	6	6
16	Komorów	14	12	10	20	12	3
17	Kozia Wola	16	26	12	34	28	32
18	Krasna	2	4	5	7	3	4
19	Lelitków	3	3	2	5	3	1
20	Luta	8	6	1	3	6	1
21	Modrzewina	0	1	1	3	3	0
22	Mokra	11	5	4	6	3	8
23	Nadziejów	11	3	7	7	13	10
24	Niekłań Mały	12	11	10	21	19	16
25	Niekłań Wielki	12	11	14	13	24	18

26	Odrowąż	6	9	9	12	12	15
27	Pardołów	6	9	9	8	7	7
28	Piasek	1	1	0	5	1	1
29	Smarków	5	5	3	4	5	10
30	Świerczów	8	2	7	9	2	6
31	Wąglów	4	5	2	6	8	5
32	Wielka Wieś	7	18	19	29	14	20
33	Włochów	1	2	2	3	6	1
34	Wólka Plebańska	5	7	6	10	7	10
35	Wólka Zychowa	11	14	12	8	10	8
36	Stąporków	103	148	124	204	194	171

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie.

Na podstawie powyższych danych bazowych obliczono wartość standaryzowaną dla wszystkich wartości wskaźników cząstkowych korzystając ze wzoru:

$$wartość\ standaryzowana\ [Z]^4 = \frac{średnia\ wartości\ cząstkowych}{odchylenie\ standardowe}$$

W ramach kolejnego kroku obliczono wskaźniki zestandaryzowane, poprzez sumowanie wagowanych wartości standaryzowanych dla wszystkich jednostek analitycznych, zgodnie ze wzorem:

$$\sum_{n}^{6} \mathrm{Zn} * \mathrm{In}$$

Poziom istotności poszczególnych standaryzowanych wartości bazowych ustalono w następujący sposób:

- 0,05 za rok 2019
- 0,05 za rok 2020
- 0,10 za rok 2021

[4] Wartość standaryzowana liczona dla wszystkich jednostek analitycznych w każdym analizowanym roku

- 0,15 za rok 2022
- 0,20 za rok 2023
- 0,45 za rok 2024

Syntetyczny wskaźnik „Mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami” stanowi sumę ważoną zestandaryzowanych wskaźników cząstkowych. W ostatnim etapie wskaźnikom cząstkowym przypisano następujące wagi:

- 0,10 dla udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w latach 2019-2024 [M_1]
- 0,15 dla korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2019-2024 [M_2]
- 0,05 dla korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w liczbie ludności sołectwa w latach 2019-2024 [M_3]
- 015 dla korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w latach 2019-2024 [M_4]
- 0,05 dla korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w liczbie ludności sołectwa [M_5]
- 0,10 dla korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w latach 2019-2024 [M_6]
- 0,05 dla korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w odniesieniu do liczby ludności w latach 2019-2024 [M_7]
- 0,15 dla liczby osób objętych świadczeniem pielęgnacyjnym w latach 2019-2024 [M_8]
- 0,15 dla liczby osób objętych zasiłkiem pielęgnacyjnym w latach 2019-2024 [M_9].

Syntetyczny wskaźnik „Mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami” obliczono zatem według wzoru:

$$wartość\ syntetyczna\ wskaźnika\ "Mieszkańcy\ ze\ specjalnymi\ potrzebami" = 0{,}10 * M1 + 0{,}15 * M2 + 0{,}05 * M3 + 0{,}15 * M4 + 0{,}05 * M5 + 0{,}10 * M6 + 0{,}05 * M7 + 0{,}15 * M8 + 0{,}15 * M9$$

Zestandaryzowaną wartość wskaźników cząstkowych, wartość syntetyczną wskaźnika *„Mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami”* oraz trzeci kwartyl przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami

L.p.	Sołectwo	Wskaźniki: cząstkowe									syntetyczny [M]
		M_1	M_2	M_3	M_4	M_5	M_6	M_7	M_8	M_9	
1	Adamek	-0,092	-0,013	0,061	-0,058	-0,004	0,088	0,133	-0,008	-0,046	0,061
2	Bień	-0,059	-0,098	-0,023	-0,101	-0,072	-0,045	-0,028	-0,089	-0,063	-0,660
3	Błaszków	-0,134	-0,048	-0,038	-0,031	-0,023	-0,040	-0,022	0,020	0,000	-0,372
4	Błotnica	-0,010	-0,041	0,018	-0,007	0,078	0,010	0,052	-0,024	-0,043	-0,046

5	Boków	-0,022	-0,052	0,077	-0,091	-0,042	-0,041	-0,016	-0,064	-0,057	-0,325
6	Czarna	-0,052	-0,050	-0,023	-0,029	-0,003	-0,042	-0,024	-0,064	-0,023	-0,322
7	Czarniecka Góra	0,124	-0,074	-0,055	-0,030	-0,024	-0,028	-0,012	-0,061	-0,013	-0,150
8	Duraczów	0,030	-0,044	0,034	-0,021	0,073	-0,017	0,014	-0,058	-0,038	-0,028
9	Furmanów	-0,091	-0,075	-0,036	-0,075	-0,038	-0,044	-0,026	-0,061	-0,051	-0,497
10	Gosań	-0,008	-0,062	-0,053	-0,035	-0,036	-0,045	-0,028	0,002	-0,007	-0,246
11	Grzybów	0,017	-0,017	0,001	0,007	0,029	-0,035	-0,014	-0,036	-0,020	-0,059
12	Gustawów	-0,126	-0,009	-0,013	-0,071	-0,050	-0,032	-0,014	0,010	-0,028	-0,376
13	Hucisko	-0,014	0,135	0,021	0,038	-0,009	0,116	0,049	0,001	0,061	0,407
14	Janów	0,130	-0,078	-0,001	-0,062	0,029	-0,017	0,030	-0,079	-0,052	-0,105
15	Kamienna Wola	0,006	0,004	0,081	-0,042	0,018	-0,035	-0,018	-0,009	-0,028	-0,027
16	Komorów	0,091	0,049	0,003	0,031	0,002	-0,016	-0,004	0,102	-0,020	0,217
17	Kozia Wola	0,019	0,013	-0,020	0,023	-0,008	-0,039	-0,023	0,030	0,081	0,049
18	Krasna	0,072	-0,108	-0,075	-0,069	-0,031	-0,045	-0,028	-0,026	-0,047	-0,385
19	Lelitków	0,026	-0,059	0,044	-0,035	0,104	-0,041	-0,012	-0,083	-0,057	-0,077
20	Luta	0,282	-0,082	-0,048	-0,055	-0,020	-0,034	-0,011	-0,015	-0,053	-0,016
21	Modrzewina	-0,140	-0,106	-0,048	-0,084	0,040	-0,045	-0,028	-0,099	-0,064	-0,579
22	Mokra	0,005	-0,005	-0,007	-0,009	-0,003	0,151	0,110	-0,047	-0,034	0,179
23	Nadziejów	-0,154	0,002	0,013	0,012	0,029	-0,027	-0,013	-0,013	-0,018	-0,142
24	Niekłań Mały	-0,045	0,048	-0,022	0,104	0,007	-0,020	-0,014	0,031	0,017	0,111
25	Niekłań Wielki	-0,050	0,179	0,025	0,136	0,020	-0,008	-0,015	-0,003	0,024	0,297
26	Odrowąż	-0,011	0,055	0,019	0,052	0,029	-0,006	0,003	-0,009	-0,002	0,119
27	Pardołów	0,152	-0,070	-0,035	-0,053	-0,018	-0,044	-0,026	-0,028	-0,029	-0,165
28	Piasek	-0,035	-0,082	0,056	-0,101	-0,072	-0,045	-0,028	-0,099	-0,062	-0,463
29	Smarków	0,078	-0,038	-0,006	-0,065	-0,032	0,027	0,047	-0,016	-0,032	0,003
30	Świerczów	-0,066	-0,030	-0,022	-0,007	0,000	-0,008	0,000	-0,045	-0,038	-0,171
31	Wąglów	0,110	-0,059	0,007	-0,063	-0,004	-0,045	-0,028	-0,081	-0,041	-0,184
32	Wielka Wieś	-0,099	-0,053	-0,049	-0,017	-0,027	-0,006	-0,008	0,098	0,034	-0,138
33	Włochów	0,123	-0,042	0,030	-0,070	-0,019	-0,045	-0,028	-0,043	-0,057	-0,162
34	Wólka Plebańska	-0,044	0,089	0,067	0,040	0,043	0,061	0,053	0,000	-0,023	0,275

35	Wólka Zychowa	-0,088	0,051	0,052	0,039	0,057	-0,042	-0,025	0,046	-0,017	0,094
36	Stąporków	0,075	0,770	-0,035	0,798	-0,024	0,482	0,001	0,819	0,848	3,883
										Kwartyl	**0,069**

Źródło. Opracowanie własne.

Syntetyczny wskaźnik „Mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami" największe wartości osiągnął w sołectwach:

- Stąporków (3,883),
- Hucisko (0,407),
- Niekłań Wielki (0,297),
- Wólka Plebańska (0,275),
- Komorów (0,217),
- Mokra (0,179),
- Odrowąż (0,119),
- Niekłań Mały (0,111),
- Wólka Zychowa (0,094).

Trudności rodzinne i wychowawcze [R]

Wskaźnik „trudności rodzinne i wychowawcze” stanowi jeden z kluczowych elementów diagnozy społecznej, pomimo, że nie został wskazany bezpośrednio w ustawie o rewitalizacji. Autorzy diagnozy zdecydowali się na jego użycie, ponieważ jego zastosowanie może pozwolić na wskazanie obszarowe wskazanie rodzin borykających się z kryzysami oraz zidentyfikować potencjalne trudności w edukacji i przyszłym funkcjonowaniu w społeczeństwie dzieci. Wskaźnik ten skorelowany jest z innymi poprzednio ujętymi problemami, takimi jak ubóstwo czy bezrobocie.

Wskaźnik „trudności rodzinne i wychowawcze” w gminie Stąporków przeanalizowano za pomocą syntetycznego wskaźnika obliczonego na podstawie siedmiu wskaźników cząstkowych:

- **Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny w latach 2019-2024 [R_1].** Zasiłki rodzinne są często wsparciem dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej. Wzrost liczby rodzin korzystających z tych zasiłków może sugerować problemy finansowe, które mogą wpływać na zdolność do zapewnienia odpowiedniej opieki i wychowania dzieci, co ma istotne znaczenie dla oceny ogólnej sytuacji rodzinnej.
- **Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny w odniesieniu do populacji jednostki analitycznej w latach 2019-2024 [R_2].** Relatywizacja liczby beneficjentów do wielkości populacji umożliwia porównania między jednostkami o różnej skali demograficznej i ujawnia koncentrację problemów w ujęciu przestrzennym. Wysoki udział rodzin pobierających zasiłek rodzinny w populacji jednostki analitycznej może wskazywać na potrzebę wzmocnienia lokalnych usług wsparcia rodziny (asystentura, poradnictwo, programy profilaktyczne) oraz działań przeciwdziałających dziedziczeniu ubóstwa i deficytów wychowawczych. Taki wskaźnik jest kluczowy przy priorytetyzacji obszarów kryzysowych w procesie delimitacji.
- **Liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2019-2024 [R_3].** Wskaźnik odzwierciedla sytuację rodzin, które z różnych powodów nie radzą sobie z obowiązkami wychowawczymi. Wzrost liczby takich rodzin może wskazywać na problemy społeczne, ekonomiczne lub braki w dostępie do wsparcia, co czyni go istotnym elementem analizy trudności rodzinnych.
- **Odsetek mieszkańców sołectwa korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2019-2024 [R_4].** Procentowy udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej pozwala na ocenę skali problemu w danym obszarze.
- **Liczba rodzin w sołectwie objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2019-2024 [R_5].** Procedura „Niebieskie Karty” dotyczy sytuacji zagrożenia dzieci w rodzinach. Wzrost liczby rodzin objętych tą procedurą może wskazywać na rosnące problemy związane z przemocą w rodzinie, co ma bezpośredni wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo dzieci. Wskaźnik ten jest więc istotny dla oceny trudności wychowawczych.
- **Liczba dzieci z sołectw umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2019-2024 [R_6].** Umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej jest skrajnym rozwiązaniem, które wskazuje na poważne problemy rodzinne, takie jak zaniedbanie lub przemoc. Wysoka liczba dzieci w pieczy zastępczej świadczy o kryzysie w rodzinach i potrzebie interwencji.

- **Liczby osób objętych świadczeniem z funduszu alimentacyjnego w latach 2019-2024 [R_7].** Wskaźnik ten obrazuje liczbę osób (głównie dzieci i młodzieży), których rodzice nie realizują obowiązku alimentacyjnego, co skutkuje koniecznością wypłaty świadczeń przez fundusz alimentacyjny. Jest to istotny sygnał występowania trudności w funkcjonowaniu rodzin, w tym rozpadów rodzin, braku odpowiedzialności ze strony jednego z opiekunów, a także obciążeń ekonomicznych i wychowawczych spoczywających na samotnych rodzicach.

Analizę oparto na danych statystycznych pochodzących z sytemu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie. Wartość bazową poszczególnych wskaźników cząstkowych prezentuje poniższa tabela.

Tabela 10. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "trudności rodzinne i wychowawcze"

L.p.	Sołectwo	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
		Wskaźnik cząstkowy [R_1]						Wskaźnik cząstkowy [R_2]					
1	Adamek	11	6	11	8	5	6	0,058	0,032	0,061	0,046	0,029	0,035
2	Bień	3	3	1	4	0	0	0,053	0,055	0,019	0,068	0,000	0,000
3	Błaszków	21	11	14	14	12	12	0,053	0,028	0,037	0,036	0,030	0,030
4	Błotnica	18	10	15	10	10	8	0,105	0,059	0,091	0,058	0,056	0,045
5	Boków	5	5	4	3	5	3	0,050	0,050	0,041	0,033	0,054	0,032
6	Czarna	17	10	8	10	5	3	0,058	0,034	0,027	0,034	0,017	0,011
7	Czarniecka Góra	8	7	4	25	4	1	0,018	0,016	0,009	0,059	0,010	0,003
8	Duraczów	8	4	10	6	5	2	0,052	0,025	0,066	0,040	0,033	0,014
9	Furmanów	7	5	12	4	3	4	0,031	0,022	0,055	0,019	0,014	0,019
10	Gosań	12	4	12	6	10	4	0,023	0,008	0,024	0,012	0,020	0,008
11	Grzybów	19	3	8	7	7	3	0,059	0,010	0,026	0,023	0,024	0,011
12	Gustawów	16	11	10	7	7	6	0,041	0,029	0,026	0,019	0,018	0,016
13	Hucisko	33	11	20	14	5	8	0,050	0,017	0,032	0,023	0,008	0,013
14	Janów	5	3	4	2	1	1	0,042	0,026	0,036	0,019	0,009	0,009
15	Kamienna Wola	8	9	13	6	5	7	0,042	0,047	0,071	0,034	0,028	0,040
16	Komorów	22	22	13	15	9	10	0,043	0,044	0,026	0,030	0,018	0,021
17	Kozia Wola	27	13	13	10	7	9	0,049	0,024	0,024	0,019	0,013	0,017
18	Krasna	11	6	6	8	7	4	0,054	0,029	0,029	0,039	0,034	0,020
19	Lelitków	7	0	2	1	1	1	0,058	0,000	0,018	0,009	0,010	0,010
20	Luta	11	6	13	3	5	3	0,041	0,022	0,049	0,012	0,020	0,012

21	Modrzewina	1	0	0	0	0	0	0,024	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
22	Mokra	16	12	14	5	7	8	0,040	0,030	0,037	0,013	0,019	0,022
23	Nadziejów	24	6	11	9	5	5	0,072	0,018	0,034	0,029	0,016	0,017
24	Niekłań Mały	35	21	29	16	20	11	0,046	0,028	0,040	0,022	0,028	0,016
25	Niekłań Wielki	35	28	36	22	20	16	0,047	0,038	0,050	0,031	0,028	0,023
26	Odrowąż	10	7	9	10	8	7	0,023	0,016	0,021	0,024	0,019	0,017
27	Pardołów	9	8	10	6	4	4	0,034	0,031	0,040	0,025	0,016	0,017
28	Piasek	1	0	0	0	0	0	0,016	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
29	Smarków	14	3	9	8	6	4	0,049	0,011	0,034	0,031	0,024	0,017
30	Świerczów	25	13	13	10	10	7	0,062	0,033	0,034	0,027	0,028	0,020
31	Wąglów	6	3	2	2	2	1	0,035	0,018	0,013	0,013	0,013	0,007
32	Wielka Wieś	26	16	17	17	7	8	0,047	0,029	0,032	0,033	0,013	0,015
33	Włochów	5	5	6	4	1	1	0,028	0,030	0,037	0,025	0,006	0,006
34	Wólka Plebańska	21	16	13	12	7	10	0,058	0,046	0,038	0,034	0,021	0,030
35	Wólka Zychowa	25	16	10	21	4	6	0,076	0,049	0,031	0,067	0,013	0,020
36	Stąporków	209	149	167	114	107	65	0,038	0,027	0,031	0,022	0,021	0,013
Wskaźnik cząstkowy [R_3]								**Wskaźnik cząstkowy [R_4]**					
1	Adamek	0	1	1	1	1	1	0,000	0,005	0,006	0,006	0,006	0,006
2	Bień	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
3	Błaszków	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
4	Błotnica	0	0	1	1	1	0	0,000	0,000	0,006	0,006	0,006	0,000
5	Boków	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
6	Czarna	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
7	Czarniecka Góra	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
8	Duraczów	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
9	Furmanów	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
10	Gosań	1	0	0	1	3	3	0,002	0,000	0,000	0,002	0,006	0,006
11	Grzybów	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
12	Gustawów	1	1	1	0	0	1	0,003	0,003	0,003	0,000	0,000	0,003
13	Hucisko	6	5	2	2	2	2	0,009	0,008	0,003	0,003	0,003	0,003
14	Janów	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

15	Kamienna Wola	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
16	Komorów	0	0	0	1	0	1	0,000	0,000	0,000	0,002	0,000	0,002
17	Kozia Wola	1	1	1	1	1	1	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002
18	Krasna	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
19	Lelitków	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20	Luta	1	1	1	1	1	2	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004	0,008
21	Modrzewina	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
22	Mokra	1	1	1	1	1	0	0,002	0,003	0,003	0,003	0,003	0,000
23	Nadziejów	1	1	0	0	0	0	0,003	0,003	0,000	0,000	0,000	0,000
24	Niekłań Mały	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
25	Niekłań Wielki	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
26	Odrowąż	0	1	1	1	1	0	0,000	0,002	0,002	0,002	0,002	0,000
27	Pardołów	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
28	Piasek	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
29	Smarków	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
30	Świerczów	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
31	Wąglów	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
32	Wielka Wieś	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
33	Włochów	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
34	Wólka Plebańska	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
35	Wólka Zychowa	2	2	1	1	1	1	0,006	0,006	0,003	0,003	0,003	0,003
36	Stąporków	11	10	8	6	6	4	0,002	0,002	0,002	0,001	0,001	0,001
		Wskaźnik cząstkowy [R_5]						**Wskaźnik cząstkowy [R_6]**					
1	Adamek	1	2	1	2	1	2	0	0	0	0	0	0
2	Bień	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Błaszków	2	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
4	Błotnica	0	1	1	1	1	1	0	0	0	2	2	2
5	Boków	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Czarna	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
7	Czarniecka Góra	1	5	5	2	4	2	0	0	0	0	0	0
8	Duraczów	0	1	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0

9	Furmanów	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Gosań	0	1	0	0	2	2	0	0	0	0	1	3
11	Grzybów	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	3	3
12	Gustawów	1	2	3	3	2	1	1	2	2	3	3	1
13	Hucisko	2	2	3	3	3	3	0	0	1	1	1	2
14	Janów	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
15	Kamienna Wola	1	3	2	2	0	0	0	0	0	0	0	1
16	Komorów	0	1	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0
17	Kozia Wola	4	5	2	3	3	3	0	0	1	1	1	0
18	Krasna	2	3	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0
19	Lelitków	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
20	Luta	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
21	Modrzewina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Mokra	1	5	4	2	2	1	1	1	0	2	2	2
23	Nadziejów	0	1	3	3	2	1	5	5	5	5	5	5
24	Niekłań Mały	6	6	3	7	5	3	3	3	3	3	3	3
25	Niekłań Wielki	4	8	4	1	2	0	4	1	1	1	1	1
26	Odrowąż	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
27	Pardołów	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
28	Piasek	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Smarków	1	0	1	2	2	1	0	0	0	0	0	0
30	Świerczów	1	3	4	4	2	1	0	0	0	0	0	0
31	Wąglów	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Wielka Wieś	3	5	4	1	2	1	0	0	0	0	0	0
33	Włochów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Wólka Plebańska	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
35	Wólka Zychowa	4	2	2	4	2	3	3	2	1	1	1	1
36	Stąporków	17	22	15	16	23	16	11	11	16	18	19	20
		Wskaźnik cząstkowy [R_7]											
		2019		**2020**		**2021**		**2022**		**2023**		**2024**	
1	Adamek	1		2		3		1		0		2	

2	Bień	0	0	0	0	0	0
3	Błaszków	0	1	1	1	1	1
4	Błotnica	2	1	1	1	1	1
5	Boków	0	0	0	4	2	4
6	Czarna	1	3	4	1	1	2
7	Czarniecka Góra	0	0	0	0	0	0
8	Duraczów	0	0	0	0	0	0
9	Furmanów	1	0	0	0	0	0
10	Gosań	0	0	0	0	0	0
11	Grzybów	6	2	6	4	2	0
12	Gustawów	1	0	0	4	1	1
13	Hucisko	8	4	2	6	2	4
14	Janów	0	0	0	0	1	0
15	Kamienna Wola	1	1	1	1	1	2
16	Komorów	4	4	6	6	4	4
17	Kozia Wola	8	7	5	3	4	3
18	Krasna	3	2	0	3	0	0
19	Lelitków	0	0	0	0	0	0
20	Luta	4	3	3	1	1	1
21	Modrzewina	0	0	0	0	0	0
22	Mokra	3	6	5	6	1	1
23	Nadziejów	3	2	3	1	1	1
24	Niekłań Mały	3	2	2	1	1	1
25	Niekłań Wielki	7	12	6	3	5	4
26	Odrowąż	0	2	1	3	1	1
27	Pardołów	1	0	0	0	0	0
28	Piasek	0	0	0	0	0	0
29	Smarków	2	0	0	0	0	0
30	Świerczów	0	0	0	0	0	0
31	Wąglów	0	0	0	0	0	0
32	Wielka Wieś	4	3	3	2	1	3

33	Włochów	1	1	1	1	1	0
34	Wólka Plebańska	7	3	11	2	2	3
35	Wólka Zychowa	2	1	0	2	1	1
36	Stąporków	52	34	35	36	31	18

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie

Wartości powyższych wskaźników cząstkowych poddano standaryzacji zgodnie z poniższym wzorem:

$$wartość\ standaryzowana\ [Z]^5 = \frac{średnia\ wartości\ cząstkowych}{odchylenie\ standardowe}$$

Następnie, wartościom standaryzowanym w poszczególnych latach w jednostkach analitycznych nadano wagowanie istotności:

- I_1 dla roku 2019 = 0,05
- I_2 dla roku 2020 = 0,05
- I_3 dla roku 2021 = 0,10
- I_4 dla roku 2022 = 0,15
- I_5 dla roku 2023 = 0,20
- I_6 dla roku 2024 = 0,45.

Wagowanie pozwoliło na ujęcie problematyki zjawiska w czasie, przy jednoczesnym uwzględnieniu największej istotności problemu w latach najbliższych przeprowadzonej analizy.

Ostatnim etapem obliczenia wskaźników zestandaryzowanych (cząstkowych) było sumowanie wagowanych wartości standaryzowanych dla wszystkich jednostek analitycznych w latach 2019-2024, zgodnie ze wzorem:

$$\sum_{n}^{6} \mathrm{Zn} * \mathrm{In}$$

Syntetyczny wskaźnik stanowi sumę ważoną zestandaryzowanych wskaźników cząstkowych. Wskaźnikom cząstkowym przypisano następujące wagi:

- 0,15 dla liczby rodzin pobierających zasiłek rodzinny w latach 2019-2024 [R_1].

[5] Wartość standaryzowana liczona dla wszystkich jednostek analitycznych w każdym analizowanym roku

- 0,25 dla liczby rodzin pobierających zasiłek rodzinny w odniesieniu do populacji jednostki analitycznej w latach 2019-2024 [R_2].
- 0,15 dla liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2019-2024 [R_3].
- 0,05 dla odsetka mieszkańców sołectwa korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2019-2024 [R_4].
- 0,10 dla liczby rodzin w sołectwie objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2019-2024 [R_5].
- 0,10 dla liczby dzieci z sołectw umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2019-2024 [R_6].
- 0,10 dla liczby osób objętych świadczeniem z funduszu alimentacyjnego w latach 2019-2024 [R_7].

Syntetyczny wskaźnik „trudności rodzinne i wychowawcze” obliczono zatem według wzoru:

$$wartość\ syntetyczna\ wskaźnika\ \text{"trudności rodzinne i wychowawcze"} = 0{,}15 * R1 + 0{,}25 * R2 + 0{,}15 * R3 + 0{,}05 * R4 + 0{,}10 * R5 + 0{,}10 * R6 + 0{,}10 * R7$$

Zestandaryzowaną wartością wskaźników cząstkowych oraz wartością syntetyczną wskaźnika „trudności rodzinne i wychowawcze” przedstawia poniższa tabela. Dodatkowo w tabeli ujęto wartość kwartylu trzeciego.

Tabela 11. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika trudności rodzinne i wychowawcze

L.p.	Sołectwo	Wskaźniki: cząstkowe							syntetyczny [R]
		R_1	R_2	R_3	R_4	R_5	R_6	R_7	
1	Adamek	-0,023	0,316	0,068	0,119	0,001	-0,037	-0,014	0,430
2	Bień	-0,083	-0,162	-0,065	-0,025	-0,056	-0,037	-0,091	-0,519
3	Błaszków	0,040	0,210	-0,065	-0,025	-0,040	-0,037	-0,045	0,038
4	Błotnica	0,006	0,657	-0,008	0,049	-0,024	0,012	-0,042	0,650
5	Boków	-0,054	0,336	-0,065	-0,025	-0,045	-0,037	0,060	0,169
6	Czarna	-0,039	-0,057	-0,065	-0,025	-0,022	-0,006	-0,001	-0,216
7	Czarniecka Góra	-0,040	-0,185	-0,065	-0,025	0,036	-0,037	-0,091	-0,408
8	Duraczów	-0,053	0,092	-0,065	-0,025	-0,018	-0,037	-0,091	-0,197
9	Furmanów	-0,045	-0,010	-0,065	-0,025	-0,038	-0,037	-0,090	-0,309
10	Gosań	-0,029	-0,177	0,252	0,087	-0,011	0,009	-0,091	0,040
11	Grzybów	-0,041	-0,080	-0,065	-0,025	-0,030	0,034	-0,026	-0,233
12	Gustawów	-0,019	-0,054	0,025	0,018	0,003	0,024	-0,033	-0,037

13	Hucisko	0,008	-0,105	0,235	0,075	0,043	0,004	0,092	0,353
14	Janów	-0,075	-0,146	-0,065	-0,025	-0,034	-0,037	-0,083	-0,465
15	Kamienna Wola	-0,018	0,351	-0,065	-0,025	-0,032	-0,023	-0,015	0,172
16	Komorów	0,026	0,038	0,027	0,006	-0,020	-0,037	0,116	0,157
17	Kozia Wola	0,009	-0,060	0,072	0,025	0,046	-0,022	0,079	0,149
18	Krasna	-0,035	0,118	-0,065	-0,025	-0,029	-0,037	-0,069	-0,143
19	Lelitków	-0,078	-0,192	-0,065	-0,025	-0,022	-0,037	-0,091	-0,510
20	Luta	-0,047	-0,076	0,144	0,125	-0,033	-0,037	-0,030	0,047
21	Modrzewina	-0,090	-0,411	-0,065	-0,025	-0,056	-0,037	-0,091	-0,775
22	Mokra	-0,006	0,021	0,000	0,016	0,005	0,016	0,005	0,057
23	Nadziejów	-0,025	-0,003	-0,058	-0,018	0,000	0,126	-0,033	-0,011
24	Niekłań Mały	0,064	0,017	-0,065	-0,025	0,086	0,061	-0,036	0,101
25	Niekłań Wielki	0,109	0,134	-0,065	-0,025	-0,008	0,003	0,126	0,273
26	Odrowąż	-0,010	-0,056	-0,004	0,008	-0,051	-0,012	-0,033	-0,158
27	Pardołów	-0,040	-0,024	-0,065	-0,025	-0,042	-0,037	-0,090	-0,324
28	Piasek	-0,090	-0,416	-0,065	-0,025	-0,053	-0,037	-0,091	-0,777
29	Smarków	-0,035	0,013	-0,065	-0,025	-0,013	-0,037	-0,089	-0,251
30	Świerczów	0,001	0,084	-0,065	-0,025	0,013	-0,037	-0,091	-0,121
31	Wąglów	-0,074	-0,214	-0,065	-0,025	-0,053	-0,037	-0,091	-0,559
32	Wielka Wieś	0,014	-0,033	-0,065	-0,025	0,003	-0,037	0,033	-0,111
33	Włochów	-0,071	-0,183	-0,065	-0,025	-0,056	-0,037	-0,072	-0,509
34	Wólka Plebańska	0,017	0,187	-0,065	-0,025	-0,022	-0,037	0,070	0,125
35	Wólka Zychowa	-0,003	0,135	0,079	0,069	0,043	0,003	-0,041	0,285
36	Stąporków	0,829	-0,062	0,669	0,004	0,531	0,539	1,080	3,590
								Kwartyl	**0,151**

Źródło. Opracowanie własne.

Syntetyczny wskaźnik „trudności rodzinne i wychowawcze” największe wartości osiągnął w sołectwach:

- Stąporków (3,590),
- Błotnica (0,650),

- Adamek (0,430),
- Hucisko (0,353),
- Wólka Zychowa (0,285),
- Niekłań Wielki (0,273),
- Kamienna Wola (0,172),
- Boków (0,169),
- Komorów (0,157).

Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców [E]

Wskaźnik "Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców" jest ostatnim elementem w procesie delimitacji społecznej w ramach opracowania gminnego programu rewitalizacji. Wskaźnik pozwala na ocenę potencjału społecznego i edukacyjnego danej społeczności. Użyte wskaźniki cząstkowe dostarczają istotnych informacji o poziomie wykształcenia mieszkańców oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne. Wskaźnik [E] obliczono na podstawie ośmiu wskaźników cząstkowych:

- **Frekwencja w II turach wyborów Prezydenckich w roku 2025 oraz 2020 [E_1].** Udział mieszkańców w wyborach prezydenckich świadczy o ich zainteresowaniu sprawami państwa i poczuciu obywatelskiej odpowiedzialności. Ze względu na duży zasięg kampanii i wysoki poziom upowszechnienia informacji, wybory te mają zwykle stosunkowo wysoką frekwencję – niska aktywność w tym zakresie może więc sygnalizować głęboki deficyt zaangażowania społecznego.
- **Frekwencja w wyborach do Sejmu w roku 2023 i 2019 [E_2].** Wybory parlamentarne pozwalają mierzyć zainteresowanie mieszkańców polityką krajową i ich poczucie sprawczości w zakresie kształtowania polityki publicznej. Frekwencja w tych wyborach odzwierciedla poziom świadomości obywatelskiej oraz zdolność mobilizacji społecznej. W ujęciu lokalnym może wskazywać, które jednostki przestrzenne cechują się wyższym kapitałem społecznym, a które wymagają działań wzmacniających aktywność obywatelską.
- **Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego w roku 2024 oraz 2019 [E_3].** Udział w wyborach europejskich jest zwykle niższy niż w pozostałych elekcjach, co czyni ten wskaźnik czułym miernikiem zainteresowania mieszkańców sprawami ponadlokalnymi i ich poczucia przynależności do wspólnoty europejskiej. Znaczna różnica frekwencji względem innych wyborów może wskazywać na niską świadomość polityczną lub ograniczoną edukację obywatelską. Analiza frekwencji w tych wyborach na poziomie lokalnym pozwala identyfikować obszary o szczególnie niskim poziomie partycypacji publicznej.

- **Frekwencja w wyborach na Burmistrza Gminy w roku 2024 [E_4].** Wybory samorządowe, a zwłaszcza bezpośrednie wybory burmistrza, są najbliższe codziennemu doświadczeniu mieszkańców i najściślej powiązane z ich realnym wpływem na funkcjonowanie gminy. Frekwencja w tych wyborach stanowi jeden z kluczowych wskaźników zaangażowania społeczności lokalnej w życie publiczne, poczucia sprawczości i identyfikacji z lokalną wspólnotą.
- **Liczba stowarzyszeń przypadających na 100 mieszkańców jednostki [E_5].** Wskaźnik ten obrazuje poziom aktywności obywatelskiej i stopień organizowania się społeczności lokalnej w formie formalnych struktur – stowarzyszeń, klubów czy organizacji pozarządowych.
- **Średni wynik z egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego [E_6].** Wskaźnik ten odzwierciedla umiejętności językowe uczniów w zakresie czytania, pisania oraz analizy tekstu.
- **Średni wynik z egzaminu ósmoklasisty z matematyki [E_7].** Ten wskaźnik mierzy umiejętności matematyczne uczniów, w tym zdolność do rozwiązywania problemów i analizowania danych. Wysokie wyniki w matematyce są istotne nie tylko dla kontynuacji nauki, ale również dla rozwijania umiejętności analitycznych, które są cenne na rynku pracy.
- **Średni wynik z egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego [E_8].** Umiejętność posługiwania się językiem angielskim jest kluczowa w dzisiejszym zglobalizowanym świecie. Ten wskaźnik mierzy zdolności językowe uczniów w zakresie komunikacji w języku obcym, co zwiększa ich szanse na zatrudnienie i uczestnictwo w międzynarodowym życiu społecznym i kulturalnym.

Wskaźnik poziomu edukacyjnego w poszczególnych sołectwach oparto na wynikach egzaminu szóstoklasistów z pięciu ostatnich lat, jednak ze względu na niewielką liczebność roczników uczniów w części szkół, nie we wszystkich latach dostępne były dane dla każdego sołectwa. W związku z tym przyjęto następujące rozwiązanie:

- Dla każdego sołectwa brano pod uwagę wyniki z trzech najnowszych lat, w których uczniowie z danego obszaru faktycznie przystąpili do egzaminu. Oznacza to, że zestaw lat referencyjnych mógł różnić się między sołectwami (np. dla jednego sołectwa mogły to być lata 2024, 2022 i 2021, a dla innego – 2022, 2021 i 2019), zależnie od dostępności danych.

Takie podejście umożliwia ujęcie danych w sposób możliwie reprezentatywny i jednocześnie uwzględnia ograniczenia wynikające z niewielkiej liczby uczniów w niektórych rocznikach szkolnych, co pozwala zachować spójność analizy wskaźnikowej przy jednoczesnym respektowaniu zmienności danych wejściowych.

Analizę oparto na danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz Państwowej Komisji Wyborczej. Wartość bazową poszczególnych wskaźników cząstkowych zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 12. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika " Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców "

L.p.	Jednostka	Wskaźnik E_1		Wskaźnik E_2		Wskaźnik E_3		Wskaźnik E_4
		2025	2020	2023	2019	2024	2019	2024
1	Adamek	0,700	0,715	0,678	0,539	0,383	0,452	0,607
2	Bień	0,709	0,695	0,708	0,583	0,391	0,478	0,575
3	Błaszków	0,669	0,586	0,764	0,477	0,421	0,360	0,588
4	Błotnica	0,670	0,651	0,699	0,531	0,342	0,412	0,561
5	Boków	0,597	0,595	0,598	0,418	0,245	0,312	0,448
6	Czarna	0,670	0,651	0,699	0,531	0,342	0,412	0,561
7	Czarniecka Góra	0,670	0,651	0,699	0,531	0,342	0,412	0,561
8	Duraczów	0,644	0,629	0,680	0,512	0,338	0,406	0,539
9	Furmanów	0,597	0,595	0,598	0,418	0,245	0,312	0,448
10	Gosań	0,620	0,639	0,632	0,478	0,288	0,375	0,491
11	Grzybów	0,632	0,618	0,651	0,497	0,283	0,345	0,504
12	Gustawów	0,709	0,695	0,708	0,583	0,391	0,478	0,575
13	Hucisko	0,605	0,609	0,660	0,549	0,341	0,442	0,570
14	Janów	0,670	0,651	0,699	0,531	0,342	0,412	0,561
15	Kamienna Wola	0,700	0,715	0,678	0,539	0,383	0,452	0,607
16	Komorów	0,713	0,715	0,708	0,539	0,402	0,452	0,572
17	Kozia Wola	0,632	0,618	0,651	0,497	0,283	0,345	0,504
18	Krasna	0,709	0,695	0,708	0,583	0,391	0,478	0,575
19	Lelitków	0,629	0,610	0,682	0,541	0,310	0,384	0,532
20	Luta	0,709	0,695	0,708	0,583	0,391	0,478	0,575
21	Modrzewina	0,700	0,715	0,678	0,539	0,383	0,452	0,607
22	Mokra	0,644	0,629	0,680	0,512	0,338	0,406	0,539
23	Nadziejów	0,584	0,574	0,620	0,453	0,305	0,331	0,508
24	Niekłań Mały	0,584	0,574	0,620	0,453	0,305	0,331	0,508
25	Niekłań Wielki	0,629	0,610	0,682	0,541	0,310	0,384	0,532
26	Odrowąż	0,646	0,586	0,647	0,477	0,329	0,360	0,534
27	Pardołów	0,598	0,574	0,617	0,466	0,319	0,386	0,477
28	Piasek	0,686	0,618	0,651	0,497	0,283	0,345	0,504

29	Smarków	0,686	0,618	0,651	0,497	0,283	0,345	0,504
30	Świerczów	0,598	0,574	0,617	0,466	0,319	0,386	0,477
31	Wąglów	0,584	0,574	0,620	0,453	0,305	0,331	0,508
32	Wielka Wieś	0,597	0,595	0,598	0,418	0,245	0,312	0,448
33	Włochów	0,620	0,639	0,632	0,478	0,288	0,375	0,491
34	Wólka Plebańska	0,646	0,586	0,647	0,477	0,329	0,360	0,534
35	Wólka Zychowa	0,675	0,595	0,687	0,418	0,350	0,312	0,555
36	Stąporków	0,642	0,613	0,676	0,517	0,337	0,394	0,549

		Wskaźnik E_5	**Wskaźnik E_6**			**Wskaźnik E_7**			**Wskaźnik E_8**		
		2024	**20xx**	**20xx**	**20xx**	**20xx**	**20xx**	**20xx**	**20xx**	**20xx**	**20xx**
1	Adamek	0,000	54	31	84	42	10,66	68	46,83	60	58
2	Bień	0,000	-	-	78	-	-	64	-	-	95
3	Błaszków	0,253	50	61	43	62	78	42	66	61,3	31,5
4	Błotnica	0,562	64	9	59,2	80	12	47,7	18	20	56,8
5	Boków	0,000	28	50	27	47	16	28	13	33	20
6	Czarna	0,000	67	70,8	67,7	64	67,2	70	93	67,2	45
7	Czarniecka Góra	1,028	56	67,5	34,5	46,6	66	44	70,3	57	57
8	Duraczów	0,000	59	70	49	40	46,5	38	20	78	40
9	Furmanów	0,000	-	74	62	16	48,4	30	11	53,5	20
10	Gosań	0,417	42,75	60	41,5	41,2	50	41,3	51,75	61	51
11	Grzybów	0,000	52,5	68,6	64,6	61,6	62,3	52	33,3	85,6	50,5
12	Gustawów	0,263	79	64,3	56	52	62,66	45	86,5	60,62	51,75
13	Hucisko	0,168	50,33	70,71	33	33,33	65,14	12	35,33	89,14	31
14	Janów	0,000	-	70	45,5	-	73	44	-	35	23,5
15	Kamienna Wola	0,565	22	59,3	34	8	65,3	23	22	69,66	33,25
16	Komorów	0,206	59,5	68,2	51	43	28	20	66,25	39,4	35
17	Kozia Wola	0,000	68	57	44	52	59,3	28	74,8	73,1	36
18	Krasna	0,503	49	38	18	48	34	16	67,5	54,5	15
19	Lelitków	0,000	74	27	62	55	16	36	45,5	9	33
20	Luta	0,000	17,5	46,67	27	14	26,67	16	30	24,67	29
21	Modrzewina	0,000	-	-	78	-	-	36	-	-	95

22	Mokra	0,277	54	56,8	89	57,33	46,4	84	58,6	49,2	89
23	Nadziejów	0,000	49,2	49	20	50,4	50	20	46,4	45,25	96
24	Niekłań Mały	0,000	41,33	40	70,75	31,5	47,33	83	26,87	40,33	71,75
25	Niekłań Wielki	0,285	54,14	56,22	55,25	47,5	62	51	31,87	43,5	45,25
26	Odrowąż	0,489	62	16	45	60	45	22,33	33	45,5	21,66
27	Pardołów	0,000	62,5	60	70	46	60	78	66,5	53,5	91
28	Piasek	0,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Smarków	0,000	60	64,3	56	58,5	55	28	45,8	57,6	93
30	Świerczów	0,292	72	40	49,67	60	54,66	53,78	80	59,33	51,67
31	Wąglów	0,000	53,33	16	76,5	21	40	76	21,33	20	64,5
32	Wielka Wieś	0,000	71	76	51,14	50	100	45,71	59,5	58	54,57
33	Włochów	0,000	51	82	9	36	86	12	47	94	11
34	Wólka Plebańska	0,000	42,5	60	37,5	46	66	46	61,5	97	44,5
35	Wólka Zychowa	0,339	39,5	58	58	29	38	36	41	46	16
36	Stąporków	0,339	61	55	60	53	54	57	60	61	59

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Wartości powyższych wskaźników cząstkowych poddano standaryzacji zgodnie z poniższym wzorem:

$$wartość\ standaryzowana\ [Z]^{6} = \frac{średnia\ wartości\ cząstkowych}{odchylenie\ standardowe}$$

Ze względu na różne okresy czasowe użyte dla poszczególnych wskaźników cząstkowych, wagowanie istotności prezentowało się następująco:

- Dla wskaźnika E_1 było to:
  - I_1 dla roku 2025 = 0,60
  - I_2 dla roku 2020 = 0,40
- Dla wskaźnika E_2:
  - I_1 dla roku 2023 = 0,60
  - I_2 dla roku 2019 = 0,40
- Dla wskaźnika E_3:

[6] Wartość standaryzowana liczona dla wszystkich jednostek analitycznych w każdym analizowanym roku

- I_1 dla roku 2024 = 0,60
- I_2 dla roku 2019 = 0,40

- Dla wskaźnika E_4 istotność wynosi 1,00
- Dla wskaźnika E_5 istotność wynosi 1,00
- Dla wskaźników E_6, E_7 i E_8 istotność wynosi:
  - 0,34 dla najbardziej aktualnego roku
  - 0,33 dla dwóch starszych lat.

Wagowanie pozwoliło na ujęcie problematyki zjawiska w czasie, przy jednoczesnym uwzględnieniu największej istotności problemu w latach najbliższych przeprowadzonej analizy. Przy braku wyników egzaminu ósmoklasisty, pomimo przyjętej metodologii, brakujące wyniki uzupełniono jako 0,00.

Ostatnim etapem obliczenia wskaźników zestandaryzowanych (cząstkowych) było sumowanie wagowanych wartości standaryzowanych dla wszystkich jednostek analitycznych, zgodnie ze wzorem:

$$\sum_{n}^{t} \mathrm{Zn} * \mathrm{In}$$

gdzie t oznacza liczbę lat wskaźników cząstkowych użytych do obliczeń.

Syntetyczny wskaźnik stanowi sumę ważoną zestandaryzowanych wskaźników cząstkowych. Wskaźnikom cząstkowym przypisano następujące wagi:

- 0,15 dla frekwencji w II turach wyborów Prezydenckich w roku 2025 oraz 2020 [E_1].
- 0,15 dla frekwencji w wyborach do Sejmu w roku 2023 i 2019 [E_2].
- 0,15 dla frekwencji w wyborach do Parlamentu Europejskiego w roku 2024 oraz 2019 [E_3].
- 0,15 dla frekwencji w wyborach na Burmistrza Gminy w roku 2024 [E_4].
- 0,10 dla liczby stowarzyszeń przypadających na 100 mieszkańców jednostki [E_5].
- 0,10 dla średniego wyniku egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego [E_6].
- 0,10 dla średniego wyniku egzaminu ósmoklasisty z matematyki [E_7].
- 0,10 dla średniego wyniku egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego [E_8].

Syntetyczny wskaźnik „Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców” obliczono zatem według wzoru:

$$wartość\ syntetyczna\ wskaźnika\ \text{"Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców"} = 0{,}15 * E1 + 0{,}15 * E2 + 0{,}15 * E3 + 0{,}15 * E4 + 0{,}10 * E5 + 0{,}10 * E6 + 0{,}10 * E7 + 0{,}10 * E8$$

Zestandaryzowaną wartością wskaźników cząstkowych oraz wartością syntetyczną wskaźnika „Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców” przedstawia poniższa tabela. Dodatkowo w tabeli ujęto wartość kwartylu **pierwszego**. W przypadku tego wskaźnika jako niekorzystane traktowane są wyniki z najniższą wartością syntetyczną – „im niższy wynik tym gorzej”.

Tabela 13. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców

L.p.	Sołectwo	Wskaźniki: cząstkowe								syntetyczny [E]
		E_1	E_2	E_3	E_4	E_5	E_6	E_7	E_8	
1	Adamek	0,216	0,075	0,174	0,243	0,000	0,043	-0,010	0,036	0,778
2	Bień	0,210	0,198	0,219	0,137	0,000	0,049	0,037	0,064	0,915
3	Błaszków	-0,015	0,195	0,143	0,181	0,025	0,016	0,095	0,031	0,671
4	Błotnica	0,070	0,113	0,049	0,091	0,056	-0,017	0,038	-0,072	0,329
5	Boków	-0,156	-0,260	-0,253	-0,289	0,000	-0,083	-0,058	-0,108	-1,207
6	Czarna	0,070	0,113	0,049	0,091	0,000	0,117	0,129	0,099	0,668
7	Czarniecka Góra	0,070	0,113	0,049	0,091	0,103	0,027	0,047	0,065	0,566
8	Duraczów	-0,012	0,046	0,034	0,017	0,000	0,064	-0,007	0,000	0,141
9	Furmanów	-0,156	-0,260	-0,253	-0,289	0,000	0,065	-0,068	-0,079	-1,041
10	Gosań	-0,052	-0,105	-0,098	-0,145	0,042	-0,005	0,006	0,036	-0,322
11	Grzybów	-0,052	-0,041	-0,142	-0,101	0,000	0,074	0,086	0,046	-0,130
12	Gustawów	0,210	0,198	0,219	0,137	0,026	0,112	0,055	0,088	1,046
13	Hucisko	-0,122	0,045	0,081	0,121	0,017	0,017	-0,035	0,028	0,153
14	Janów	0,070	0,113	0,049	0,091	0,000	0,028	0,045	-0,056	0,341
15	Kamienna Wola	0,216	0,075	0,174	0,243	0,056	-0,067	-0,069	-0,019	0,609
16	Komorów	0,244	0,143	0,212	0,127	0,021	0,065	-0,060	0,002	0,753
17	Kozia Wola	-0,052	-0,041	-0,142	-0,101	0,000	0,052	0,021	0,069	-0,193
18	Krasna	0,210	0,198	0,219	0,137	0,050	-0,072	-0,047	0,000	0,696
19	Lelitków	-0,070	0,087	-0,044	-0,007	0,000	0,044	-0,028	-0,080	-0,098
20	Luta	0,210	0,198	0,219	0,137	0,000	-0,113	-0,130	-0,084	0,438

21	Modrzewina	0,216	0,075	0,174	0,243	0,000	0,049	-0,009	0,064	0,812
22	Mokra	-0,012	0,046	0,034	0,017	0,028	0,099	0,105	0,078	0,395
23	Nadziejów	-0,211	-0,165	-0,113	-0,089	0,000	-0,048	-0,010	0,063	-0,573
24	Niekłań Mały	-0,211	-0,165	-0,113	-0,089	0,000	0,007	0,051	-0,006	-0,526
25	Niekłań Wielki	-0,070	0,087	-0,044	-0,007	0,029	0,039	0,055	-0,030	0,058
26	Odrowąż	-0,064	-0,073	-0,036	-0,001	0,049	-0,034	0,006	-0,056	-0,209
27	Pardołów	-0,182	-0,156	-0,024	-0,191	0,000	0,091	0,093	0,100	-0,269
28	Piasek	0,061	-0,041	-0,142	-0,101	0,000	0,000	0,000	-0,064	-0,287
29	Smarków	0,061	-0,041	-0,142	-0,101	0,000	0,068	0,028	0,078	-0,049
30	Świerczów	-0,182	-0,156	-0,024	-0,191	0,029	0,041	0,074	0,076	-0,333
31	Wąglów	-0,211	-0,165	-0,113	-0,089	0,000	0,002	0,006	-0,056	-0,627
32	Wielka Wieś	-0,156	-0,260	-0,253	-0,289	0,000	0,106	0,111	0,047	-0,694
33	Włochów	-0,052	-0,105	-0,098	-0,145	0,000	-0,004	0,004	0,026	-0,374
34	Wólka Plebańska	-0,064	-0,073	-0,036	-0,001	0,000	-0,013	0,049	0,098	-0,039
35	Wólka Zychowa	0,010	-0,056	-0,049	0,069	0,034	0,013	-0,047	-0,051	-0,078
36	Stąporków	-0,039	0,044	0,019	0,051	0,034	0,061	0,063	0,059	0,291
									Kwartyl	**- 0,296**

Źródło. Opracowanie własne.

Syntetyczny wskaźnik „Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców” najniższe wartości osiągnął w sołectwach:

- Boków (-1,207),
- Furmanów (-1,041),
- Wielka Wieś (-0,694),
- Wągłów (-0,627),
- Nadziejów (-0,573),
- Niekłań Mały (-0,526),
- Włochów (-0,374),
- Świerczów (-0,333),
- Gosań (-0,322).

Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych

Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego należy określić obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu **koncentracji negatywnych zjawisk społecznych**. Przez koncentrację należy rozumieć proces lub stan nagromadzenia pewnych elementów, zjawisk lub zasobów na określonym obszarze, co powoduje ich wyraźne skupienie w tej lokalizacji, podczas gdy na pozostałych obszarach ich obecność jest ograniczona lub mniej wyraźna.

Analiza kluczowych sześciu obszarów w sferze społecznej pozwoliła na wskazanie tych jednostek analitycznych, w których występowała koncentracja każdego z tych obszarów. Przez koncentrację należy rozumieć wyznaczenie sołectw o największym (stymulanta) bądź najmniejszym (destymulanta) nagromadzeniu problemów społecznych, mieszczących się w górnym (stymulanta) bądź dolnym (destymulanta) kwartylu wyników.

Poniższa tabela przedstawia wyniki dla wszystkich jednostek, ukazując nasilenie negatywnych zjawisk społecznych w danym sołectwie. Kolorem czerwonym zaznaczono te komórki, które w trakcie procesu analitycznego wykazano jako koncentrujące poszczególne zjawiska. Następnie zsumowano liczbę tych zjawisk w poszczególnych jednostkach. Na potrzeby niniejszego opracowania przyjęto, że sołectwami o największej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych są te jednostki, w których występują koncentracje przynajmniej w pięciu z sześciu badanych obszarach.

Najwyższą koncentrację negatywnych zjawisk społecznych o znacznym nasileniu odnotowano zatem w jednostkach: sołectwie Niekłań Wielki oraz mieście Stąporków. Wartości te są podstawą spełnienia pierwszego, głównego warunku wyznaczenia obszaru zdegradowanego. Drugi warunek dotyczy występowania problemów w sferach pozaspołecznych, co analizowane będzie na kolejnych kartach niniejszego opracowania.

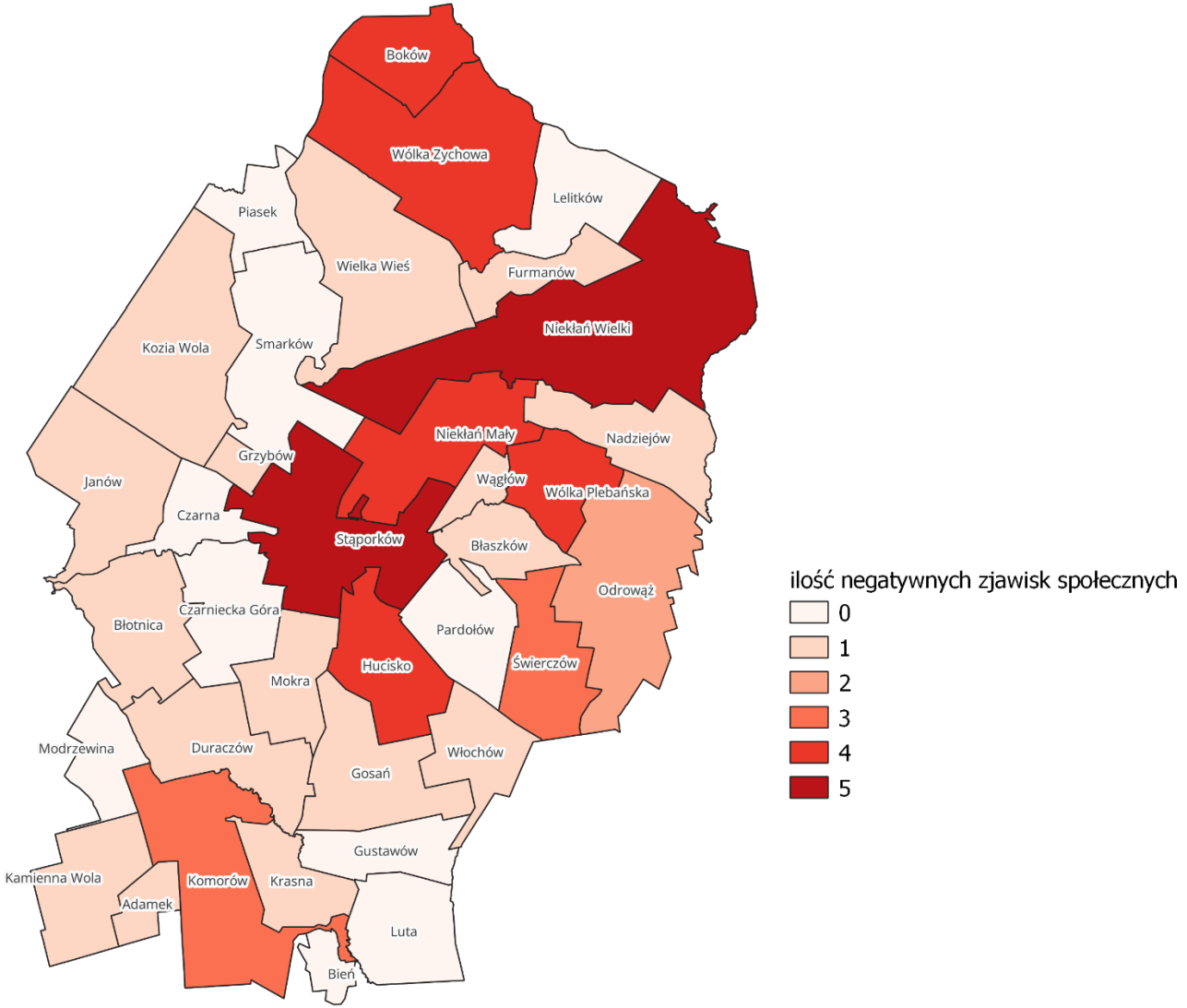
Tabela 14. Wartości wskaźników syntetycznych z obszaru problemów społecznych

L.p.	Sołectwo	Wskaźniki syntetyczne						Suma problemów
		B	S	U	M	R	E	
1	Adamek	-0,189	-0,284	0,026	0,061	**0,430**	0,778	1
2	Bień	-0,834	-0,449	-0,518	-0,660	-0,519	0,915	0
3	Błaszków	-0,114	**0,198**	-0,272	-0,372	0,038	0,671	1
4	Błotnica	-0,224	0,019	-0,022	-0,046	**0,650**	0,329	1
5	Boków	**0,136**	-0,090	**0,434**	-0,325	**0,169**	**-1,207**	4
6	Czarna	-0,127	-0,032	-0,189	-0,322	-0,216	0,668	0
7	Czarniecka Góra	-0,425	-0,007	-0,611	-0,150	-0,408	0,566	0
8	Duraczów	**0,263**	-0,237	0,071	-0,028	-0,197	0,141	1
9	Furmanów	0,021	-0,211	-0,193	-0,497	-0,309	**-1,041**	1

10	Gosań	-0,193	-0,257	-0,274	-0,246	0,040	**-0,322**	1
11	Grzybów	-0,137	**0,145**	-0,265	-0,059	-0,233	-0,130	1
12	Gustawów	0,089	-0,195	-0,187	-0,376	-0,037	1,046	0
13	Hucisko	**0,475**	-0,162	**0,649**	**0,407**	**0,353**	0,153	4
14	Janów	-0,212	-0,322	**0,091**	-0,105	-0,465	0,341	1
15	Kamienna Wola	-0,027	0,082	-0,126	-0,027	**0,172**	0,609	1
16	Komorów	-0,323	-0,347	**0,119**	**0,217**	**0,157**	0,753	3
17	Kozia Wola	-0,060	**0,613**	0,035	0,049	0,149	-0,193	1
18	Krasna	-0,419	**0,489**	-0,649	-0,385	-0,143	0,696	1
19	Lelitków	-0,190	-0,317	0,058	-0,077	-0,510	-0,098	0
20	Luta	-0,170	-0,208	-0,072	-0,016	0,047	0,438	0
21	Modrzewina	-0,761	-0,174	-0,631	-0,579	-0,775	0,812	0
22	Mokra	-0,201	-0,408	0,062	**0,179**	0,057	0,395	1
23	Nadziejów	-0,094	-0,185	-0,088	-0,142	-0,011	**-0,573**	1
24	Niekłań Mały	**0,353**	**0,118**	0,088	**0,111**	0,101	**-0,526**	4
25	Niekłań Wielki	**0,116**	**0,230**	**0,269**	**0,297**	**0,273**	0,058	5
26	Odrowąż	0,010	**0,230**	-0,136	**0,119**	-0,158	-0,209	2
27	Pardołów	-0,408	-0,344	-0,476	-0,165	-0,324	-0,269	0
28	Piasek	-0,250	-0,459	-0,354	-0,463	-0,777	-0,287	0
29	Smarków	0,055	-0,066	-0,322	0,003	-0,251	-0,049	0
30	Świerczów	**0,438**	-0,318	**0,139**	-0,171	-0,121	**-0,333**	3
31	Wąglów	-0,683	-0,277	-0,391	-0,184	-0,559	**-0,627**	1
32	Wielka Wieś	-0,066	-0,003	-0,226	-0,138	-0,111	**-0,694**	1
33	Włochów	-0,002	-0,318	-0,173	-0,162	-0,509	**-0,374**	1
34	Wólka Plebańska	**0,213**	**0,143**	**0,382**	**0,275**	0,125	-0,039	4
35	Wólka Zychowa	**0,218**	-0,071	**0,201**	**0,094**	**0,285**	-0,078	4
36	Stąporków	**3,721**	**3,472**	**3,553**	**3,883**	**3,590**	0,291	5

Źródło. Opracowanie własne.

Rysunek 2. Przestrzenne prezentacja koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w gminie Stąporków



Źródło. Opracowanie własne.

Problemy pozaspołeczne – analiza zjawisk

W tej sekcji przeanalizowano cztery pozostałe obszary (zwane również pozaspołecznymi): gospodarczy, środowiskowy, techniczny oraz przestrzenno-funkcjonalny. Aspekty te charakteryzuje różnorodne znaczenie oraz wpływ na mieszkańców gminy.

Sfera gospodarcza [G]

Na terenie gminy Stąporków swoje siedziby mają mikro, małe oraz średnie przedsiębiorstwa. Brakuje dużych firm (zgodnie z definicją z ustawy z dnia 4 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej zatrudniających średniorocznie przynajmniej 250 osób). To właśnie przedsiębiorcy w głównej mierze odpowiadają za rozwój gminy: miejsca pracy, warunki płacowe itp. Zjawisko aktywności gospodarczej przeanalizowano na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Informacji Działalności Gospodarczej (CEIDG) oraz Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Wskaźnik „Sfera gospodarcza" w gminie Stąporków poddano analizie za pomocą syntetycznego wskaźnika obliczonego na podstawie siedmiu wskaźników cząstkowych:

- **Udział mieszkańców w wieku produkcyjnym [G_1].** Wskaźnik ten obrazuje potencjał demograficzny lokalnego rynku pracy oraz bazę ludności, która teoretycznie może zasilać sektor gospodarczy – zarówno jako pracownicy, jak i przedsiębiorcy. Wysoki udział tej grupy może świadczyć o korzystnej strukturze demograficznej i większych możliwościach rozwoju lokalnej aktywności ekonomicznej. Z kolei niski udział mieszkańców w wieku produkcyjnym może wskazywać na problemy związane z odpływem osób aktywnych zawodowo, starzeniem się społeczeństwa i malejącym potencjałem gospodarczym
- **Liczba działalności gospodarczych [G_2].** Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych jest podstawowym miernikiem aktywności ekonomicznej mieszkańców oraz ogólnego klimatu przedsiębiorczości w danym obszarze. Pokazuje również zdolność lokalnej społeczności do podejmowania inicjatyw biznesowych i tworzenia miejsc pracy. Niska liczba działalności gospodarczych może świadczyć o barierach rozwojowych, ograniczonym popycie lokalnym lub braku wsparcia dla sektora MŚP.
- **Liczba zawieszonych działalności gospodarczych [G_3].** Wskaźnik ten pozwala zidentyfikować trudności w utrzymaniu działalności gospodarczej. Wzrost liczby zawieszonych działalności może świadczyć o pogarszającej się kondycji mikroprzedsiębiorstw, ograniczonym rynku zbytu lub skutkach zewnętrznych (np. kryzysów gospodarczych, pandemii, inflacji). Jest to istotny sygnał ostrzegawczy o osłabieniu lokalnej gospodarki i potencjalnym zagrożeniu dla stabilności ekonomicznej.
- **Liczba zawieszonych spółek handlowych [G_4].** Zawieszenie działalności spółki handlowej może świadczyć o problemach finansowych, strukturalnych lub prawnych większych podmiotów gospodarczych, w tym firm zatrudniających pracowników i mających istotne znaczenie dla lokalnej gospodarki.

Wysoka liczba takich przypadków może oznaczać osłabienie segmentu średnich i dużych firm, co bezpośrednio wpływa na zatrudnienie, podatki lokalne i rozwój infrastruktury gospodarczej.

- **Liczba aktywnych spółek handlowych [G_5].** Wskaźnik ten obrazuje obecność większych, zorganizowanych form działalności gospodarczej na danym obszarze. Aktywne spółki handlowe są istotnymi uczestnikami lokalnego życia gospodarczego, często działają na rynkach zewnętrznych i tworzą miejsca pracy. Ich obecność wskazuje na większy potencjał inwestycyjny i wyższy poziom rozwoju gospodarczego jednostki.
- **Liczba podmiotów gospodarczych w odniesieniu do populacji jednostki w wieku produkcyjnym [G_6].** Relatywizacja liczby działalności gospodarczych do populacji w wieku produkcyjnym pozwala na ocenę poziomu przedsiębiorczości mieszkańców oraz strukturalnej zdolności do samoorganizacji ekonomicznej. Wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o aktywności gospodarczej i większej odporności lokalnej społeczności na kryzysy. Z kolei niski wynik może wskazywać na potrzebę działań wspierających rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
- **Udział zawieszonych działalności gospodarczych w odniesieniu do liczby aktywnych działalności gospodarczych [G_7].** Wskaźnik ten pozwala ocenić proporcję między działalnościami trwale funkcjonującymi a tymi, które zostały zawieszone, co jest wskaźnikiem kondycji sektora mikro- i małych przedsiębiorstw. Wysoka wartość tego wskaźnika może sugerować ryzyko trwałego wycofania się firm z rynku lokalnego, a tym samym spadek zatrudnienia, zmniejszenie wpływów podatkowych i ograniczenie lokalnych usług. Jest to istotny miernik stabilności i dynamiki gospodarczej.

Wartość bazową poszczególnych wskaźników cząstkowych zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 15. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "Sfera gospodarcza"

L.p.	Jednostka	Wskaźnik cząstkowy G_1					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Adamek	0,603	0,626	0,630	0,609	0,613	0,618
2	Bień	0,561	0,545	0,547	0,525	0,508	0,483
3	Błaszków	0,654	0,635	0,608	0,611	0,589	0,571
4	Błotnica	0,558	0,553	0,573	0,555	0,567	0,573
5	Boków	0,663	0,660	0,660	0,667	0,645	0,653
6	Czarna	0,618	0,614	0,595	0,604	0,598	0,600
7	Czarniecka Góra	0,647	0,622	0,606	0,598	0,588	0,589
8	Duraczów	0,634	0,608	0,603	0,627	0,629	0,644
9	Furmanów	0,682	0,661	0,639	0,632	0,610	0,590
10	Gosań	0,617	0,616	0,612	0,597	0,594	0,581
11	Grzybów	0,592	0,585	0,583	0,571	0,568	0,565
12	Gustawów	0,629	0,614	0,620	0,614	0,616	0,603

13	Hucisko	0,631	0,629	0,630	0,620	0,629	0,624
14	Janów	0,568	0,570	0,563	0,565	0,538	0,538
15	Kamienna Wola	0,608	0,632	0,632	0,642	0,640	0,616
16	Komorów	0,573	0,565	0,559	0,551	0,567	0,568
17	Kozia Wola	0,643	0,641	0,640	0,614	0,600	0,606
18	Krasna	0,642	0,639	0,618	0,606	0,603	0,563
19	Lelitków	0,661	0,667	0,633	0,642	0,644	0,643
20	Luta	0,561	0,546	0,526	0,527	0,508	0,506
21	Modrzewina	0,690	0,675	0,692	0,667	0,667	0,676
22	Mokra	0,647	0,641	0,637	0,626	0,636	0,629
23	Nadziejów	0,652	0,636	0,628	0,640	0,636	0,625
24	Niekłań Mały	0,616	0,616	0,617	0,615	0,603	0,604
25	Niekłań Wielki	0,652	0,634	0,632	0,621	0,616	0,603
26	Odrowąż	0,648	0,636	0,624	0,612	0,606	0,601
27	Pardołów	0,605	0,596	0,597	0,597	0,602	0,574
28	Piasek	0,672	0,727	0,714	0,717	0,698	0,700
29	Smarków	0,651	0,640	0,648	0,624	0,600	0,598
30	Świerczów	0,635	0,613	0,612	0,597	0,609	0,599
31	Wąglów	0,587	0,567	0,581	0,577	0,580	0,582
32	Wielka Wieś	0,624	0,617	0,625	0,631	0,614	0,600
33	Włochów	0,548	0,569	0,584	0,568	0,543	0,529
34	Wólka Plebańska	0,613	0,607	0,610	0,615	0,615	0,639
35	Wólka Zychowa	0,613	0,622	0,611	0,612	0,612	0,620
36	Stąporków	0,601	0,594	0,584	0,582	0,574	0,569
		G_2	**G_3**	**G_4**	**G_5**	**G_6**	**G_7**
1	Adamek	7	2	0	2	0,052	0,286
2	Bień	1	1	0	0	0,017	1,000
3	Błaszków	26	12	0	2	0,071	0,462
4	Błotnica	5	6	0	0	0,028	1,200
5	Boków	2	1	0	0	0,021	0,500
6	Czarna	18	4	1	2	0,071	0,222

7	Czarniecka Góra	16	9	0	0	0,041	0,563
8	Duraczów	4	3	0	0	0,027	0,750
9	Furmanów	5	0	0	0	0,024	0,000
10	Gosań	28	10	0	1	0,060	0,357
11	Grzybów	16	3	0	0	0,056	0,188
12	Gustawów	17	8	0	2	0,050	0,471
13	Hucisko	38	4	0	4	0,070	0,105
14	Janów	4	0	0	0	0,038	0,000
15	Kamienna Wola	13	4	0	1	0,079	0,308
16	Komorów	27	8	0	0	0,056	0,296
17	Kozia Wola	10	5	0	1	0,021	0,500
18	Krasna	17	4	0	2	0,095	0,235
19	Lelitków	5	0	0	0	0,051	0,000
20	Luta	6	1	0	0	0,025	0,167
21	Modrzewina	0	1	0	0	0,000	0,000
22	Mokra	15	2	0	0	0,042	0,133
23	Nadziejów	10	5	0	1	0,037	0,500
24	Niekłań Mały	38	9	0	2	0,057	0,237
25	Niekłań Wielki	39	6	0	5	0,063	0,154
26	Odrowąż	27	7	0	4	0,076	0,259
27	Pardołów	7	4	0	0	0,029	0,571
28	Piasek	4	0	0	1	0,100	0,000
29	Smarków	2	0	0	1	0,013	0,000
30	Świerczów	17	0	0	0	0,050	0,000
31	Wąglów	15	1	0	0	0,103	0,067
32	Wielka Wieś	24	4	0	1	0,048	0,167
33	Włochów	4	1	0	0	0,025	0,250
34	Wólka Plebańska	17	7	0	3	0,060	0,412
35	Wólka Zychowa	11	0	0	0	0,037	0,000
36	Stąporków	339	57	1	67	0,081	0,168

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG oraz GUS

Wartości powyższych wskaźników cząstkowych poddano standaryzacji zgodnie z poniższym wzorem:

$$wartość\ standaryzowana\ [Z]\ = \frac{średnia\ wartości\ cząstkowych}{odchylenie\ standardowe}$$

Następnie, wartościom standaryzowanym wskaźnika G_1 w poszczególnych latach w jednostkach analitycznych nadano wagowanie istotności:

- I_1 dla roku 2019 = 0,05
- I_2 dla roku 2020 = 0,05
- I_3 dla roku 2021 = 0,10
- I_4 dla roku 2022 = 0,15
- I_5 dla roku 2023 = 0,20
- I_6 dla roku 2023 = 0,45.

Dla pozostałych wskaźników cząstkowych istotność wynosi jeden. Wartość standaryzowaną następnie wyliczono dla każdego sołectwa osobno. Syntetyczny wskaźnik stanowi sumę ważoną standaryzowanych wskaźników cząstkowych. W przypadku wskaźnika [G] należy również wziąć pod uwagę, że zaproponowane wskaźniki cząstkowe mają zarówno charakter stymulanty [G_1], [G_2], [G_5], [G_6], jak i destymulanty [G_3], [G_4], [G_7].

Wskaźnikom cząstkowym przypisano następujące wagi:

- 0,10 dla wskaźnika udziału mieszkańców w wieku produkcyjnym [G_1].
- 0,10 dla liczby działalności gospodarczych [G_2].
- 0,20 dla liczby zawieszonych działalności gospodarczych [G_3].
- 0,15 dla liczby zawieszonych spółek handlowych [G_4].
- 0,10 dla liczby aktywnych spółek handlowych [G_5].
- 0,15 dla wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych w odniesieniu do populacji jednostki w wieku produkcyjnym [G_6].
- 0,20 dla wskaźnika udziału zawieszonych działalności gospodarczych w odniesieniu do liczby aktywnych działalności gospodarczych [G_7].

Syntetyczny wskaźnik „Sfera gospodarcza” obliczono zatem według wzoru:

$$wartość\ syntetyczna\ wskaźnika\ dla\ obszaru\ gospodarczego = 0{,}10 * G1 * + 0{,}10 * G2 * + 0{,}20 * G3 * -1 + 0{,}15 * G4 * -1 + 0{,}10 * G5 + 0{,}15 * G6 + 0{,}20 * G7 * -1$$

Zestandaryzowaną wartością wskaźników cząstkowych oraz wartością syntetyczną wskaźnika dla obszaru gospodarczego przedstawia poniższa tabela. Dodatkowo w tabeli ujęto wartość kwartylu pierwszego oraz wyróżniono kolorem czerwonym jednostki analityczne, w których ten problem ma największe znaczenie i przyjmuje wartości najniższe.

Tabela 16. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika dla Sfery gospodarczej

L.p.	Sołectwo	Wskaźniki: cząstkowe							Syntetyczny
		G_1	G_2	G_3	G_4	G_5	G_6	G_7	G
1	Adamek	0,032	-0,029	-0,069	-0,036	-0,008	0,016	-0,005	0,120
2	Bień	-0,234	-0,040	-0,090	-0,036	-0,026	-0,191	0,502	-0,867
3	Błaszków	-0,027	0,005	0,143	-0,036	-0,008	0,127	0,120	-0,129
4	Błotnica	-0,091	-0,033	0,016	-0,036	-0,026	-0,126	0,644	-0,900
5	Boków	0,127	-0,038	-0,090	-0,036	-0,026	-0,168	0,147	-0,126
6	Czarna	-0,006	-0,009	-0,026	0,610	-0,008	0,132	-0,050	-0,425
7	Czarniecka Góra	-0,017	-0,013	0,079	-0,036	-0,026	-0,049	0,192	-0,339
8	Duraczów	0,068	-0,035	-0,048	-0,036	-0,026	-0,130	0,325	-0,364
9	Furmanów	0,028	-0,033	-0,111	-0,036	-0,026	-0,152	-0,208	0,173
10	Gosań	-0,026	0,009	0,100	-0,036	-0,017	0,066	0,046	-0,078
11	Grzybów	-0,081	-0,013	-0,048	-0,036	-0,026	0,041	-0,074	0,079
12	Gustawów	0,018	-0,011	0,058	-0,036	-0,008	0,004	0,126	-0,145
13	Hucisko	0,054	0,027	-0,026	-0,036	0,011	0,126	-0,133	0,413
14	Janów	-0,138	-0,035	-0,111	-0,036	-0,026	-0,069	-0,208	0,087
15	Kamienna Wola	0,058	-0,018	-0,026	-0,036	-0,017	0,177	0,011	0,252
16	Komorów	-0,098	0,007	0,058	-0,036	-0,026	0,037	0,003	-0,104
17	Kozia Wola	0,024	-0,024	-0,005	-0,036	-0,017	-0,169	0,147	-0,291
18	Krasna	-0,028	-0,011	-0,026	-0,036	-0,008	0,275	-0,041	0,330
19	Lelitków	0,100	-0,033	-0,111	-0,036	-0,026	0,010	-0,208	0,406

20	Luta	-0,215	-0,031	-0,090	-0,036	-0,026	-0,146	-0,089	-0,203
21	Modrzewina	0,176	-0,042	-0,090	-0,036	-0,026	-0,293	-0,208	0,149
22	Mokra	0,071	-0,015	-0,069	-0,036	-0,026	-0,046	-0,113	0,202
23	Nadziejów	0,070	-0,024	-0,005	-0,036	-0,017	-0,074	0,147	-0,151
24	Niekłań Mały	0,012	0,027	0,079	-0,036	-0,008	0,048	-0,039	0,075
25	Niekłań Wielki	0,031	0,029	0,016	-0,036	0,020	0,080	-0,098	0,277
26	Odrowąż	0,018	0,007	0,037	-0,036	0,011	0,158	-0,024	0,215
27	Pardołów	-0,037	-0,029	-0,026	-0,036	-0,026	-0,121	0,198	-0,348
28	Piasek	0,248	-0,035	-0,111	-0,036	-0,017	0,302	-0,208	0,852
29	Smarków	0,023	-0,038	-0,111	-0,036	-0,017	-0,218	-0,208	0,104
30	Świerczów	0,003	-0,011	-0,111	-0,036	-0,026	0,002	-0,208	0,323
31	Wąglów	-0,058	-0,015	-0,090	-0,036	-0,026	0,318	-0,160	0,505
32	Wielka Wieś	0,022	0,002	-0,026	-0,036	-0,017	-0,008	-0,089	0,150
33	Włochów	-0,141	-0,035	-0,090	-0,036	-0,026	-0,142	-0,030	-0,187
34	Wólka Plebańska	0,050	-0,011	0,037	-0,036	0,002	0,065	0,085	0,019
35	Wólka Zychowa	0,030	-0,022	-0,111	-0,036	-0,026	-0,071	-0,208	0,266
36	Stąporków	-0,067	0,572	1,093	0,610	0,579	0,188	-0,088	-0,343
								Kwartyl	**-0,191**

Źródło. Opracowanie własne.

Syntetyczny wskaźnik dla obszaru gospodarczego największe wartości osiągnął w jednostkach:

- Błotnica (-0,900),
- Bień (-0,867),
- Czarna (-0,425),
- Duraczów (-0,364),
- Pardołów (-0,348),
- Stąporków (-0,343),
- Czarniecka Góra (-0,339),
- Kozia Wola (-0,291),
- Luta (-0,203).

Sfera środowiskowa [Ś]

Analiza sfery środowiskowej stanowi istotny element opracowania gminnego programu rewitalizacji, gdyż pozwala na identyfikację kluczowych problemów i zagrożeń związanych z ochroną środowiska na obszarze gminy. W kontekście rewitalizacji gminy Stąporków szczególne znaczenie mają te wskaźniki, które odnoszą się do jakości powietrza, gospodarki ściekowej, pozostałych wyrobów azbestowych, prowadzonych czynności kontrolnych oraz dostępności obszarów chronionych Natura 2000. Sferę środowiskową przeanalizowano na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Stąporkowie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Wskaźnik „sfera środowiskowa" poddano analizie za pomocą syntetycznego wskaźnika obliczonego na podstawie siedmiu wskaźników cząstkowych:

- **Masa wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia [$Ś_1$].** Azbest jest materiałem niebezpiecznym dla zdrowia, a jego obecność na terenie gminy stanowi potencjalne zagrożenie dla mieszkańców. Monitorowanie masy pozostałych wyrobów azbestowych (kg) pozwala ocenić skalę problemu i określić potrzeby w zakresie działań mających na celu jego usunięcie.
- **Liczba kotłów na paliwa stałe [$Ś_2$].** Wskaźnik ten ma szczególne znaczenie w odniesieniu do uchwały nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Wartość wskaźnika pokazuje zatem skalę działań ukierunkowanych na wymianę źródeł ciepła jaka czeka mieszkańców poszczególnych jednostek analitycznych
- **Udział kotłów na paliwa stałe w ogóle źródeł ciepła [$Ś_3$].** Kotły na paliwa stałe, w tym węgiel, są głównym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza, szczególnie pyłów i substancji szkodliwych dla zdrowia. Wskaźnik ten obrazuje stopień zależności gminy od źródeł ciepła, które przyczyniają się do pogorszenia jakości powietrza. Jest to istotne w kontekście polityki antysmogowej oraz planowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne.
- **Liczba kontroli Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) zakończonych stwierdzeniem nieprawidłowości w latach 2019-2024 [$Ś_4$].** Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości, wskazuje na skalę naruszeń przepisów ochrony środowiska. Ten wskaźnik pozwala określić, jak poważne są problemy środowiskowe oraz jak często występują naruszenia wymagające interwencji. Jest to ważne z perspektywy poprawy nadzoru oraz efektywności systemu kontrolnego.
- **Liczba przeprowadzonych kontroli GIOŚ w latach 2019-2024 [S_5].** Sama liczba przeprowadzonych kontroli daje obraz aktywności nadzorczych GIOŚ na terenie gminy i wskazuje, jak intensywnie monitorowany jest stan środowiska. Wyższa liczba kontroli może oznaczać również wyższą liczbę podmiotów oraz skalę działalności ich działalności wpływającą na stan środowiska naturalnego, co jest istotne w kontekście dążenia do poprawy jakości życia mieszkańców.
- **Liczba kontroli GIOŚ stwierdzających naruszenia [$Ś_6$].** Wskaźnik ten odzwierciedla skalę występowania naruszeń przepisów dotyczących ochrony środowiska na terenie gminy, ujawnionych podczas kontroli przeprowadzanych przez organy ochrony środowiska. Wysoka liczba takich kontroli zakończonych stwierdzeniem nieprawidłowości może świadczyć o istniejących zagrożeniach dla środowiska przyrodniczego i zdrowia mieszkańców,

a także o deficytach w zakresie nadzoru, edukacji ekologicznej i egzekwowania przepisów. Może to również wskazywać na obecność działalności gospodarczej wpływającej negatywnie na środowisko, co stanowi istotne kryterium w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych.

- **Średni czas trwania kontroli GIOŚ [$Ś_7$]**. Średni czas trwania kontroli przeprowadzanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska może świadczyć o złożoności i powadze wykrywanych problemów środowiskowych. Dłuższy czas kontroli może oznaczać poważniejsze przypadki naruszeń lub skomplikowane postępowania wymagające szczegółowej analizy, np. w zakresie gospodarki odpadami, emisji zanieczyszczeń czy degradacji gruntów. Wskaźnik ten pozwala uzupełnić dane ilościowe o aspekt jakościowy dotyczący charakteru zagrożeń środowiskowych na danym obszarze.
- **Powierzchnia obszarów Natura 2000 [$Ś_8$].** Wskaźnik ten obrazuje udział powierzchni objętej ochroną w ramach europejskiej sieci Natura 2000 na terenie jednostek analitycznych. Obecność takich terenów ma istotne znaczenie dla planowania przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, ponieważ nakłada dodatkowe ograniczenia środowiskowe, ale jednocześnie stanowi potencjał ekologiczny i krajobrazowy. W kontekście GPR wskaźnik ten świadczy również o szczególnej wartości przyrodniczej obszaru oraz potrzebie zachowania i odpowiedniego zarządzania jego zasobami w procesie rewitalizacji – zwłaszcza tam, gdzie działalność człowieka może wchodzić w konflikt z celami ochrony środowiska.

Wartość bazową poszczególnych wskaźników cząstkowych zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 17. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "Sfera środowiskowa"

L.p.	Jednostka analityczna	Wskaźniki cząstkowe						
		$Ś_1$	$Ś_2$	$Ś_3$	$Ś_4$	$Ś_5$	$Ś_6$	$Ś_7$
1	Adamek	84100	36	40,909	1	0	6,000	0
2	Bień	30625	12	41,379	0	0	0,000	209747
3	Błaszków	71560	77	37,019	4	2	15,500	385566
4	Błotnica	69894	32	25,600	0	0	0,000	1378536
5	Boków	60865	11	21,154	0	0	0,000	0
6	Czarna	55498	58	32,222	0	0	0,000	797733
7	Czarniecka Góra	50199	64	31,373	6	0	1,000	0
8	Duraczów	108894	26	24,299	0	0	0,000	2487559
9	Furmanów	43392	44	33,333	0	0	0,000	556747
10	Gosań	183633	99	43,231	3	0	1,000	2725252
11	Grzybów	64352	63	45,324	0	0	0,000	0
12	Gustawów	164773	67	42,949	1	0	6,000	2264892
13	Hucisko	203910	132	42,173	3	2	31,667	0
14	Janów	14322	19	21,348	2	0	1,000	559590

15	Kamienna Wola	103322	43	43,878	0	0	0,000	0
16	Komorów	188662	91	41,935	0	0	0,000	1508641
17	Kozia Wola	91099	107	38,768	0	0	0,000	0
18	Krasna	78295	51	39,844	0	0	0,000	2141591
19	Lelitków	54193	16	21,622	0	0	0,000	2685275
20	Luta	155848	45	29,801	0	0	0,000	3125434
21	Modrzewina	37814	7	15,556	0	0	0,000	0
22	Mokra	131994	82	40,796	0	0	0,000	0
23	Nadziejów	106556	50	33,784	0	0	0,000	726206
24	Niekłań Mały	146465	140	37,037	0	0	0,000	414237
25	Niekłań Wielki	133956	128	31,373	5	0	7,800	1282389
26	Odrowąż	115652	89	38,197	9	0	9,111	2376319
27	Pardołów	117502	48	34,286	0	0	0,000	495169
28	Piasek	40681	12	14,286	1	0	21,000	0
29	Smarków	83352	48	25,668	13	0	1,615	0
30	Świerczów	179708	65	41,935	0	0	0,000	2504236
31	Wąglów	21439	26	28,571	0	0	0,000	433782
32	Wielka Wieś	144653	98	36,162	0	0	0,000	0
33	Włochów	120890	32	39,506	0	0	0,000	3421444
34	Wólka Plebańska	114202	42	26,752	1	0	14,000	1630535
35	Wólka Zychowa	121278	29	16,201	2	0	3,000	2841202
36	Stąporków	509881	432	24,573	23	4	7,957	1292895

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych UMiG oraz GIOŚ.

Wartości powyższych wskaźników cząstkowych poddano standaryzacji zgodnie z poniższym wzorem:

$$wartość\ standaryzowana\ [Z] = \frac{średnia\ wartości\ cząstkowych}{odchylenie\ standardowe}$$

Wartość standaryzowaną wyliczono dla każdego sołectwa osobno. Syntetyczny wskaźnik stanowi sumę ważoną standaryzowanych wskaźników cząstkowych.

Wskaźnikom cząstkowym przypisano następujące wagi:

- 0,20 dla masy wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia [$Ś_1$].
- 0,10 dla liczby kotłów na paliwa stałe [$Ś_2$].
- 0,20 dla udziału kotłów na paliwa stałe w ogóle źródeł ciepła [$Ś_3$].
- 0,10 dla liczby kontroli Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) w latach 2019-2024 [$Ś_4$].
- 0,20 dla liczba kontroli GIOŚ zakończonych stwierdzeniem nieprawidłowości [$Ś_5$].
- 0,10 dla średniego czasu trwania kontroli GIOŚ [S_6].
- 0,10 dla powierzchni obszarów Natura 2000 [$Ś_7$].

Syntetyczny wskaźnik „Sfera środowiskowa" obliczono zatem według wzoru:

$$wartość\ syntetyczna\ wskaźnika\ dla\ obszaru\ środowiskowego = 0{,}20 * Ś1 + 0{,}10 * Ś2 + 0{,}20 * Ś3 + 0{,}10 * Ś4 + 0{,}20 * Ś5 + 0{,}10 * Ś6 + 0{,}10 * Ś7$$

Zestandaryzowaną wartością wskaźników cząstkowych oraz wartością syntetyczną wskaźnika dla obszaru środowiskowego przedstawia poniższa tabela. Dodatkowo w tabeli ujęto wartość czwartego kwartylu oraz wyróżniono kolorem czerwonym jednostki analityczne, w których ten problem ma największe znaczenie.

Tabela 18. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika dla Sfery środowiskowej

L.p.	Sołectwo	Wskaźniki: cząstkowe							Syntetyczny Ś
		$Ś_1$	$Ś_2$	$Ś_3$	$Ś_4$	$Ś_5$	$Ś_6$	$Ś_7$	
1	Adamek	-0,064	-0,043	0,181	-0,023	-0,056	0,353	-0,095	0,253
2	Bień	-0,190	-0,077	0,191	-0,045	-0,056	-0,501	-0,076	-0,753
3	Błaszków	-0,093	0,014	0,093	0,042	0,446	1,705	-0,060	2,147
4	Błotnica	-0,097	-0,049	-0,163	-0,045	-0,056	-0,501	0,028	-0,882
5	Boków	-0,119	-0,078	-0,263	-0,045	-0,056	-0,501	-0,095	-1,156
6	Czarna	-0,131	-0,013	-0,014	-0,045	-0,056	-0,501	-0,024	-0,783
7	Czarniecka Góra	-0,144	-0,005	-0,033	0,086	-0,056	-0,358	-0,095	-0,604
8	Duraczów	-0,005	-0,057	-0,192	-0,045	-0,056	-0,501	0,127	-0,729
9	Furmanów	-0,160	-0,032	0,011	-0,045	-0,056	-0,501	-0,045	-0,828
10	Gosań	0,171	0,044	0,233	0,021	-0,056	-0,358	0,148	0,202

11	Grzybów	-0,110	-0,006	0,280	-0,045	-0,056	-0,501	-0,095	-0,532
12	Gustawów	0,126	0,000	0,227	-0,023	-0,056	0,353	0,107	0,734
13	Hucisko	0,219	0,090	0,209	0,021	0,446	4,006	-0,095	4,896
14	Janów	-0,228	-0,067	-0,258	-0,001	-0,056	-0,358	-0,045	-1,014
15	Kamienna Wola	-0,019	-0,034	0,247	-0,045	-0,056	-0,501	-0,095	-0,501
16	Komorów	0,183	0,033	0,204	-0,045	-0,056	-0,501	0,040	-0,142
17	Kozia Wola	-0,047	0,055	0,133	-0,045	-0,056	-0,501	-0,095	-0,555
18	Krasna	-0,078	-0,023	0,157	-0,045	-0,056	-0,501	0,096	-0,448
19	Lelitków	-0,134	-0,071	-0,252	-0,045	-0,056	-0,501	0,145	-0,915
20	Luta	0,105	-0,031	-0,069	-0,045	-0,056	-0,501	0,184	-0,412
21	Modrzewina	-0,173	-0,084	-0,388	-0,045	-0,056	-0,501	-0,095	-1,341
22	Mokra	0,049	0,021	0,178	-0,045	-0,056	-0,501	-0,095	-0,448
23	Nadziejów	-0,011	-0,024	0,021	-0,045	-0,056	-0,501	-0,030	-0,645
24	Niekłań Mały	0,083	0,101	0,094	-0,045	-0,056	-0,501	-0,058	-0,381
25	Niekłań Wielki	0,054	0,084	-0,033	0,064	-0,056	0,609	0,020	0,742
26	Odrowąż	0,010	0,030	0,120	0,152	-0,056	0,796	0,117	1,169
27	Pardołów	0,015	-0,027	0,032	-0,045	-0,056	-0,501	-0,051	-0,632
28	Piasek	-0,166	-0,077	-0,417	-0,023	-0,056	2,488	-0,095	1,654
29	Smarków	-0,066	-0,027	-0,161	0,239	-0,056	-0,271	-0,095	-0,436
30	Świerczów	0,161	-0,003	0,204	-0,045	-0,056	-0,501	0,128	-0,111
31	Wąglów	-0,212	-0,057	-0,096	-0,045	-0,056	-0,501	-0,056	-1,022
32	Wielka Wieś	0,079	0,043	0,074	-0,045	-0,056	-0,501	-0,095	-0,500
33	Włochów	0,023	-0,049	0,149	-0,045	-0,056	-0,501	0,210	-0,268
34	Wólka Plebańska	0,007	-0,035	-0,137	-0,023	-0,056	1,492	0,051	1,298
35	Wólka Zychowa	0,024	-0,053	-0,374	-0,001	-0,056	-0,074	0,158	-0,376
36	Stąporków	0,940	0,507	-0,186	0,457	0,948	0,632	0,021	3,319
								Kwartyl	**0,215**

Źródło. Opracowanie własne.

Syntetyczny wskaźnik dla sfery środowiska największe wartości osiągnął w sołectwach:

- Hucisko (4,896),
- Stąporków (3,319),
- Błaszków (2,147),
- Piasek (1,654),
- Wólka Plebańska (1,298),
- Odrowąż (1,169),
- Niekłań Wielki (0,742),
- Gustawów (0,734),
- Adamek (0,253).

Sfera techniczna [T]

Analiza sfery technicznej jest nieodzowną częścią opracowania gminnego programu rewitalizacji, ponieważ pozwala na ocenę infrastruktury technicznej, która bezpośrednio wpływa na jakość życia mieszkańców oraz funkcjonowanie społeczności lokalnej. Wskaźniki techniczne dostarczają danych o stanie dróg, dostępności systemów kanalizacyjnych i poziomie dostępności obiektów użyteczności publicznej, co umożliwia identyfikację obszarów wymagających interwencji oraz planowanie modernizacji infrastruktury. Sferę techniczną przeanalizowano na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Stąporkowie oraz Banku Danych Obiektów Topograficznych. Wskaźnik „sfera techniczna" poddano analizie za pomocą syntetycznego wskaźnika obliczonego na podstawie pięciu wskaźników cząstkowych:

- **Udział dróg o gruncie naturalnym [T_1].** Wskaźnik ten odzwierciedla odsetek dróg nieutwardzonych, co jest istotne w ocenie dostępności poszczególnych obszarów gminy, zwłaszcza w okresach o trudnych warunkach atmosferycznych. Drogi o gruncie naturalnym mogą utrudniać dojazd do poszczególnych miejscowości, ograniczając dostęp mieszkańców do usług oraz komunikacji.
- **Udział dróg o nawierzchni bitumicznej [T_2].** Wskaźnik ten informuje o jakości i rodzaju nawierzchni na drogach gminnych. Drogi o nawierzchni bitumicznej, w porównaniu do dróg o innych typach nawierzchni, są bardziej trwałe i bezpieczne dla użytkowników oraz generują mniejsze koszty utrzymania. Wysoki udział dróg bitumicznych może wskazywać na zaawansowany poziom rozwoju infrastruktury drogowej w gminie, co wpływa na komfort przemieszczania się mieszkańców i dostępność transportową. Wskaźnik ma charakter stymulanty.
- **Liczba zbiorników bezodpływowych [T_3].** Zbiorniki bezodpływowe (szamba) są formą indywidualnego systemu odprowadzania ścieków, wykorzystywaną tam, gdzie brak jest dostępu do sieci kanalizacyjnej lub przydomowej oczyszczalni. Wysoka liczba tego typu zbiorników może świadczyć o niedostatecznym rozwoju infrastruktury sanitarnej, co niesie za sobą ryzyko zanieczyszczenia środowiska (np. wód gruntowych), szczególnie jeśli zbiorniki są nieszczelne lub niewłaściwie opróżniane. Wskaźnik ten jest istotnym miernikiem zapóźnień infrastrukturalnych i potencjalnych zagrożeń środowiskowo-zdrowotnych, a jego analiza pozwala wskazać obszary wymagające inwestycji w gospodarkę wodno-ściekową.
- **Liczba zbiorników bezodpływowych w odniesieniu do łącznej liczby przyłączy kanalizacyjnych oraz przydomowych oczyszczalni [T_4].** Relatywizacja liczby zbiorników bezodpływowych względem nowocześniejszych rozwiązań (tj. sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni) pozwala na ocenę skali niezaspokojonych potrzeb w zakresie infrastruktury sanitarnej. Wysoki udział szamb w strukturze ogólnej systemów odprowadzania ścieków może wskazywać na nierównomierny rozwój techniczny gminy, wykluczenie infrastrukturalne części sołectw oraz pilną potrzebę modernizacji sieci. Wskaźnik ten ma kluczowe znaczenie dla identyfikacji obszarów zdegradowanych wymagających wsparcia inwestycyjnego i środowiskowego.
- **Ogólnodostępne budynki użyteczności publicznej bez audytu dostępności [T_5].** Ten wskaźnik odnosi się do poziomu dostosowania obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób o ograniczonej mobilności, w tym osób starszych i niepełnosprawnych. Wysoki odsetek budynków bez audytu dostępności wskazuje na brak systematycznej oceny i ewentualnych działań naprawczych w zakresie poprawy dostępności architektonicznej. Wskaźnik ten jest kluczowy z perspektywy tworzenia środowiska sprzyjającego integracji społecznej i równego dostępu do usług publicznych, co jest jednym

z istotnych celów rewitalizacji. Dzięki audytom można zaplanować i wdrożyć modernizacje, które zapewnią bezpieczny i komfortowy dostęp do budynków publicznych dla wszystkich mieszkańców.

Wartość bazową poszczególnych wskaźników cząstkowych zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 19. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "Sfera techniczna"

L.p.	Sołectwo	Wskaźniki cząstkowe				
		T_1	T_2	T_3	T_4	T_5
1	Adamek	0,790	0,267	55	18,333	1
2	Bień	0,275	2,631	17	5,667	0
3	Błaszków	0,518	0,696	128	11,636	1
4	Błotnica	0,861	0,143	72	5,143	1
5	Boków	0,816	0,176	35	17,500	0
6	Czarna	0,543	0,709	103	9,364	2
7	Czarniecka Góra	0,805	0,161	128	7,529	0
8	Duraczów	0,919	0,088	69	63,000	0
9	Furmanów	0,792	0,259	82	27,333	0
10	Gosań	0,674	0,386	163	32,600	1
11	Grzybów	0,689	0,451	100	8,333	0
12	Gustawów	0,481	0,648	116	11,600	0
13	Hucisko	0,833	0,200	14	0,077	1
14	Janów	0,750	0,264	48	12,000	0
15	Kamienna Wola	0,764	0,226	68	13,600	0
16	Komorów	0,884	0,086	152	6,909	0
17	Kozia Wola	0,794	0,158	176	11,000	2
18	Krasna	0,598	0,670	66	5,500	2
19	Lelitków	0,596	0,051	54	54,000	0
20	Luta	0,482	0,840	90	11,250	0
21	Modrzewina	0,728	0,255	34	34,000	0
22	Mokra	0,907	0,062	136	15,111	2
23	Nadziejów	0,826	0,121	118	39,333	0
24	Niekłań Mały	0,804	0,232	261	21,750	1

25	Niekłań Wielki	0,768	0,155	287	26,091	1
26	Odrowąż	0,700	0,286	148	29,600	2
27	Pardołów	0,743	0,345	87	87,000	0
28	Piasek	0,898	0,078	58	58,000	1
29	Smarków	0,827	0,202	111	111,000	0
30	Świerczów	0,799	0,238	103	20,600	1
31	Wąglów	0,629	0,482	51	25,500	0
32	Wielka Wieś	0,725	0,208	183	16,636	0
33	Włochów	0,647	0,281	53	53,000	0
34	Wólka Plebańska	0,711	0,356	120	40,000	0
35	Wólka Zychowa	0,809	0,097	128	42,667	2
36	Stąporków	0,518	0,789	326	1,144	8

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych UG i BDOT10k

Wartości powyższych wskaźników cząstkowych poddano standaryzacji zgodnie z poniższym wzorem:

$$wartość\ standaryzowana\ [Z] = \frac{średnia\ wartości\ cząstkowych}{odchylenie\ standardowe}$$

Wartość standaryzowaną wyliczono dla każdego sołectwa osobno. Syntetyczny wskaźnik stanowi sumę ważoną standaryzowanych wskaźników cząstkowych.

Wskaźnikom cząstkowym przypisano następujące wagi:

- 0,30 - Udział dróg o gruncie naturalnym [T_1].
- 0,10 - Udział dróg o nawierzchni bitumicznej [T_2].
- 0,25 – Liczba zbiorników bezodpływowych [T_3].
- 0,25 - Liczba zbiorników bezodpływowych w odniesieniu do łącznej liczby przyłączy kanalizacyjnych oraz przydomowych oczyszczalni [T_4].
- 0,10 - Ogólnodostępne budynki użyteczności publicznej bez audytu dostępności [T_5].

Spośród podanych wskaźników jedynie [T_2] jest stymulantą, co uwzględniono w sposobie obliczenia syntetycznego wskaźnika „Sfera techniczna”:

$$wartość\ syntetyczna\ wskaźnika\ dla\ obszaru\ technicznego = 0{,}30 * T1 + 0{,}10 * T2 * -1 + 0{,}25 * T3 + 0{,}25 * T4 + 0{,}10 * T5$$

Zestandaryzowaną wartością wskaźników cząstkowych oraz wartością syntetyczną wskaźnika dla obszaru technicznego przedstawia poniższa tabela. Dodatkowo w tabeli ujęto wartość kwartylu oraz wyróżniono kolorem czerwonym jednostki analityczne, w których ten problem ma największe znaczenie.

Tabela 20. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika dla Sfery technicznej

L.p.	Sołectwo	T_1	T_2	T_3	T_4	T_5	[T]
1	Adamek	0,146	-0,023	-0,192	-0,083	0,013	-0,093
2	Bień	-0,931	0,509	-0,326	-0,212	-0,056	-2,033
3	Błaszków	-0,422	0,073	0,065	-0,151	0,013	-0,568
4	Błotnica	0,295	-0,051	-0,132	-0,218	0,013	0,009
5	Boków	0,201	-0,043	-0,263	-0,092	-0,056	-0,165
6	Czarna	-0,370	0,076	-0,023	-0,175	0,082	-0,561
7	Czarniecka Góra	0,179	-0,047	0,065	-0,193	-0,056	0,043
8	Duraczów	0,417	-0,063	-0,143	0,372	-0,056	0,654
9	Furmanów	0,152	-0,025	-0,097	0,009	-0,056	0,033
10	Gosań	-0,094	0,004	0,189	0,062	0,013	0,166
11	Grzybów	-0,063	0,018	-0,033	-0,185	-0,056	-0,356
12	Gustawów	-0,498	0,063	0,023	-0,152	-0,056	-0,745
13	Hucisko	0,237	-0,038	-0,337	-0,269	0,013	-0,317
14	Janów	0,065	-0,024	-0,217	-0,148	-0,056	-0,332
15	Kamienna Wola	0,093	-0,032	-0,146	-0,131	-0,056	-0,208
16	Komorów	0,344	-0,064	0,150	-0,200	-0,056	0,303
17	Kozia Wola	0,155	-0,048	0,235	-0,158	0,082	0,361
18	Krasna	-0,253	0,068	-0,153	-0,214	0,082	-0,606
19	Lelitków	-0,259	-0,072	-0,196	0,280	-0,056	-0,158
20	Luta	-0,496	0,106	-0,069	-0,155	-0,056	-0,881
21	Modrzewina	0,018	-0,026	-0,266	0,076	-0,056	-0,202
22	Mokra	0,393	-0,069	0,094	-0,116	0,082	0,522
23	Nadziejów	0,223	-0,056	0,030	0,131	-0,056	0,384

24	Niekłań Mały	0,177	-0,031	0,535	-0,048	0,013	0,707
25	Niekłań Wielki	0,102	-0,048	0,626	-0,004	0,013	0,786
26	Odrowąż	-0,040	-0,019	0,136	0,032	0,082	0,229
27	Pardołów	0,050	-0,005	-0,079	0,617	-0,056	0,537
28	Piasek	0,374	-0,066	-0,181	0,321	0,013	0,592
29	Smarków	0,225	-0,038	0,005	0,861	-0,056	1,074
30	Świerczów	0,166	-0,030	-0,023	-0,060	0,013	0,126
31	Wąglów	-0,189	0,025	-0,206	-0,010	-0,056	-0,486
32	Wielka Wieś	0,012	-0,036	0,259	-0,100	-0,056	0,152
33	Włochów	-0,152	-0,020	-0,199	0,270	-0,056	-0,117
34	Wólka Plebańska	-0,018	-0,003	0,037	0,138	-0,056	0,104
35	Wólka Zychowa	0,186	-0,061	0,065	0,165	0,082	0,560
36	Stąporków	-0,423	0,094	0,764	-0,258	0,496	0,485
						Kwartyl	**0,409**

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych UG i BDOT10k

Syntetyczny wskaźnik dla sfery technicznej największe wartości osiągnął w sołectwach:

- Smarków (1,074),
- Niekłań Wielki (0,786),
- Niekłań Mały (0,707),
- Duraczów (0,654),
- Piasek (0,592),
- Wólka Zychowa (0,560),
- Pardołów (0,537),
- Modrzewina (0,522),
- Stąporków (0,485).

Sfera przestrzenna [P]

Analiza sfery przestrzennej jest ostatnim elementem procesu delimitacji. Umożliwia ocenę struktury osadniczej oraz dostępności i jakości przestrzeni publicznych, które wpływają na codzienne życie mieszkańców oraz atrakcyjność gminy. Wskaźniki cząstkowe zastosowane w tej analizie pozwalają na uzyskanie obrazu obecnego zagospodarowania przestrzeni oraz identyfikację obszarów, które wymagają interwencji w ramach działań rewitalizacyjnych, z uwzględnieniem kluczowej roli i funkcji Gminy Stąporków. Sferę przestrzenną przeanalizowano na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Stąporkowie. Wskaźnik „sfera przestrzenna" poddano analizie za pomocą syntetycznego wskaźnika obliczonego na podstawie czterech wskaźników cząstkowych:

- **Gęstość zaludnienia [P_1].** Wysoka gęstość zaludnienia stanowi jeden z podstawowych czynników uzasadniających prowadzenie działań rewitalizacyjnych, co wywodzi się z początków rewitalizacji w miastach, gdzie nagromadzenie mieszkańców w ograniczonej przestrzeni prowadziło do degradacji budynków i infrastruktury oraz wyzwań społecznych. Im większa gęstość zaludnienia na analizowanym obszarze, tym bardziej potrzebne są działania mające na celu poprawę jakości przestrzeni wspólnej, dostępności usług oraz stanu technicznego budynków. Gęstość zaludnienia w analizie przestrzennej dostarcza więc istotnych informacji o potencjalnych potrzebach rewitalizacyjnych oraz o tym, jakie działania będą miały największy wpływ na lokalną społeczność.
- **liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przypadająca na m^2 przestrzeni sportowej (place zabaw, boiska sportowe) [P_2].** Wskaźnik ten obrazuje relację między liczbą dzieci i młodzieży (osób w wieku przedprodukcyjnym) a dostępną powierzchnią ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej. Jego celem jest ocena dostępności przestrzeni służących aktywności fizycznej, integracji społecznej i zdrowemu rozwojowi najmłodszych mieszkańców. Im mniejsza powierzchnia przypada na jedno dziecko lub nastolatka, tym większe zagęszczenie i mniejsza dostępność infrastruktury, co może prowadzić do przeciążenia istniejących obiektów, ograniczenia możliwości aktywności fizycznej oraz spadku jakości korzystania z przestrzeni publicznej przez najmłodszych. Z tego względu wskaźnik należy interpretować jako stymulantę – wyższa wartość oznacza korzystniejsze warunki przestrzenne dla rozwoju dzieci i młodzieży, większą dostępność infrastruktury oraz wyższy potencjał integracji społecznej, aktywizacji i profilaktyki zdrowotnej. Niskie wartości wskaźnika wskazują natomiast na konieczność działań rewitalizacyjnych w zakresie planowania i rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb młodszej części społeczności lokalnej.
- **Liczba zabytków nieruchomych [P_3].** Zabytki nieruchome stanowią ważny element dziedzictwa kulturowego i mogą przyczynić się do wzrostu atrakcyjności przestrzeni publicznej. Analiza liczby zabytków na danym obszarze wskazuje, jak duży potencjał kulturowy posiada gmina, oraz czy istnieje potrzeba ochrony i rewitalizacji tych obiektów. Rewitalizacja zabytków może przyciągać turystów, podnosić prestiż miejsca i umacniać tożsamość lokalnej społeczności. Wysoka liczba zabytków nieruchomych sugeruje również konieczność przeprowadzenia działań konserwatorskich oraz adaptacji przestrzeni wokół tych obiektów, aby były one funkcjonalne i bezpieczne.
- **Liczba stanowisk archeologicznych [P_4].** Obecność stanowisk archeologicznych wzbogaca przestrzeń gminy o dodatkowe walory historyczne i może zwiększać jej atrakcyjność turystyczną oraz edukacyjną. Wskaźnik ten wskazuje na potencjał do dalszego rozwoju oferty kulturalnej i turystycznej

poprzez integrację elementów dziedzictwa archeologicznego w przestrzeni publicznej. Stanowiska archeologiczne wymagają również odpowiedniej ochrony i działań konserwacyjnych, co jest istotne w planowaniu rewitalizacji, aby zachować i promować unikatowe aspekty lokalnej historii. Ważnym aspektem związanym z występowaniem stanowisk archeologicznych są ograniczenia, jakie przynosi ich obecność w przestrzeni publicznej. Ograniczenia te dotyczą zarówno funkcji mieszkalnej, gospodarczej oraz infrastrukturalnej.

Wartość bazową poszczególnych czterech wskaźników cząstkowych zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 21. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "Sfera przestrzenna"

L.p.	Sołectwo	Wskaźniki cząstkowe			
		P_1	P_2	P_3	P_4
1	Adamek	96,353	0,010	0	0
2	Bień	44,961	0,075	0	1
3	Błaszków	112,564	0,000	0	2
4	Błotnica	26,267	0,000	0	3
5	Boków	20,500	0,000	0	0
6	Czarna	90,097	0,007	5	5
7	Czarniecka Góra	69,526	0,000	12	2
8	Duraczów	20,399	0,000	0	3
9	Furmanów	61,502	0,000	10	2
10	Gosań	66,444	0,021	0	9
11	Grzybów	268,648	0,000	0	3
12	Gustawów	96,165	0,242	0	5
13	Hucisko	101,660	0,024	0	4
14	Janów	13,094	0,000	0	2
15	Kamienna Wola	31,313	0,000	1	0
16	Komorów	44,386	0,000	0	5
17	Kozia Wola	42,446	0,226	0	1
18	Krasna	53,290	0,008	5	9
19	Lelitków	17,401	0,000	0	0
20	Luta	45,675	0,011	0	6
21	Modrzewina	11,440	0,000	0	1

22	Mokra	80,191	0,281	0	1
23	Nadziejów	50,596	0,150	0	2
24	Niekłań Mały	89,199	0,000	0	6
25	Niekłań Wielki	32,398	0,020	13	7
26	Odrowąż	36,073	0,062	11	12
27	Pardołów	47,105	0,018	0	1
28	Piasek	15,194	0,000	1	4
29	Smarków	25,600	0,078	0	0
30	Świerczów	62,077	0,145	0	3
31	Wąglów	96,840	0,044	0	1
32	Wielka Wieś	43,500	0,176	0	4
33	Włochów	36,118	0,142	0	3
34	Wólka Plebańska	79,478	0,093	0	0
35	Wólka Zychowa	21,320	0,000	0	2
36	Stąporków	458,856	0,014	7	4

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych UMiG oraz BDOT10k.

Wartości powyższych wskaźników cząstkowych poddano standaryzacji zgodnie z poniższym wzorem:

$$wartość\ standaryzowana\ [Z] = \frac{średnia\ wartości\ cząstkowych}{odchylenie\ standardowe}$$

Wartość standaryzowaną wyliczono dla każdego sołectwa osobno. Syntetyczny wskaźnik stanowi sumę ważoną standaryzowanych wskaźników cząstkowych.

Wskaźnikom cząstkowym przypisano następujące wagi:

- 0,30 - Gęstość zaludnienia [P_1]
- 0,15 - Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przypadająca na m^2 przestrzeni sportowej (place zabaw, boiska sportowe) [P_2]
- 0,30 - Liczba zabytków nieruchomych [P_3]
- 0,25 - Liczba stanowisk archeologicznych [P_4]

Spośród podanych wskaźników jedynie [P_2] jest stymulantą, co uwzględniono w sposobie obliczenia syntetycznego wskaźnika „Sfera przestrzenna”:

$$wartość\ syntetyczna\ wskaźnika\ dla\ sfery\ przestrzennej = 0{,}30 * P1 + 0{,}15 * P2 * -1 + 0{,}30 * P3 + 0{,}25 * P4$$

Zestandaryzowaną wartością wskaźników cząstkowych oraz wartością syntetyczną wskaźnika dla obszaru przestrzennego przedstawia poniższa tabela. Dodatkowo w tabeli ujęto wartość kwartylu oraz wyróżniono kolorem czerwonym jednostki analityczne, w których ten problem ma największe znaczenie.

Tabela 22. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika dla Sfery przestrzennej

L.p.	Jednostka analityczna	P_1	P_2	P_3	P_4	[P]
1	Adamek	0,099	0,001	-0,141	-0,274	-0,318
2	Bień	-0,091	0,011	-0,141	-0,187	-0,431
3	Błaszków	0,159	0,000	-0,141	-0,100	-0,082
4	Błotnica	-0,161	0,000	-0,141	-0,012	-0,314
5	Boków	-0,182	0,000	-0,141	-0,274	-0,597
6	Czarna	0,076	0,001	0,249	0,163	0,486
7	Czarniecka Góra	-0,001	0,000	0,795	-0,100	0,695
8	Duraczów	-0,182	0,000	-0,141	-0,012	-0,335
9	Furmanów	-0,030	0,000	0,639	-0,100	0,509
10	Gosań	-0,012	0,003	-0,141	0,512	0,356
11	Grzybów	0,736	0,000	-0,141	-0,012	0,583
12	Gustawów	0,098	0,036	-0,141	0,163	0,084
13	Hucisko	0,118	0,004	-0,141	0,075	0,049
14	Janów	-0,209	0,000	-0,141	-0,100	-0,450
15	Kamienna Wola	-0,142	0,000	-0,063	-0,274	-0,479
16	Komorów	-0,094	0,000	-0,141	0,163	-0,072
17	Kozia Wola	-0,101	0,034	-0,141	-0,187	-0,462
18	Krasna	-0,061	0,001	0,249	0,512	0,700
19	Lelitków	-0,193	0,000	-0,141	-0,274	-0,609
20	Luta	-0,089	0,002	-0,141	0,250	0,019
21	Modrzewina	-0,216	0,000	-0,141	-0,187	-0,543
22	Mokra	0,039	0,042	-0,141	-0,187	-0,331

23	Nadziejów	-0,071	0,022	-0,141	-0,100	-0,334
24	Niekłań Mały	0,072	0,000	-0,141	0,250	0,181
25	Niekłań Wielki	-0,138	0,003	0,873	0,337	1,070
26	Odrowąż	-0,124	0,009	0,717	0,775	1,358
27	Pardołów	-0,084	0,003	-0,141	-0,187	-0,414
28	Piasek	-0,202	0,000	-0,063	0,075	-0,189
29	Smarków	-0,163	0,012	-0,141	-0,274	-0,590
30	Świerczów	-0,028	0,022	-0,141	-0,012	-0,203
31	Wąglów	0,100	0,007	-0,141	-0,187	-0,234
32	Wielka Wieś	-0,097	0,026	-0,141	0,075	-0,189
33	Włochów	-0,124	0,021	-0,141	-0,012	-0,298
34	Wólka Plebańska	0,036	0,014	-0,141	-0,274	-0,393
35	Wólka Zychowa	-0,179	0,000	-0,141	-0,100	-0,419
36	Stąporków	1,440	0,002	0,405	0,075	1,918
					Kwartyl	**0,225**

Źródło. Opracowanie własne.

Syntetyczny wskaźnik dla sfery przestrzennej największe wartości osiągnął w sołectwach:

- Stąporków (1,918),
- Odrowąż (1,358),
- Niekłań Wielki (1,070),
- Krasna (0,700),
- Czarniecka Góra (0,695),
- Grzybów (0,583),
- Furmanów (0,509),
- Czarna (0,486),
- Gosań (0,356).

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Zgodnie z definicją ustawową, obszar zdegradowany został określony jako taki, który obejmuje jednostki charakteryzujące się **znaczną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych** oraz występowaniem problemów **w przynajmniej jednej dziedzinie pozaspołecznej** (czyli co najmniej jeden syntetyczny wskaźnik osiągał wartości znajdujące się w górnym kwartylu negatywnych wartości).

Obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych obejmuje dwie jednostki analityczne, gdzie stwierdzono negatywną koncentrację pięciu spośród sześciu badanych zjawisk społecznych: sołectwo Niekłań Wielki oraz miasto Stąporków.

Występowanie negatywnych wartości w sferach pozaspołecznych stwierdzono w obu tych jednostkach analitycznych:

- Niekłań Wielki:
  - sfera środowiskowa,
  - sfera techniczna,
  - sfera przestrzenna
- Stąporków:
  - sfera gospodarcza,
  - sfera środowiskowa,
  - sfera techniczna,
  - sfera przestrzenna

Biorąc powyższe pod uwagę, jako obszar zdegradowany wyznaczono obszar sołectwa Niekłań Wielki oraz miasta Stąporków. Obszar zdegradowany ma zatem powierzchnię 32,58 km^2 i zamieszkiwany jest przez 5 723 mieszkańców.

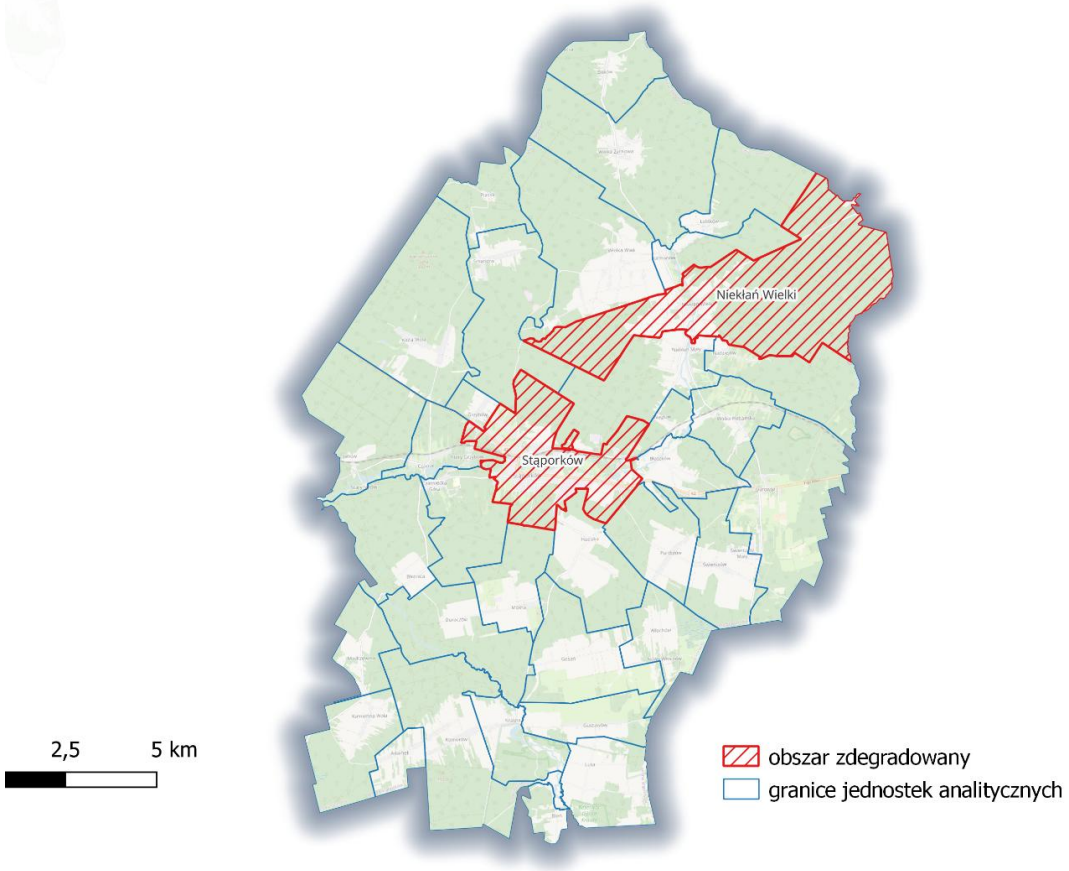
Tabela 23. Zestawienie negatywnych zjawisk w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

L.p.	Jednostka	Negatywne zjawiska społeczne	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera przestrzenna
1	Adamek	1		**Tak**		
2	Bień	0	**Tak**			
3	Błaszków	1	**Tak**	**Tak**		
4	Błotnica	1				
5	Boków	4				

6	Czarna	0	**Tak**			**Tak**
7	Czarniecka Góra	0	**Tak**			**Tak**
8	Duraczów	1	**Tak**		**Tak**	
9	Furmanów	1				**Tak**
10	Gosań	1				**Tak**
11	Grzybów	1				**Tak**
12	Gustawów	0		**Tak**		
13	Hucisko	4		**Tak**		
14	Janów	1				
15	Kamienna Wola	1				
16	Komorów	3				
17	Kozia Wola	1	**Tak**			
18	Krasna	1				**Tak**
19	Lelitków	0				
20	Luta	0	**Tak**			
21	Modrzewina	0				
22	Mokra	1			**Tak**	
23	Nadziejów	1				
24	Niekłań Mały	4			**Tak**	
25	Niekłań Wielki	5		**Tak**	**Tak**	**Tak**
26	Odrowąż	2		**Tak**		**Tak**
27	Pardołów	0	**Tak**		**Tak**	
28	Piasek	0		**Tak**	**Tak**	
29	Smarków	0			**Tak**	
30	Świerczów	3				
31	Wąglów	1				
32	Wielka Wieś	1				
33	Włochów	1				
34	Wólka Plebańska	4		**Tak**		
35	Wólka Zychowa	4			**Tak**	
36	Stąporków	5	**Tak**	**Tak**	**Tak**	**Tak**

Źródło. Opracowanie własne.

Rysunek 3. Graficzne przedstawienie obszaru zdegradowanego



Źródło. Opracowanie własne. Dane kartograficzne: OpenStreetMap.org

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, obszar rewitalizacji powinien być wyznaczany w sposób uwzględniający zarówno koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, jak i potencjał do ich przezwyciężenia. Wskazane jest również kierowanie się zasadą efektywności interwencji, co oznacza, że wybór obszaru rewitalizacji powinien przyczyniać się do maksymalizacji skutków działań rewitalizacyjnych. Obszar rewitalizacji wyznacza się zatem jako obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, który spełnia następujące warunki:

- charakteryzuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz występowaniem problemów w przynajmniej jednej ze sfer pozaspołecznych,
- na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację,
- nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy delimitacyjnej, w oparciu o ustawowe przesłanki wskazane w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, za obszar zdegradowany uznano miasto Stąporków oraz sołectwo Niekłań Wielki. Oba te obszary cechują się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych – odnotowano występowanie 5 z 6 analizowanych czynników kryzysowych, takich jak: ubóstwo, bezrobocie, bezpieczeństwo, trudności rodzinne i wychowawcze oraz mieszkańców ze specjalnymi potrzebami. Ponadto, w obu jednostkach stwierdzono występowanie co najmniej trzech ze stref pozaspołecznych (technicznej, środowiskowej, przestrzennej lub gospodarczej), co spełnia przesłanki uznania ich za obszary zdegradowane.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie może obejmować powierzchni większej niż 20% powierzchni gminy oraz nie może być zamieszkany przez więcej niż 30% ogólnej liczby mieszkańców gminy. W związku z tym, mimo że całe miasto Stąporków spełnia kryteria obszaru zdegradowanego, jego włączenie w całości do obszaru rewitalizacji przekracza dopuszczalny ustawowo limit ludnościowy. Konieczne było zatem dokonanie ograniczenia terytorialnego tego obszaru.

W wyniku analiz funkcjonalno-przestrzennych oraz w odniesieniu do założeń strategicznych gminy, z obszaru rewitalizacji wyłączono fragment miasta Stąporków pomiędzy ulicami 1-go Maja i Jana Kochanowskiego (w orientacji północ-południe) oraz ulicami 1000-lecia i Górniczą (w orientacji wschód-zachód) o powierzchni 0,18 km^2 i zamieszkiwany przez 1 162 mieszkańców.

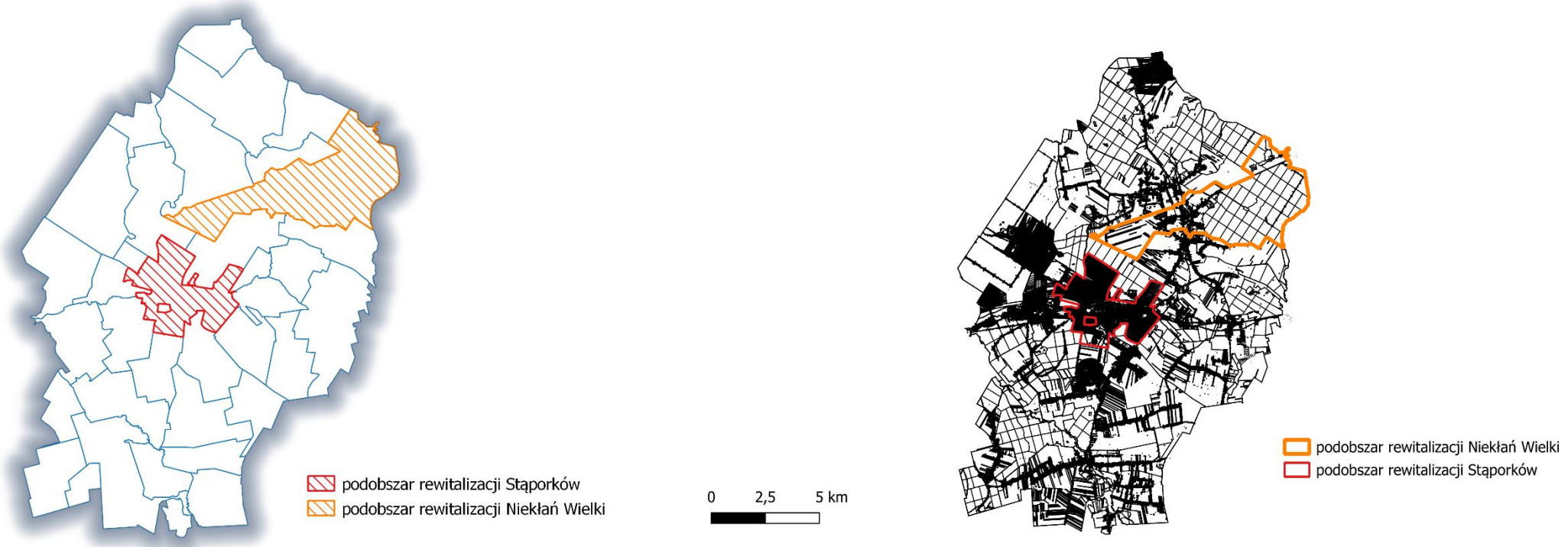
Obszar ten w części stanowi najmłodsze spośród osiedli mieszkaniowych, które charakteryzuje się relatywnie korzystnymi wskaźnikami społecznymi i przestrzennymi. Obszar ten nie wykazuje skumulowanych negatywnych zjawisk społecznych, a ponadto znajduje się w fazie dynamicznego rozwoju inwestycyjnego. Trwa tam rozbudowa zabudowy mieszkaniowej, a procedowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stwarza dodatkowe warunki do jego dalszego rozwoju, co czyni ten teren perspektywicznym, a tym samym niewymagającym interwencji rewitalizacyjnej.

Finalnie, obszar rewitalizacji został wyznaczony w sposób zgodny z przepisami ustawy, obejmuje najbardziej problemowe części miasta Stąporków oraz całe sołectwo Niekłań Wielki, zachowując przy tym zarówno proporcje demograficzne i powierzchniowe, jak i logikę przestrzenną i funkcjonalną. Taki wybór umożliwia skierowanie działań rewitalizacyjnych tam, gdzie są one rzeczywiście najbardziej potrzebne, a jednocześnie pozwala na efektywne wykorzystanie potencjału rozwojowego pozostałych części gminy.

Obszar rewitalizacji został podzielony na podobszar rewitalizacji Stąporków oraz podobszar rewitalizacji Niekłań Wielki. **Zatem cały obszar rewitalizacji ma powierzchnię 32,40 km2, co stanowi 13,99% powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 4 561 mieszkańców (29,71% populacji gminy Stąporków).**

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w skali 1:5000 z użyciem mapy zasadniczej prezentuje załącznik nr 1. Podobszary rewitalizacji w skali 1: 5000 przedstawiają załącznik nr 2 (dla podobszaru Niekłań Wielki) oraz załącznik nr 3 (dla podobszaru Stąporków).

Rysunek 4. Uproszczone przedstawienie obszaru rewitalizacji



Źródło. Opracowanie własne.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Liczba ludności oraz powierzchnia jednostek analitycznych 3
Tabela 2. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "bezrobocie" 3
Tabela 3. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika "Bezrobocie" 18
Tabela 4. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "bezpieczeństwo" 21
Tabela 5. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika bezpieczeństwo 30
Tabela 6. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "Ubóstwo" 33
Tabela 7. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika ubóstwo 44
Tabela 8. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami" 47
Tabela 9. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika mieszkańcy ze specjalnymi potrzebami 59
Tabela 10. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "trudności rodzinne i wychowawcze" 63
Tabela 11. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika trudności rodzinne i wychowawcze 69
Tabela 12. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika " Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców " 73
Tabela 13. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika Poziom edukacji i aktywność społeczna mieszkańców. 77
Tabela 14. Wartości wskaźników syntetycznych z obszaru problemów społecznych 79
Tabela 15. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "Sfera gospodarcza" 83
Tabela 16. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika dla Sfery gospodarczej 87
Tabela 17. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "Sfera środowiskowa" 90
Tabela 18. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika dla Sfery środowiskowej 92
Tabela 19. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "Sfera techniczna" 96
Tabela 20. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika dla Sfery technicznej 98
Tabela 21. Wartości bazowe wskaźników cząstkowych dla wskaźnika "Sfera przestrzenna" 101
Tabela 22. Wartości zestandaryzowane wskaźników cząstkowych oraz wartość syntetyczna wskaźnika dla Sfery przestrzennej 103
Tabela 23. Zestawienie negatywnych zjawisk w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej 105

Rysunek 1. Mapa gminy Stąporków z wyodrębnieniem granic jednostek analitycznych 5
Rysunek 2. Przestrzenne prezentacja koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w gminie Stąporków.....81
Rysunek 3. Graficzne przedstawienie obszaru zdegradowanego.....107
Rysunek 4. Graficzne przedstawienie obszaru rewitalizacji 109

Spis Załączników

Załącznik nr 1 – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

Załącznik nr 2 – podobszar rewitalizacji Niekłań Wielki

Załącznik nr 3 – podobszar rewitalizacji Stąporków